

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 21

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1939

87. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1939

87ÈME ANNÉE

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1941

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1939

- Nr. 154. Syketrygden 1937. (*Assurance-maladie nationale.*)
- 155. Norges jernbaner 1937—38. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 156. Skolevesenets tilstand 1935—36, (*Instruction publique.*)
- 157. Norges industri 1937. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 158. Bedriftstellingen 9. oktober 1936. Første hefte. Detaljerte oppgaver for de enkelte næringsgrupper. (*Recensement d'établissements au 9 octobre 1936. I, Données détaillées sur les différentes branches d'activité économique.*)
- 159. Jordbruksstatistikk 1938. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 160. Sjømannstrygden 1936. Fiskertrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 161. Telegrafverket 1937—38. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 162. Fagskolestatistikk 1935/36—1937/38. (*Écoles professionnelles.*)
- 163. Norges Postverk 1938. (*Statistique postale.*)
- 164. Bedriftstellingen 9. oktober 1936. Annet hefte. Fylker, herreder, byer og enkelte industristrek. Særoppgaver om hoteller, biltrafikk, skipsfart. (*Recensement d'établissements. II. Les établissements dans les différents districts du Royaume. Données spéciales sur hôtels, automobiles et navigation.*)
- 165. Skattestatistikken 1938/39. (*Répartition d'impôts.*)
- 166. Sinnssykeasylenes virksomhet 1937. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 167. Det sivile veterinærvesen 1937. (*Service vétérinaire civil.*)
- 168. Industriarbeidertrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie etc.*)
- 169. Forbruket av trevirke på gården 1936/37. (*Consommation de bois sur les fermes 1936/37.*)
- 170. Arbeidstiden m. v. i jordbruk og gartneri 1939. (*Durée du travail etc. dans l'agriculture et les entreprises horticoles.*)
- 171. Folkemengdens bevegelse 1937. (*Mouvement de la population.*)
- 172. Norges fiskerier 1937. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 173. Norges Handel 1938. (*Commerce.*)
- 174. Norges private aksjebanker og sparebanker 1938. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
- 175. Bedriftstellingen 9. oktober 1936. Tredje hefte. Oversikt over tellingsresultatene. De økonomiske enheter. (*Recensement d'établissements III. Aperçu général. Les unités économiques.*)
- 176. Norges bergverksdrift 1938. (*Mines et usines.*)
- 177. Norske skip i utenrikssfart 1937. (*Navigation extérieure de la marine marchande norvégienne en 1937.*)
- 178. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1937. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical 1937.*)
- 179. Det sivile veterinærvesen 1938. (*Service vétérinaire civil.*)
- 180. Meieribruk i Norge 1938. (*L'industrie laitière de la Norvège 1938.*)
- 181. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1939. (*Dette etc. des communes.*)
- 182. Forsikringsselskaper 1938. (*Sociétés d'assurances.*)
- 183. Rekruttering 1937. (*Recrutement.*)
- 184. Syketrygden 1938. (*Assurance-maladie nationale.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK X. 21

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1939

87. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1939

87ME ANNÉE

UTGITT AV
STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1941

For årene 1882—1897 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

—»—	1898—1903	—»—	— IV.
—»—	1904—1911	—»—	— V.
—»—	1912—1916	—»—	— VI.
For året	1917	—»—	— VII, nr. 3.
—»—	1918	—»—	— VII, » 58.
—»—	1919	—»—	— VII, » 108.
—»—	1920	—»—	— VII, » 138.
—»—	1921	—»—	— VII, » 152.
—»—	1922	—»—	— VII, » 188.
—»—	1923	—»—	— VIII, » 13.
—»—	1924	—»—	— VIII, » 29.
—»—	1925	—»—	— VIII, » 59.
—»—	1926	—»—	— VIII, » 81.
—»—	1927	—»—	— VIII, » 116.
—»—	1928	—»—	— VIII, » 142.
—»—	1929	—»—	— VIII, » 174.
—»—	1930	—»—	— IX, » 2.
—»—	1931	—»—	— IX, » 20.
—»—	1932	—»—	— IX, » 49.
—»—	1933	—»—	— IX, » 78.
—»—	1934	—»—	— IX, » 101.
—»—	1935	—»—	— IX, » 125.
—»—	1936	—»—	— IX, » 153.
—»—	1937	—»—	— IX. » 178.
—»—	1938	—»—	— IX. » 194.

Forord.

Fra 1939 av er innført nye regler for melding av dødsfall og autoriserte dødsmeldingsblanketter felles for hele landet. Av særlig betydning for dødsårsaksstatistikken er at det på disse blanketter kreves mer utførlige opplysninger om dødsårsaken enn før og det statistiske materiale for 1939 har derfor vært atskillig bedre enn i tidligere år. Denne forskjell i primæroppgavene fra legene kan tildels allerede i år spores i dødelighetstallene for de forskjellige sykdommer.

Av nye oppgaver kan nevnes en oversikt over antall personer som døde innenfor sin bostedskommune og utenfor denne, likeså over antallet av dødsfall på sykehus og lignende anstalt i de enkelte fylker.

Ellers er medisinalberetningen for 1939 utarbeidd på samme måte som i de foregående år.

Resultatene av de mer inngående undersøkelser av dødelighetsforholdene i landet omkring folketellingen i 1930 er trykt i medisinalstatistikken for 1932 og i «Folkemengdens bevegelse» 1921—1932. Videre er dødeligheten av en rekke sykdommer også mer utførlig behandlet i medisinalstatistikken for 1935.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo 9. juli 1941.

Gunnar Jahn.

Julie E. Backer.

Innhold.

Innledning.

	Side
1. Legedistrikter og medisinalpersonale.....	1
2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet	2
3. Gamlehjem, barnehjem, offentlige varmbad m. v.....	8
4. Vaksinasjon.....	10
5. Rettssmedisinske forretninger.....	11
6. Dødelighetsforholdene	11
7. Dødsfall utenfor hjemstedet og dødsfall på sykehus og lignende anstalt	13
8. Dødsårsaksstatistikken og de nye regler for melding av dødsfall av 1. januar 1939	15
9. Oversikt over de viktigste dødsårsaker	17
10. Tuberkulose	20
11. Kreft	25
12. Epidemiske sykdommer	26
13. Veneriske sykdommer	34
14. Spedalskhett	35
15. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetriske operasjoner m. m.....	36
Résumé en français.....	42

Tabeller.

Tabell 1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1939	45
» 2. Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939	49
» 3. Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier og tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1939	54
» 4. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter fylker i 1939	58
» 5. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter de dødes alder og kjønn i 1939	78
» 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper i 1939. Bygder og byer i hvert fylke	98
» 7. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.....	100
» 8. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i 1939. Bygder og byer i hvert fylke.....	108
» 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1939.....	110
» 10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1939.....	111
» 11. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1939	112

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Nombre de sections et de personnels médicaux.....	1
2. Établissements médicaux	2
3. Établissements des vieillards et des enfants, des bains chauds publics, etc.	8
4. Vaccination	10
5. Examens médico-légaux	11
6. Mortalité totale.....	11
7. Décédés hors de la commune de domicile et dans les établissements sanitaires publics	13
8. La statistique des causes de décès et les nouvelles règles pour la déclaration médicale de décès établies en 1939	15
9. Les causes de décès les plus importantes	17
10. Tuberculose	20
11. Cancer.....	25
12. Maladies épidémiques.....	26
13. Maladies vénériennes	34
14. Lèpre.....	35
15. Nombre de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales etc.	36
Résumé en français.....	42

Tableaux.

Tableau	1. Sections et personnels médicaux à la fin de 1939.....	45
—	2. Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1939.....	49
—	3. Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1939	54
—	4. Causes de décès par préfecture 1939	58
—	5. Causes de décès par âge et sexe 1939.....	78
—	6. Décès de tuberculose par âge et préfecture 1939.....	98
—	7. Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1939.....	100
—	8. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins, répartis par préfecture en 1939	108
—	9. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1939	110
—	10. Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1939	111
—	11. Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins 1939	112

---

1. Legedistrikter og medisinalpersonale.

Sections et personnels médicaux.

I tabell 1 i tabellavdelingen er gitt en oversikt over landets inndeling i legedistrikter og over tallet på leger, tannleger, jordmødre, sykepleiersker utenfor anstalter, apotek og eksaminert apotekpersonale.

Riket var ved utgangen av 1939 delt i 374 legedistrikter, derav 11 stadsfysikater og 22 stadslegedistrikter. I løpet av året er 3 legedistrikter opphevd. Våle og Borre legedistrikter og Holmestrand stadslegedistrikt i Vestfold er opphevd fra 1. september, og herredene Våle og Borre, Åsgårdstrand ladested og Holmestrand kjøpstad danner nå ett legedistrikt under navnet Holmestrand legedistrikt. I Hordaland er Laksevåg og Fjell herreder blitt utskilt fra Askøy legedistrikt og danner nå et eget legedistrikt under navnet Laksevåg.

I medisinalberetningen for 1929 finner en oppgave over arealet og folketallet pr. 1. desember 1930 i de enkelte legedistrikter. I «Norges inndeling 1. juli 1941» er senere forandringer i inndelingen kommet med.

Foruten de 374 legedistrikter var det 1 distriktslekestilling uten fast distrikt i Finnmark. Ved utgangen av 1939 var det ansatt fylkeslege i alle fylker. Alle fylkeslegene var samtidig distriktsleger. I alle stadsfysikater og stadslegedistrikter var stadsfysikus eller stadslegen ordfører unntatt i Fåberg distrikt, hvor distriktslegen er helserådsordfører i Fåberg herred, mens det er ansatt særskilte ordførere for Østre og Vestre Gausdal.

Det ble i 1939 uteksaminert 92 nye leger, hvorav 4 kvinner. 21 leger døde i 1939 så nettotilgangen i året var 71. Tallet på autoriserte leger var ved utgangen av 1938 2347 og ved utgangen av 1939 2418 hvorav 172 kvinner. 2142 leger var bosatt i Norge.

Av tannleger ble det i 1939 uteksaminert 37, hvorav 6 kvinner. 7 tannleger hvorav 3 kvinner døde i 1939. Tallet på tannleger ved utgangen av 1939 var 1511, hvorav 324 kvinner. Av disse hadde 1423 kjent bopel her i landet.

Etter de offentlige legers oppgaver var det ved utgangen av 1939 i alt 1521 praktiserende jordmødre i landet. Det ble i årets løp uteksaminert 54 nye jordmødre, 19 ved jordmorskolen i Oslo og 35 ved jordmorskolen i Bergen.

Etter de oppgaver som er kommet inn, var det ved utgangen av 1939 1696 utdannede sykepleiersker beskjeftiget utenfor sykehusene.

I 1939 var 274 apotek og filialapotek i virksomhet. Det er i løpet av året opprettet 1 nytt apotek i Hillevåg i Hetland legedistrikt.

Det eksaminerte personale ved apotekene var etter de offentlige legers oppgaver 779. 24 kandidater underkastet seg apotekereksamen i 1939, herav 11 kvinner.

2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet.

Etablissements médicaux.

Etter de offentlige legers medisinalberetninger fantes det ved utgangen av 1939 følgende anstalter til pleie av legemlig og åndelig syke:

Anstalter	I alt		Herav drives av:								
			Staten		Fylket		Kom- munen		Fylket og kom- munen		
	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall senger
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	200	13 770	4	969	22	2 008	80	6 504	6	954	88
Sanatorier	17	1 664	5	782	-	-	1	247	-	-11	635
Anstalter Tub.hjem for til kur og pleie	120	3 387	1	33	31	983	33	836	-	-55	1 535
Kysthospitaler ..	5	502	4	477	-	-	-	-	-	1	25
av tuber- kulose											
Sykehus for hud- og kirurgisk tub.....	2	155	-	-	-	-	-	-	-	2	155
Fødselsklinikker og fødehjem	17	469	2	228	1	10	2	70	-	-12	161
Hospitaler for spedalske....	2	113	1	65	-	-	-	-	-	1	48
Kuranstalter for alkoholikere	7	206	2	120	-	-	-	-	-	5	86
Sinnssykeasyl	23	6 155	6	1 595	7	1 866	4	1 260	3	1 177	3
Pleiehjem for sinnssyke	8	349	-	2	106	6	243	-	-	-	-
» » epileptikere ..	1	60	1	60	-	-	-	-	-	-	-
» » åndssvake ...	3	470	2	460	-	-	-	-	-	1	10

Oppgavene i tabellen på neste side over tallet på senger ved de forskjellige anstalter i de senere år gir et bilde av utviklingen.

Under alminnelige sykehus er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. 25 av de alminnelige sykehus var kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller derfor også med under antallet av tuberkuloseanstalter.

Av tuberkuloseanstalter var det 17 sanatorier med 1664 senger og 120 tuberkulosehjem med 3387 senger, tilsammen 5051 senger, vesentlig til forpleining av lungetuberkulose pasienter. Dessuten var det 5 kysthospitaler med 502 plasser og 2 sykehus for hud- og kirurgisk tuberkulose med 155 plasser

til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten sykeplassene på disse rene tuberkuloseanstalter var 647 senger på 23 alminnelige sykehuse reservert tuberkuløse pasienter. Ved utgangen av 1939 rådde landet altså over 6355 plasser for tuberkuløse. Det er også tatt imot tuberkuløse pasienter på mange av de alminnelige sykehuse, uten at disse sykehusene har oppgitt å ha noen spesiell avdeling eller reserverte sengeplasser for den slags pasienter.

Ved utgangen av året	Allm. sykehus, klinikker og sykestuer	Arstalter til kur og pleie av tuberkuløse	Fødselsklinikker og fødehjem	Hospitaler for spesialske	Kuranstalter for alkoholikere	Sinnssykeasyl	Pleiehjem for		
							Sinns- syke	Epilep- tikere	Ånd- svake
A n t a l l s e n g e r .									
1927	10 742	4 376	305	138	120	5 368	106	60	323
1928	10 986	4 611	306	138	115	5 368	101	60	320
1929	11 195	4 740	308	138	119	5 663	104	60	315
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1931	11 462	5 006	415	138	162	5 707	184	60	315
1932	11 929	5 098	427	138	174	5 726	183	60	380
1933	11 973	5 115	427	113	160	5 726	190	60	380
1934	12 178	5 223	423	113	167	5 832	201	60	380
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1936	12 676	5 640	403	113	161	5 952	289	60	440
1937	12 905	5 728	416	113	164	5 946	314	60	440
1938	13 378	5 781	442	113	166	6 153	302	60	440
1939	13 770	5 708	469	113	206	6 155	349	60	470
A n t a l l s e n g e r p r . 1 0 0 0 0 0 i n n b y g g e r e .									
1927	386.6	157.5	11.0	5.0	4.3	193.2	3.8	2.2	11.6
1928	393.7	165.2	11.0	4.9	4.1	192.4	3.6	2.2	11.5
1929	399.9	169.3	11.0	4.9	4.3	202.3	3.7	2.1	11.3
1930	403.2	173.2	13.6	4.9	4.5	199.8	5.9	2.1	11.2
1931	405.1	176.9	14.7	4.9	5.7	201.7	6.5	2.1	11.1
1932	419.4	179.2	15.0	4.9	6.1	201.3	6.4	2.1	13.4
1933	419.0	179.0	14.9	4.0	5.6	200.4	6.6	2.1	13.3
1934	424.3	182.0	14.7	3.9	5.8	203.2	7.0	2.1	13.2
1935	428.8	188.5	14.4	3.9	5.4	203.4	10.3	2.1	15.3
1936	438.1	194.9	13.9	3.9	5.6	205.7	10.0	2.1	15.2
1937	444.7	197.3	14.3	3.9	5.6	204.6	10.5	2.1	15.1
1938	457.9	197.9	15.1	3.9	5.7	210.6	10.3	2.1	15.1
1939	* 470.1	194.9	16.0	3.9	7.0	210.1	11.9	2.0	16.0

I 1939 var 17 fødselsklinikker og fødehjem i virksomhet: Kvinneklinikkene i Oslo og Bergen, som begge tilhører staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklinikk i Oslo, E. C. Dahls Stiftelse i Trondheim, og 13 mindre fødehjem og fødselsklinikker. Dessuten fantes ved en del av de større sykehuse spesielle fødselsavdelinger, som er regnet med i sengeantallet på de alminnelige sykehuse. Ved de 2 kvinneklinikkene i Oslo og ved kvinneklinikken i Bergen, var det spesielle avdelinger for kvinnesydommer.

A v forandringer ved sykehusene i 1939 kan nevnes: Oslo Sanitetsforenings Rheumatismesykehus ble åpnet i 1939. Det har 140 plasser i alt, herav 115 for rheumatisme og 25 for andre sykdommer. Jervell og Huitfeldts klinikk ble nedlagt $\frac{8}{4}$ 1940. Menighetssøstrenes klinikk overtok Barneklinikken i Pilestredet 77 da Sanitetsforeningens nye klinikk ble åpnet. Her drives kirurgisk klinikk på 30 plasser. Ø s t f o l d : St. Josefs hospital, Fredrikstad, er utvidet med 20 senger. Den tilstøtende eiendom er innkjøpt og innredet for personalet. Sykehusets 4de etasje er blitt innredet til sykeværelser. St. Josefs hospital, Halden, er utvidet og modernisert. Sengetallet er økt med 10 plasser. Ved Sarpsborg kommunale sykehus var på og ombyggingen på det nærmeste ferdig ved årets utgang. Når den er helt ferdig vil sykehuset få 80 nye plasser (som lett kan økes til 90), hvorav 8 (10) er isoleringsavdeling for smittsomme sykdommer. A k e r s h u s : Asker tuberkulosehjem er utvidet slik at det nå er 28 plasser der. Samtidig er anskaffet røntgenanlegg. H e d m a r k : Trysil sykehus er utvidet og modernisert og har fått 10 nye sengeplasser. Finsal sykehjem, Vang, har fått nyinnredet fødestue på 4 senger. Sør-Odal sykehus er i april blitt utvidet med 6 nye senger. Granheim sykestue i Brandval må ansees som nedlagt i 1939. Elverum helseheim er flyttet over i ny bygning den 1. november 1939. Denne bygning har 16 plasser som den gamle. O p l a n d : Vestre Slidre sjukeheim er utvidet og modernisert i 1939, og har fått 10 nye senger. B u s k e r u d : Drammens sykehus var ved budsjettårets utgang under ombygging og utvidelse. Senere i året er sykehuset blitt åpnet med 350 plasser, herav 160 for kirurgiske pasienter, 120 for indremedisinske og 70 for gynekologiske. I årets løp er Drammens lasarett på 35 senger lagt under sykehusets indremedisinske avdeling. V e s t f o l d : Ved Vestfold fylkessykehus, Tønsberg, er i årets løp tatt i bruk et nybygg med 132 senger. T e l e m a r k : I Skien ble i januar 1939 åpnet en ny klinikk, Betanien hospital, med 77 senger. Den er helt igjennom moderne, har spesialavdelinger for hals-, øre-, nese- og øyensykdommer, kvinnesykdommer og fødsler og røntgenologi. Ved Det Lutherske sykehus i Porsgrunn er plassantallet minsket med 2—3 plasser på grunn av ombygging. A u s t - A g d e r : Grimstad sykehus er ombygd og modernisert i 1939 og det er skaffet plass til 3 sykerom som skal brukes til fødeavdeling. N o r d - T r ø n d e l a g : Nybygget ved Innherred sykehus var kommet under tak ved årets utgang og innredningen pågår. Den nye bygning er på 4 etasjer med 108 sengeplasser. Ved Namdal sykehus er epidemiavdelingen revet for å skaffe plass til nybygg som påbegyntes i juli 1939 og kom under tak til jul. Dette vil være ferdig utpå ettersommeren 1940, og er på 104 ordinære sengeplasser + kjøkken og spisesal i kjelleren. Betjeningen er flyttet ut av betjeningsboligen, som midlertidig er tatt i bruk som lasarett. Ved Meråker sykejem påbegyntes et nybygg med sykeavdeling og nye rom for betjeningen, som vil bli ferdig våren 1940. Ved Hegra tuberkulosehjem er nybygget tatt i bruk og senge-

tallet er økt til 18. Nordland: Ved Sandnessjøen sykehus er bygd ny funksjonærbolig, og de ledige rom i sykehuset er innredet til sykerom. Plassantallet er økt fra 100 til 130. I Hemnesberget i Hemnes er en ny sykestue på 12 senger åpnet for drift i januar 1939. I løpet av året er Kabelvåg sykehus i Vågan åpnet for drift. Dette er på 40 sengeplasser. Troms: Troms og Tromsø sykehus fikk våren 1939 ny indremedisinsk avdeling med egen overlege. Ellers er det ved ominnredning blitt i alt 25 nye plasser. Skjervøy sykehus har ved ombygging av sykerom fått 4 nye plasser.

Ved flere andre sykehus har det etter oppgavene vært større eller mindre forandringer i sengetallet, uten at det er gitt noen nærmere opplysninger om utvidelsen eller innskrenkningen. Mye skyldes vel bare variasjoner i tallet på ekstrasenger.

Den overveiende del, eller ca. 77 pst. av det samlede sengetall på sykehus og pleiehjem faller på anstalter som tilhører det offentlige, og ca. 23 pst. på anstalter drevet for privat regning. Av de private sykehus og pleiehjem var det 5 diakonisearnstalter med 455 senger. 19 sykehus med 1127 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske Kvinners Sanitetsforening drev 40 sykehus med 1346 plasser og Røde Kors 21 sykehus med 607 plasser. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver fortrinsvis større klinikker i byene, vesentlig beregnet på kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistrikturen nordpå og driver 2 mindre fødehjem, 1 i Asker og 1 i Kristiansand. Norske Kvinners Sanitetsforening driver særlig anstalter til kur og pleie av tuberkuløse. Den har 1 sanatorium med 148 senger og 28 tuberkulosehjem med 802 senger. 9 tuberkulosehjem med 308 senger drives av lokale tuberkuloseforeninger.

Det samlede antall sykeplasser på de alminnelige sykehus og på tuberkulosehjemmene fordeler seg slik på de forskjellige fylker:

Fylker	Antall sykeplasser		Fylker	Antall sykeplasser	
	På alm. sykehus	På tub.- hjem		På alm. sykehus	På tub.- hjem
Ostfold	555	149	Hordaland	108	182
Akershus.....	1 076	253	Bergen	920	-
Oslo	3 802	-	Sogn og Fjordane ...	213	111
Hedmark	545	219	More og Romsdal....	469	176
Opland	406	142	Sør-Trøndelag	881	264
Buskerud	364	187	Nord-Trøndelag	359	225
Vestfold	594	204	Nordland	859	335
Telemark	537	181	Troms	372	243
Aust-Agder.....	308	99	Finnmark	291	167
Vest-Agder	373	101	Riket i alt	13 770	3 387
Rogaland	738	149			

Etter forskriftene skal alle sykehus, sanatorier og tuberkulosehjem sende inn årsberetning om sin virksomhet. Oppgavene i tabell 2 og 3 i tabellavdelingen er hentet fra disse beretninger. For de sykehus som er kombinert med tuberkulosehjem, gjelder oppgavene i tabell 2 hele virksomheten, mens det i tabell 3 er gitt særskilte oppgaver for tuberkulosehjemmet.

Tabellen nedenfor viser tilgangen og avgangen av pasienter på sykehus og tuberkuloseanstalter i 1939:

Anstalter	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått	
			levende	døde
A l m i n n e l i g e s y k e h u s , k l i n i k k e r o g s y k e s t u e r ¹⁾	179 847	189 098	172 869	6 594
A n s t a l t e r f o r b e h a n d l i n g a v l u n g e t u b e r k u l o s e .				
Sanatorier.....	3 651	5 161	3 531	92
Tuberkulosehjem.....	3 108	6 248	2 216	857
	Tilsammen	²⁾ 6 759	11 409	5 747
A n s t a l t e r f o r b e h a n d l i n g a v k i r u r g i s k t u b . o g s k r o f u l o s e .				
Kysthospitaler	548	1 056	529	15
Sykehus for hud- og kirurgisk tuberkulose ...	265	405	256	4
	Tilsammen	³⁾ 813	1 461	785
T u b e r k u l o s e a n s t a l t e r i a l t		7 572	12 870	6 532
				968

Følgende oversikt viser h v o r m a n g e t i l f e l l e a v e p i d e m i s k e
o g a n d r e s y k d o m m e r d e t e r i n n l a g t i 1939 p å d e s y k e h u s e n o m
e r t a t t m e d i t a b e l l 2.

Eksantematisk tyfus	-	Laryngitt og bronkitt, akutt....	738
Tyfoidfeber og paratyfus	79	Lungebetennelse	1 977
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	28	Erythema nodosum	254
Encephalitt, epidemisk	16	Pleuritt	890
Poliomyelitt, akutt	36	Giktfeber	255
Skarlagensfeber	2 250	Malaria	30
Meslinger	80	Febris undulans	1
Difteri	59	Weis sykdom, Icterus hæmorrh.	13
Dysenteri	14	Gastroenteritt, akutt	260
Septico-pyæmi	139	Skabb	360
Septico-pyæmi etter fødsel	41	Tuberkulose	4 155
Septico-pyæmi etter abort	18	Ulcus molle	26
Pemfigus hos nyfødte	60	Syfilis, ervervet (nye tilf.)	101
Rosen	320	Syfilis, medfødt	58
Kusma	51	Gonorré, uretritt	617
Kikhoste	57	Lymfogranuloma inguinale	30
Influensa	630		

¹⁾ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkulosehjem.

²⁾ Herav 125 for annen sykdom enn tuberkulose.

³⁾ » 115 » » » » »

Bad som er åpne for almenheten.

Fylke	Antall bad i alt	Av badene var:											
		Selvsten- dige anlegg		Kombinert off. bad og bad for									
		Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.
Østfold	7	7	6	4	-	1	-	1	-	-	-	1	1
Akershus.....	2	28	2	14	-	1	-	13	-	-	-	-	-
Oslo	8	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hedmark	2	21	2	8	-	4	-	7	-	1	-	-	1
Opland	2	24	1	8	1	2	-	14	-	-	-	-	-
Buskerud	3	6	3	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Vestfold	9	2	7	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-
Telemark	7	11	6	7	-	-	-	3	-	-	-	1	1
Aust-Agder....	6	4	4	3	-	-	1	1	-	-	-	1	-
Vest-Agder	4	4	3	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Rogaland	13	14	6	6	1	4	6	3	-	-	-	-	1
Hordaland	-	34	-	19	-	3	-	11	-	-	-	-	1
Bergen	6	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	1	20	-	8	-	3	-	3	1	3	-	-	3
Møre og Romsdal	5	27	3	13	-	1	-	7	1	2	-	-	4
Sør-Trøndelag ..	3	19	3	5	-	4	-	8	-	1	-	-	1
Nord-Trøndelag	4	18	2	6	-	5	1	5	1	-	-	-	2
Nordland	5	13	3	5	-	-	2	3	-	4	-	-	1
Troms	2	20	2	18	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Finnmark	6	35	4	23	1	1	-	4	1	5	-	-	2
Riket i alt	95	307	68	155	3	30	16	88	5	16	3	18	

4. Vaksinasjon.

Vaccination.

Etter de offentlige legers oppgaver ble det i 1939 foretatt 26 532 førstegangs vaksinasjoner og 1397 revaksinasjoner, mot henholdsvis 18 305 og 526 i 1938. Tallene for de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Første- gangs vaksina- sjoner	Revaksi- nasjoner	Fylker	Første- gangs vaksina- sjoner	Revaksi- nasjoner
Østfold	1 809	146	Hordaland	616	24
Akershus.....	2 572	22	Bergen	40	32
Oslo	1 318	788	Sogn og Fjordane ...	539	29
Hedmark	2 783	26	Møre og Romsdal...	2 380	82
Opland	1 187	1	Sør-Trøndelag	2 009	14
Buskerud	1 380	4	Nord-Trøndelag	1 329	38
Vestfold	852	28	Nordland	2 863	46
Telemark	600	11	Troms	1 492	7
Aust-Agder....	1 525	14	Finnmark	979	28
Vest-Agder	115	-	Tilsammen	26 532	1 397
Rogaland	144	57			

nye skole i Frøya. I Troms har Kvæfjord sanitetsforening åpnet et nytt folkebad, og dessuten er det i årets løp åpnet et nytt skolebad i Flesnes skole. I Skjervøy er åpnet et nytt folkebad.

Gamlehjem og barnehjem i riket ved utgangen av 1939.

Fylker	Gamlehjem		Barnehjem			
			I alt		Herav for tuberkulosetruede	
	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser
Østfold	28	819	12	277	1	35
Akershus	34	1 250	30	799	2	80
Oslo	45	1 689	13	408	1	66
Hedmark	32	1 118	13	244	2	51
Opland	34	762	3	68	—	—
Buskerud	26	727	5	150	1	30
Vestfold	28	811	7	142	1	30
Telemark	24	708	7	192	1	50
Aust-Agder	22	468	6	142	2	50 ¹⁾
Vest-Agder	17	371	7	136	—	—
Rogaland	31	809	11	336	2	75
Hordaland	12	257	9	320	3	115
Bergen	1	268	8	254	1	60
Sogn og Fjordane	14	311	1	15	—	—
Møre og Romsdal	36	721	7	183	2	68
Sør-Trøndelag	26	742	6	135	1	24
Nord-Trøndelag	26	619	4	124	1	44
Nordland	19	559	4	107	1	30
Troms	4	85	4	72	2	50
Finnmark	10	206	8	230	3	98
Riket i alt	469	13 300	165	4 334	27	956

I byene er de fleste bad selvstendige anlegg. Ved utgangen av 1939 var det, ved siden av de selvstendige anlegg, bare 3 bedriftsbad, 16 skolebad, 5 sykehushbad og 3 bad ved gamlehjem som også var åpne for almenheten. På landsbygda derimot er badene for det meste ikke selvstendige anlegg; de blir drevet i tilknytning til en bedrift eller en eller annen institusjon. Ved utgangen av 1939 var 30 av badene på landet bedriftsbad, 88 skolebad, 16 sykehushbad og 18 bad på gamlehjem, som ved siden av sin egentlige bestemmelse også blir brukt som folkebad.

Skolebad var innredet ved de fleste skoler i alle de større byer. De fleste var bare beregnet på skolens elever. Bare 16 av skolebadene i byene var også åpne for almenheten. Etter de opplysninger en har, fantes det skolebad ved 284 skoler på landsbygda. Herav var 196 bare for elevene, mens 88 også ble brukt som folkebad.

Oversikten på neste side viser hvorledes badene er fordelt på bygder og byer i de enkelte fylker:

¹⁾ Av Bellevue barnehjem på 50 pl. er 25 for tuberkulosetruede og resten for spebarn.

Tabellen nedenfor viser belegget på fødselsstiftelsene i 1939:

	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått		Antall fødende kvinner på klinikken	Antall barn født på klinikken
			levende	døde		
Kvinneklinikken, Oslo ...	3 110	3 180	3 081	12	2 124	2 164
—»— Bergen .	2 096	2 174	2 091	7	1 439	1 458
Oslo komm. kvinneklinikk	1 533	1 566	1 530	4	932	946
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	835	855	838	—	833	848
Fødselsstiftelser i alt	7 574	7 775	7 540	23	5 328	5 416

3. Gamlehjem, barnehjem, offentlige varmbad m. v.

Etablissements des vieillards et des enfants, des bains chauds publics, etc.

Oversikten på neste side viser tallet på gamlehjem og barnehjem i de enkelte fylker. Ved utgangen av 1939 var det i alt i landet 469 gamlehjem med 13 300 plasser og 165 barnehjem med 4334 plasser. 27 av barnehjemmene med 956 plasser var for tuberkulosetruede barn; dessuten ble det tatt imot en del tuberkulosetruede barn på flere av de alminnelige barnehjem nordpå. For barn med medfødt syfilis fantes 2 hjem med ca. 60 plasser. Ved siden av de egentlige barnehjem var det 4 friluftsskoler med plass for 160 svake og tuberkulosetruede barn.

Av mødrekhjem var det i alt 14 med tilsammen 310 plasser. I flere av de større byer og i en del landdistrikter fantes kontrollstasjoner for mødre og spebarn.

Videre var det 1 offentlig barneskole og 1 offentlig og 1 privat arbeidsskole for blinde med plass for i alt 149 og 3 hjem for blinde med i alt 51 plasser, 3 skoler for døve med 215 plasser, 4 skoler for utviklingsdyktige åndssvake med 493 plasser og 6 skoler og hjem for vanføre med i alt 237 plasser.

Etter de innkomne opplysninger fantes det ved utgangen av 1939 402 varmbad som var åpne for almenheten, 95 i byene og 307 på landsbygda. 198 av badene ble drevet for offentlig regning og 204 for privat regning.

Om de nye bad har en disse opplysningsene: I Aker er åpnet 2 nye skolebad i 1939, ved Bygdøy skole og ved Lilleaker nye skole. I Trysil ble åpnet et dusj- og karbad ved sykehuset etter ombygging av sykehuset. Dette badet er også tilgjengelig for almenheten. I Ringsaker i Hedmark har en fått 2 nye skolebad. I Vestfold er åpnet et nytt dusjbad ved Tønsberg folkeskole og et ved Husvik skole i Sem. I Telemark er det også åpnet 2 nye skolebad, ved Gvarv skole i Holla og ved Skafsdø skole i Lårdal. I Vest-Agder ble Lista nye folkeskole ferdig i 1939 med utmerket skolebad. I fylket er ellers åpnet et nytt folkebad i Åseral og en ny finsk badstue i Kvinesdal. I Sør-Trøndelag er åpnet et nytt skolebad i Brekken

Som det vil ses av tabellen, er i alt 4155 tilfelle av tuberkulose innlagt på de alminnelige sykehus.

Legger en sammen tallene for sykehusene og tuberkuloseanstaltene, finner en at det i 1939 i alt ble innlagt 11 487 tilfelle av tuberkulose og 175 932 tilfelle av andre sykdommer. De tilsvarende tall for 1938 var 11 251 og 167 489.

I løpet av de siste årene er følgende antall lungetuberkuløse pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem:

År	Sanatorier	Tuberkulosehjem	Tilsammen
1923	2 040	1 634	3 674
1924	2 469	2 015	4 484
1925	2 588	2 018	4 606
1926	2 818	1 971	4 789
1927	3 095	2 191	5 286
1928	3 160	2 338	5 498
1929	3 297	2 601	5 898
1930	3 101	2 637	5 738
1931	3 322	2 716	6 038
1932	3 313	2 745	6 058
1933	3 216	2 383	5 599
1934	3 075	2 720	5 795
1935	3 457	2 739	6 196
1936	3 615	2 974	6 589
1937	3 659	3 015	6 674
1938	3 630	2 925	6 555
1939	3 612	3 022	6 634

Det ville være av interesse å ha en oversikt over hvor stor del av tuberkulosedødsfallene finner sted på anstalter og hvor mange i de sykes hjem, men dessverre gis det bare særskilte oppgaver over dødsfall av tuberkulose på sanatorier og tuberkulosehjem. For de siste årene har en disse tall:

År	Antall dødsfall i		Tilsammen	Pst. av alle dødsfall av lungetub.
	sanatorier	tuberkulosehjem		
1923	21	575	596	14.8
1924	40	727	767	17.6
1925	34	671	705	17.4
1926	40	628	668	18.8
1927	37	733	770	22.1
1928	47	743	790	22.6
1929	39	833	872	24.9
1930	45	846	891	26.2
1931	47	894	941	27.6
1932	71	938	1 009	32.1
1933	79	878	957	34.0
1934	62	827	889	33.5
1935	57	892	949	38.3
1936	93	893	986	41.9
1937	88	910	998	44.1
1938	100	834	934	43.9
1939	92	857	949	46.5

Etter beretningen fra den animale vaksineavdeling ved Statens Institutt for Folkehelsen er det i 1939 produsert 572.7 g. råvaksine. Det ble etter de innkomne meldinger til Instituttet foretatt 28 201 førstegangsvaksinasjoner med 95.2 pst. anslag og 6 465 revaksinasjoner. De to sett oppgaver stemmer som det vil ses ikke overens. Det er sannsynlig at både oppgavene til Byrået og til Folkehelseinstituttet er ufullstendige. Det er til Statens Institutt for Folkehelsen meldt 4 tilfelle av postvaccinal encephalitt med 3 dødsfall. De tre dødsfall var i følgende fylker: Akershus, Hedmark og Troms.

5. Rettsmedisinske forretninger.

Examens médico-légaux.

Det ble i 1939 i alt innsendt 467 saker til den Rettsmedisinske Kommisjon. Av disse saker ansås 3 som kommisjonen uvedkommende. De andre 464 fordele seg slik på de forskjellige fylker:

Østfold	33	Telemark	13	Møre og Romsdal. 9	
Akershus.....	54	Aust-Agder.....	6	Sør-Trøndelag 28	
Oslo	67	Vest-Agder	13	Nord-Trøndelag .. 8	
Hedmark	8	Rogaland	24	Nordland 18	
Opland	32	Hordaland	17	Troms	7
Buskerud	58	Bergen	35	Finnmark	9
Vestfold	22	Sogn og Fjordane .	3		

Av alle sakene var 221 alminnelige rettsmedisinske forretninger, 221 rettspsykiatriske og 22 rettskjemiske. Av de alminnelige rettsmedisinske forretninger var 156 legale obduksjoner (10 av nyfødte barn og 146 av andre), 47 synsforretninger over lik og likrester, 6 undersøkelser av levende i anledning av tilføyd legemsskade, 4 undersøkelser av kvinner til avgjørelse av spørsmål om stedfunnet samleie eller svangerskap eller fødsel, 4 undersøkelser av barn og voksne kvinner til avgjørelse av spørsmål om forøvet utukt og 4 andre rettsmedisinske undersøkelser. 433 saker ble henlagt uten å foranledige noen forføyning fra kommisjonens side, mens 31 ga foranledning til at kommisjonen fant å måtte henlede vedkommende retts- eller påtalemyndighets oppmerksomhet på spesielle forhold ved saken.

6. Dødelighetsforholdene.

Mortalité totale.

Det inntraff i 1939 i alt 29 870 dødsfall, herav 14 870 blant menn og 15 000 blant kvinner. I forhold til folkemengden døde 10.2 pr. 1000 — blant menn 10.3 og blant kvinner 10.0. Dødeligheten i bygdene var 10.1 pro mille og i byene 10.5 pro mille. Følgende oversikt viser dødeligheten i 1939 sammenlignet med tidligere år:

Døde pr. 1000 levende.

Décès par mille vivants.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Menn ..	11.1	11.6	10.7	11.0	10.6	10.3	10.0	10.4	10.5	10.6	10.3	10.3
Kvinner ..	10.7	11.3	10.4	10.8	10.6	10.0	9.8	10.3	10.3	10.3	9.8	10.0
Riketialt	10.9	11.5	10.5	10.9	10.6	10.2	9.9	10.3	10.4	10.4	10.0	10.2
Bygder ..	10.8	11.5	10.5	10.8	10.5	10.1	9.8	10.2	10.3	10.3	9.9	10.1
Byer ..	11.1	11.4	10.6	10.9	10.9	10.3	10.2	10.6	10.7	10.8	10.4	10.5

Tallene nedenfor viser hvor stor dødeligheten har vært blant menn og kvinner i de enkelte aldersklasser.

Dødeligheten etter kjønn og alder i årene 1926—1939.

Mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—1939.

Alder ¹⁾	Dødsfall				Dødsfall pr. 10 000 av middelfolkemengden			
	1926–30	1931–35	1938	1939	1926–30	1931–35	1938	1939
Menn.								
0—11 mndr	7 141	5 637	1 010	1 014	571.3	517.6	456.6	445.3
1—2 år	.	1 054	183	153	.	47.2	44.3	35.8
3—4 »	.	528	88	89	.	22.6	21.7	22.1
0—4 år	9 244	7 128	1 261	1 236	139.7	126.0	121.3	116.8
5—9 »	1 419	964	154	141	19.2	14.8	13.8	13.0
10—14 »	1 110	993	123	138	15.6	13.6	9.5	11.1
15—19 »	2 233	1 696	304	292	32.8	24.3	20.9	20.1
20—24 »	3 436	2 709	435	382	56.8	41.9	31.6	27.8
25—29 »	3 229	2 557	459	412	58.5	44.9	36.1	31.8
30—39 »	4 973	4 708	908	789	54.0	46.4	42.3	36.3
40—49 »	4 701	4 563	973	1 018	69.4	60.4	56.0	57.0
50—59 »	6 459	6 415	1 338	1 310	119.5	109.8	107.8	104.1
60—69 »	10 183	10 319	2 250	2 249	259.7	250.9	247.9	241.9
70—79 »	14 771	15 549	3 164	3 328	619.4	627.6	611.6	640.6
80 år og over	14 083	15 196	3 272	3 575	1 763.5	1 743.3	1 760.2	1 915.5
Tils.								
Kvinner.								
0—11 mndr	5 274	4 096	682	721	441.3	395.8	324.1	330.2
1—2 år	.	940	146	138	.	44.2	36.9	33.8
3—4 »	.	408	46	65	.	18.2	11.9	16.8
0—4 år	7 048	5 358	867	911	111.3	99.1	87.4	89.9
5—9 »	1 091	743	107	87	15.3	11.9	10.0	8.4
10—14 »	1 022	815	92	80	14.9	11.6	7.4	6.7
15—19 »	2 084	1 571	225	197	31.6	23.3	16.0	14.0
20—24 »	2 703	2 072	304	305	43.6	32.4	22.8	22.9
25—29 »	2 868	2 243	344	315	48.8	37.7	27.3	24.7
30—39 »	4 616	4 226	714	667	47.0	39.1	31.3	29.0
40—49 »	4 669	4 392	821	787	60.9	52.8	44.1	41.2
50—59 »	6 176	6 269	1 189	1 218	100.8	94.5	83.8	84.8
60—69 »	10 236	10 039	2 074	2 094	214.5	204.0	195.9	193.6
70—79 »	16 507	17 403	3 517	3 776	547.8	546.5	524.8	560.5
80 år og over	18 153	19 878	4 316	4 563	1 631.2	1 629.4	1 651.7	1 733.3
Tils.	77 173	75 009	14 570	15 000	108.0	102.9	98.1	100.5

¹⁾ Differansen mellom dødsår og fødselsår. For de 5 første leveår også fordeling etter fylte aldersår.

Av de døde i 1939 var 1735 barn under 1 år. I alminnelighet uttrykkes spebarndødeligheten ved forholdet mellom antallet av døde under 1 år og antallet av levendefødte i samme år. Beregnet på denne måten blir spebarndødeligheten i 1939 37.2 pro mille i hele Riket, 37.0 pro mille i bygdene og 38.0 pro mille i byene.

Døde i alderen 0—11 mn dr. pr. 1000 levendefødte i hvert år.

Décès d'enfants de moins d'un an par 1000 nés-vivants.

	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Gutter	61.8	50.3	53.6	51.9	54.0	42.7	50.0	46.7	46.4	43.3	42.5
Piker	46.4	40.7	38.6	41.4	40.6	35.7	38.2	37.1	37.3	31.0	31.7
Riket i alt ..	54.4	45.6	46.3	46.8	47.6	39.3	44.2	42.0	42.0	37.3	37.2
Bygder	54.0	45.2	44.7	45.2	47.8	37.4	44.4	41.4	42.6	37.4	37.0
Byer	55.7	47.3	52.5	53.0	46.6	46.6	43.7	44.4	39.7	37.2	38.0

Mer inngående oppgaver over dødelighetsforholdene i Norge finnes i de årlige oversikter over folkemengdens bevegelse, og i de fem- og ti-årlige sammendrag av disse. En viser også til «Dødelighetstabeller for det norske folk», utarbeidd av Statistisk Sentralbyrå for hvert ti-år fra 1871 til 1930. Der vil en finne oversikter over dødelighetsforholdenes utvikling gjennom et lengre tidsrom.

7. Dødsfall utenfor hjemstedet og dødsfall på sykehus og lignende anstalt.

Décédés hors de la commune de domicile et dans les établissements sanitaires publics.

I den norske statistikk telles ethvert dødsfall med i den kommune hvor den døde var fast bosatt uten hensyn til hvor dødsfallet har funnet sted. Som det framgår av oversikten nedenfor faller i de fleste tilfelle bosted og dødssted sammen, idet 81 pst. av dødsfallene i bygdene og 91 pst. av dødsfallene i byene fant sted innenfor bostedskommunen. 19 pst. av de registrerte dødsfall i bygdene og 9 pst. av dødsfallene i byene inntraff i en annen kommune.

Prosentvis fordeling av de døde etter dødssted.

Dødssted	Bosted					
	Bygder			Byer		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Innenf. bostedskommunen herav i sykehus	79.1	83.3	81.2	89.8	92.5	91.2
	6.0	5.0	5.5	41.4	39.1	40.2
I annen kommune	20.9	16.7	18.8	10.2	7.5	8.8
herav i sykehus	91.8	93.0	92.3	70.4	76.8	73.3
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Dødsfall i sykehus og lignende anstalter.

	Bygder						Byer					
	Dødsfall i sykehus i alt		Av sykehusdødsfallene inntraff:				Dødsfall i sykehus i alt		Av sykehusdødsfallene inntraff:			
			i sykehus i bostedskommune		i sykehus i annen kommune				i sykehus i bostedskommune		i sykehus i annen kommune	
	Antall	Pr. 100 dødsfall	Antall	Pr. 100 dødsfall	Antall	Pr. 100 dødsfall	Antall	Pr. 100 dødsfall	Antall	Pr. 100 dødsfall	Antall	Pr. 100 dødsfall
Østfold	241	20.6	9	3.7	232	96.3	188	36.9	144	76.6	44	23.4
Akershus.....	770	35.1	388	50.4	382	49.6	7	17.9	—	—	7	100.0
Oslo.....	—	—	—	—	—	—	1 762	60.8	1 610	91.4	152	8.6
Hedmark	379	25.7	140	36.9	239	63.1	16	20.3	12	75.0	4	25.0
Oppland	249	19.3	28	11.2	221	88.8	39	37.9	31	79.5	8	20.5
Buskerud	222	21.6	30	13.5	192	86.5	126	34.6	89	70.6	37	29.4
Vestfold	213	23.5	9	4.2	204	95.8	130	26.5	83	63.8	47	36.2
Telemark	185	21.7	23	12.4	162	87.6	138	33.8	70	50.7	68	49.3
Aust-Agder.....	93	13.9	7	7.5	86	92.5	47	19.7	25	53.2	22	46.8
Vest-Agder.....	122	19.4	1	0.8	121	99.2	109	38.8	97	89.0	12	11.0
Rogaland	178	17.1	9	5.1	169	94.9	276	34.7	229	83.0	47	17.0
Hordaland	297	16.9	23	7.7	274	92.3	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	—	—	—	341	32.0	321	94.1	20	5.9
Sogn og Fjordane .	143	14.2	16	11.2	127	88.8	3	30.0	2	66.7	1	33.3
Møre og Romsdal..	209	14.5	21	10.0	188	90.0	103	29.9	83	80.6	20	19.4
Sør-Trøndelag	332	24.1	84	25.3	248	74.7	303	53.7	275	90.8	28	9.2
Nord-Trøndelag....	239	22.9	13	5.4	226	94.6	30	40.5	14	46.7	16	53.3
Nordland	358	20.6	84	23.5	274	76.5	55	24.3	32	58.2	23	41.8
Troms	212	22.1	14	6.6	198	93.4	54	32.9	47	87.0	7	13.0
Finnmark	161	30.3	43	26.7	118	73.3	51	45.5	47	92.2	4	7.8
	4 603	21.8	942	20.5	3 661	79.5	3 778	43.1	3 211	85.0	567	15.0

De fleste av dem som dør utenfor bostedskommunen dør på sykehus, tuberkulosehjem, sinnssykeasyl eller lignende anstalt. At det dør forholdsvis flere utenfor bostedskommunen blant de hjemmehørende i bygdene enn blant bybefolkningen, henger sammen med fordelingen av sykehusplassene utover landet. Mens de fleste byer har større eller mindre sykehus innenfor sine grenser slik at bybefolkningen i stor utstrekning kan bli lagt inn på sykehus eller klinik i sin egen kommune, er det mange herreder som ikke har noe sykehus, tuberkulosehjem eller lignende, og derfor må sende sine sykehuspasienter til andre kommuner.

På grunn av at det er lettere for bybefolkningen å bli innlagt på sykehus har også byene forholdsvis langt flere sykehusdødsfall enn bygdene. Av alle dødsfall blant den hjemmehørende befolkning i bygdene fant i alt 22 pst. sted i sykehus eller lignende anstalter som i 80 pst. av tilfellene lå utenfor bostedet. Innen byenes befolkning fant gjennomsnittlig 43 pst. av dødsfallene sted på sykehus og som oftest lå vedkommende anstalt innenfor bostedskommunen.

Forekomsten av sykehusdødsfall varierer temmelig meget fra fylke til fylke. Mens i Akershus 35 pst. av dødsfallene fant sted på sykehus og i Finnmark 30 pst. var prosenten i Aust-Agder, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal ikke mer enn ca. 14. I Oslo var prosenten av dødsfall på sykehus i 1939 61, i Trondheim 54, mens den i Bergen bare var 32.

8. Dødsårsaksstatistikken og de nye regler for melding av dødsfall av 1. januar 1939.

La statistique des causes de décès et les nouvelles règles pour la déclaration médicale de décès établies en 1939.

Dødsårsaksstatistikken for 1939 omfatter, som i tidligere år, alle inntrufne dødsfall. Statistikken er utarbeidd på grunnlag av dødsmeldinger som er kommet inn til de offentlige leger, og for de tilfelle hvor dødsmelding har manglet, på grunnlag av prestenes opplysninger.

De nye bestemmelser for melding av dødsfall og for disse meldingers form og innhold trådte i kraft den 1. januar 1939. Disse er av stor betydning for dødsårsaksstatistikken først og fremst fordi det kreves fullstendigere opplysninger om dødsårsaken på dødsmeldingen nå enn før.

Dødsmelding fra lege med opplysning om dødsårsaken må utstedes for alle dødsfall som finner sted i en by. På landet derimot må legeerklæring skaffes bare hvis liket skal kremeres eller føres ut av riket, ellers er det her i alminnelighet lensmannen som skriver ut dødsmeldingen. Men hans opplysning om dødsårsaken registreres ikke i dødsårsaksstatistikken med mindre den døde ikke har vært behandlet av lege. Hvis det opplyses på dødsmeldingen fra lensmannen at lege har vært tilkalt, skal den offentlige lege inn-

hente opplysning om dødsårsaken fra vedkommende lege og føre den i en særskilt rubrikk på dødsmeldingsblanketten.

Departementet har fastsatt ensartede blanketter til bruk for legemelding av dødsfall istedenfor de mange lokale skjema som hittil har vært i bruk og hvor blant annet spørsmålet om dødsårsaken var redigert på høyst forskjellig måte. Videre har lensmannens melding om dødsfall til den offentlige lege fått en mere hensiktsmessig form og det er innført en egen rubrikk til bruk for den offentlige leges opplysning om dødsårsaken. Både i legemeldingen og på lensmannsmeldingen spørres nå om hoveddødsårsaken og de medvirkende årsaker og sykdommens varighet. Under hvilket nomenklaturnummer dødsfallet skal føres i statistikken avgjøres fra 1939 av i Statistisk Sentralbyrå. Derved oppnår man en langt mere ensartet behandling av de enkelte tilfelle enn når de mange forskjellige offentlige leger skal foreta klassifiseringen hver i sitt distrikt. Denne reform i arbeidet som er av stor betydning statistisk sett, har Byrået ikke kunnet gjennomføre før vi fikk likelydende dødsmeldingsblanketter for hele landet og fullstendigere opplysninger om dødsårsaken fra legene. Etter erfaring fra det materiale som kom inn i 1939 synes det som om klassifikasjonsarbeidet i Byrået ikke byr på større vanskeligheter, men det er selvsagt nå enna mer påkrevd enn når den lokale offentlige lege skal foreta klassifikasjonen at legene gir så fullstendige opplysninger om dødsårsaken som råd er, enten de selv utsteder dødsmeldingen eller skal svare på en henvendelse fra den offentlige lege.

Legemeldingene blir etter de nye forskrifter behandlet mere konfidensielt enn før, idet de ikke lenger på sin vei til den offentlige lege skal passere en rekke kontorer som ikke har noen bruk for opplysninger om dødsårsaken. Legemeldingen skal nå sendes enten direkte eller gjennom politiet fra skifтерetten til den offentlige lege. Samtidig skriver skifteretten (lensmannen) ut en egen dødsmelding som bevitnelse overfor registrerings- og begravelsesmyndighetene at dødsfallet er meldt på foreskreven måte. Denne melding som går til sognepresten, begravelseskontorene osv. innholder ingen opplysning om dødsårsaken.

Helt ideell er heller ikke denne ordning med at legeerklæringen i alle tilfelle skal forevises skifтерetten (lensmannen), men innenfor rammen av vår næværende lovgivning på dette område kan det vanskelig gjøres på annen måte av hensyn til kontrollen.

Ethvert dødsfall skal etter de nye regler meldes til skifteretten (lensmannen) på dødsstedet, og han har plikt til på foreskreven måte å underrette den offentlige lege sammested. At vi har fått bestemte regler med hensyn til meldestedet er en stor fordel. Tidligere ble dødsfall dels meldt på dødsstedet, dels på hjemstedet eller på begravelsessstedet, og den offentlige lege hadde ingen sikkerhet for at han fikk melding om alle de dødsfall som fant sted i hans distrikt. Viste det seg så under revisjonen i Byrået at dødsanmeldelser manglet, var det ofte meget vanskelig å oppspore dem og grunnmaterialet til dødsårsaksstatistikken ble ofte mindre fullstendig.

9. Oversikt over de viktigste dødsårsaker.

Les causes de décès les plus importantes.

I tabell 4, side 58 finner en oppgave over alle dødsfall som er inntruffet i de forskjellige fylker, fordelt etter dødsårsak, og i tabell 5, side 78 oppgaver over de samme dødsfall fordelt etter dødsårsak, kjønn og alder. I begge tabellene er oppgavene utarbeidd særskilt for bygder og byer.

Tallet på alle dødsfall med kjent dødsårsak var i 1939 28 377, herav var 26 859 dødsfall av sykdommer og 1518 dødsfall ved ulykker, selvmord og drap.

Følgende tabell viser dødeligheten av de viktigste årsaker i 1939 og i noen tidligere år. For dødelighet av tuberkulose og kreft viser en også til avsnitt 10 og 11.

Tuberkulosedødeligheten viser i 1939 fortsatt nedgang om den enn er noe svakere enn i de foregående år. Dødeligheten av andre infeksjonssykdommer er derimot steget atskillig. Det samme gjelder dødeligheten av blod- og ernæringssykdommer. En mindre stigning i 1939 er også notert for apopleksi, kronisk hjertemuskelsykdom og kreft, mens dødeligheten av kronisk endokarditt og arteriosklerose fortsetter å gå ned. Sykdomsgruppen bronkitt og lungebetennelse viser omtrent samme forhold som i 1938. Det skal dog merkes at dødeligheten av krupøs lungebetennelse er blitt ganske betraktelig redusert — fra 38 pr. 100 000 i 1938 til 22 i 1939 — som følge av behandling med det nye middel M & B 693 som ble tatt i bruk hos oss i 1939.

I 1939 er det i likhet med tidligere år de sykdommer som særlig er knyttet til de eldre aldersklasser, som viser stigende dødelighet. Denne stigning i den samlede dødelighet av disse årsaker, henger først og fremst sammen med befolkningens endrede alderssammensetning, med et langt større antall personer i de eldre aldersklasser enn før, og dessuten, de sikrere diagnosene. Samtidig som dødeligheten av f. eks. diabetes, apopleksi, myokarditt og kreft stiger, viser det seg nemlig at dødeligheten av den ubestemte diagnose alderdomssvakhet er raskt synkende. Disse forhold har Byrået gjentatte ganger pekt på i de årlige medisinalberetninger og behandlet mer inngående i medisinalberetningen for 1935. At forholdet er blitt særlig framtrædende i 1939 skyldes utvilsomt at det etter de nye bestemmelser for melding av dødsfall kreves langt mer detaljerte opplysninger om dødsårsaken enn før var tilfelle.

For å vise bevegelsen i dødeligheten blant barn under 1 år, har en i tabellen på side 19 beregnet antallet av dødsfall pr. 1000 levendefødte for en rekke viktige årsaker.

Dødeligheten av alle årsaker under ett har praktisk talt holdt seg uforandret fra 1938 til 1939.

Dødeligheten av de viktigste årsaker 1921—1939.

Mortalité des causes de décès les plus importantes 1921—1939.

Dødsårsak Cause de décès	Døde pr. 100 000 levende Décès par 100 000 habitants						
	Kursiv: Prosent av 1921—25						
	1921 —25	1926 —30	1931 —35	1936	1937	1938	1939
Rosen, septikæmi, blodforgiftning. <i>Erysipèle et septicémie</i>	10.1 100	13.2 131	11.6 115	14.6 145	13.1 130	9.8 97	10.4 103
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	203.5 100	161.3 79	124.4 61	101.6 50	97.8 48	88.2 43	85.6 42
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	35.9 100	34.5 96	26.0 72	25.0 70	22.7 63	17.3 48	32.6 91
Blodsykdommer og hemoragiske dianeser. <i>Maladies du sang</i>	6.3 100	7.0 111	6.5 103	5.8 92	7.0 111	7.0 111	7.3 116
Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	9.8 100	10.5 107	10.3 105	10.1 103	8.6 88	9.0 92	14.1 144
Andre ernærings- og indresekresjonssykdommer. <i>Autres maladies de la nutrition et des glandes endocrines</i>	4.6 100	3.2 70	3.2 70	2.4 52	2.6 57	2.8 61	4.0 87
Apopleksi. <i>Hémorragie cérébrale</i>	73.5 100	84.6 115	89.9 122	90.8 124	94.4 128	98.4 134	103.5 141
Andre sykdommer i nervesystemet. <i>Autres maladies du système nerveux</i>	37.1 100	25.9 70	23.0 62	20.6 56	24.2 65	21.7 58	18.5 50
Kronisk endokarditt, klappefeil. <i>Endocardite chron.</i>	46.3 100	55.5 120	54.9 119	57.9 125	54.9 119	52.6 114	47.5 103
Kronisk hjertemuskelsykdom. <i>Myocardite chron.</i>	16.8 100	20.0 119	31.9 190	39.6 236	43.5 259	46.7 278	48.8 290
Arteriosclerose. <i>Artériosclérose</i>	36.5 100	48.2 132	59.9 164	59.6 163	57.9 159	57.4 157	52.3 143
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchite et pneumonie</i>	102.1 100	102.6 100	97.6 96	114.0 112	115.8 113	104.8 103	104.4 102
Pleuritt, empyem. <i>Pleurésie</i>	3.6 100	3.3 92	2.9 81	3.1 86	2.6 72	2.0 56	2.8 78
Andre sykdommer i åndedrettssorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	9.0 100	7.7 86	7.0 78	7.7 86	8.0 89	7.6 84	7.4 82
Sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Maladies de l'appareil digestif</i>	41.1 100	41.2 100	38.4 93	40.1 98	40.7 99	37.3 91	41.7 101
Nefritt. <i>Néphrite</i>	25.7 100	28.7 112	29.4 114	27.5 107	26.4 103	25.4 99	25.9 101
Kreft. <i>Cancer</i>	112.6 100	119.2 106	128.5 114	130.1 116	131.1 116	130.5 116	136.8 121
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	88.2 100	85.1 96	78.6 89	81.7 93	83.6 95	83.5 95	96.4 109
Ulykker, drap og selvmord. <i>Morts violentes</i>	41.9 100	46.1 110	42.4 101	43.5 104	43.1 103	49.3 118	51.8 124
Alderdomsvakhet. <i>Sénilité</i>	167.2 100	140.4 84	118.4 71	117.8 70	111.3 67	108.2 65	76.9 46
Uoppgett eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i>	79.5 100	60.4 76	52.4 66	49.0 62	52.8 66	43.0 54	51.0 64
Døde i alt. <i>Décès totaux</i>	1 151.3 100	1 098.6 95	1 037.2 90	1 042.5 91	1 042.1 91	1 002.5 87	1 019.7 89

Dødeligheten av de viktigste årsaker i alderen
under 1 år 1916—1939.

Mortalité des causes de décès les plus importantes de l'âge 0—11 mois 1916—1939.

Dødsårsak Cause de décès	Døde pr. 1000 levendefødte Décès par 1000 nés-vivants							
	1916 -20	1921 -25	1926 -30	1931 -35	1936	1937	1938	1939
Medfødt svakhets og andre sykdommer hos nyfødte. <i>Débilité congénitale et autres maladies des nouveaux nés</i>	18.2	17.4	20.9	19.9	20.0	20.8	18.5	16.3
Infeksjøs gastroenteritt, kolerine. <i>Entérite infectieuse</i>	3.6	2.8	2.3	2.0	2.0	1.6	1.4	2.0
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	1.7	1.6	1.4	1.0	0.9	0.8	0.7	0.4
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	5.6	3.9	3.3	2.7	2.3	2.8	2.0	2.1
Rakkitt, engelsk syke. <i>Rachitisme</i>	0.3	0.4	0.3	0.1	—	0.1	0.1	0.2
Kramper hos småbarn. <i>Convulsions</i>	4.5	4.2	2.9	2.4	1.7	1.2	1.1	0.9
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchite et pneumonie</i>	9.9	9.2	8.8	8.2	7.1	7.3	7.0	6.3
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	2.9	2.7	2.7	3.3	3.5	3.3	3.3	4.5
Ulykker og mord. <i>Morts violentes</i>	0.3	0.4	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4	0.2
Uoppgett eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i>	15.2	9.1	6.5	5.0	4.1	3.8	2.8	4.3
Alle årsaker. <i>Tous les causes</i>	62.2	51.7	49.5	44.9	42.0	42.0	37.3	37.2

Dødsfall ved ulykker og selvmord.

Nomenklatur nummer	Dødsårsak	Dødsfall								
		Riket			Bygder			Byer		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Ulykker.										
8500	Drukning	407	47	454	278	39	317	129	8	137
8510	Kvelning.....	7	3	10	4	2	6	3	1	4
8520	Forbrenning	22	25	47	18	22	40	4	3	7
8530	Forfrysning	10	1	11	6	1	7	4	—	4
8540	Solstikk, heteslag	1	—	1	1	—	1	—	—	—
8550	Elektrisk stat	10	—	10	6	—	6	4	—	4
8560	Lynnedslag	5	—	5	5	—	5	—	—	—
8570	Kvestelser, knusning, benbrudd	295	260	555	194	138	332	101	122	223
8580	Stikk-, snitt-, huggsår	3	1	4	1	1	2	2	—	2
8590	Skuddsår	23	—	23	19	—	19	4	—	4
8600	Akutt forgiftning	38	8	46	26	6	32	12	2	14
8610	Hunger, utmattelse	1	—	1	1	—	1	—	—	—
8650	Andre og uoppgitte ulykker	112	36	148	87	25	112	25	11	36
	I alt	934	381	1 315	646	234	880	288	147	435
Selvmord.										
8700	Drukning	19	14	33	15	9	24	4	5	9
8710	Hengning, strympning	67	11	78	41	7	48	26	4	30
8720	Kvestelser, knusning, benbrudd	3	2	5	1	1	2	2	1	3
8730	Stikk-, snitt-, huggsår	11	2	13	9	—	9	2	2	4
8740	Skuddsår	41	1	42	31	1	32	10	—	10
8750	Gift	9	7	16	2	3	5	7	4	11
8790	Andre former for selvmord	11	—	11	9	—	9	2	—	2
	I alt	161	37	198	108	21	129	53	16	69

Tabellen foran gir nærmere opplysninger om de dødsfall ved ulykker og selvmord som er ført opp i tabell 4 og 5, nummer 8500—8790.

Mer detaljerte oppgaver over voldsomme dødsfall er trykt i Byråets publikasjon «Folkemengdens bevegelse».

Opplysninger om dødeligheten av de viktigste sykdommer blant menn og kvinner i de forskjellige aldersklasser i bygder og byer finner en i medisinalberetningen for 1932, hvor resultatene av undersøkelsene av dødelighetsforholdene omkring folketellingsårene 1900, 1910, 1920 og 1930 er trykt.

10. Tuberkulose.

Tuberculose.

Oppgaver over dødsfall av de forskjellige former av tuberkulose i de enkelte fylker finnes i tabell 4, og tilsvarende oppgaver for de enkelte aldersklasser i tabell 5. I tabell 6 er alle dødsfall av tuberkulose fordelt samtidig etter de dødes alder og hjemsted.

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lunge-tuberkulose 1921—1939.

Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons 1921—1939.

År	Døde pr. 10 000 levende									
	Tuberkulose i alt			Lungetuberkulose						
	Riket			Bygg- der	Byer	Riket			Bygg- der	Byer
	M.	K.	Tils.			M.	K.	Tils.		
1921.....	20.1	21.5	20.8	21.1	20.2	15.4	17.4	16.5	16.9	15.4
1922.....	20.4	21.8	21.1	21.0	21.3	15.6	17.7	16.7	16.6	16.9
1923.....	19.3	20.0	19.6	19.5	20.1	14.7	15.8	15.3	15.1	15.7
1924.....	20.0	21.4	20.7	20.8	20.6	15.3	17.4	16.4	16.4	16.3
1925.....	19.1	19.9	19.5	19.5	19.6	14.1	16.0	15.1	15.0	15.5
1921–25.....	19.8	20.9	20.4	20.4	20.3	15.0	16.9	16.0	16.0	16.0
1926.....	17.0	17.1	17.1	17.3	16.6	12.9	13.4	13.2	13.2	13.1
1927.....	16.8	17.5	17.1	17.1	17.2	12.7	14.1	13.4	13.2	13.8
1928.....	15.4	16.1	15.8	15.6	16.1	11.8	13.2	12.5	12.3	13.0
1929.....	15.6	16.0	15.8	16.0	15.4	12.1	12.9	12.5	12.5	12.5
1930.....	14.8	15.0	14.9	15.0	14.9	11.7	12.5	12.1	11.9	12.6
1926–30.....	15.9	16.3	16.1	16.2	16.0	12.3	13.2	12.7	12.6	13.0
1931.....	14.5	15.0	14.8	14.4	15.6	11.6	12.6	12.1	11.7	13.0
1932.....	13.7	13.5	13.6	13.4	14.2	10.9	11.2	11.1	10.8	11.9
1933.....	11.8	12.3	12.0	11.9	12.3	9.4	10.3	9.9	9.7	10.2
1934.....	11.7	10.8	11.3	11.4	10.9	9.5	9.1	9.3	9.2	9.3
1935.....	10.9	10.2	10.6	10.6	10.6	8.8	8.4	8.6	8.5	8.9
1931–35.....	12.5	12.4	12.4	12.3	12.7	10.0	10.3	10.2	10.0	10.6
1936.....	10.5	9.8	10.2	10.2	10.0	8.2	8.1	8.2	8.2	8.2
1937.....	10.3	9.3	9.8	9.7	10.1	8.0	7.6	7.8	7.7	8.1
1938.....	9.4	8.2	8.8	8.5	9.7	7.7	6.9	7.3	7.0	8.1
1939.....	8.9	8.2	8.6	8.7	8.2	7.3	6.7	7.0	7.0	6.9

Det er i 1939 meldt 2508 dødsfall av tuberkulose, mot 2571 i 1938 og 2836 i 1937. Av de døde i 1939 var 1281 menn og 1227 kvinner. 81.3 pst. av dødsfallene falt på lungetuberkulose og 18.7 pst. på annen tuberkulose. Tabellen på side 20 viser dødeligheten i de senere år.

Dødeligheten av alle former av tuberkulose tilsammen har i 1939 sunket ytterligere, og var i dette år 8.6 pr. 10 000 levende mot 8.8 i 1938, 9.8 i 1937 og 12.4 gjennomsnittlig for årene 1931—1935. Som det vil ses, gjelder nedgangen bare mennenes dødelighet, kvinnenes er uforandret. Det er i byene tuberkulosedødeligheten er gått ned i 1939. Bygdene derimot viser ikke noen bedring sammenlignet med 1938.

Følgende oversikt viser tuberkulosedødeligheten i Riket, bygdene og byene og i de enkelte fylker i fem-års perioder fra 1906—10 til 1931—35.

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose i de enkelte fylker 1906—1935.

*Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons,
par préfecture 1906—1935.*

Fylker	Døde pr. 10 000 levende											
	Tuberkulose i alt						Lungetuberkulose					
	1906—10	1911—15	1916—20	1921—25	1926—30	1931—35	1906—10	1911—15	1916—20	1921—25	1926—30	1931—35
Østfold	22.3	19.1	16.6	15.0	12.2	10.6	17.3	14.9	13.4	11.6	9.5	8.7
Akershus	21.2	18.3	15.5	15.1	11.0	8.5	17.8	15.1	13.2	12.6	8.8	7.1
Oslo	25.9	22.5	20.1	17.9	15.8	12.5	20.7	17.9	16.3	14.3	13.4	10.6
Hedmark	25.1	21.9	23.2	17.9	14.4	10.3	19.4	17.3	18.1	14.2	10.9	8.5
Opland	19.2	17.1	17.4	15.1	11.0	9.6	14.1	13.1	13.3	11.6	8.3	7.5
Buskerud	24.1	19.9	17.5	16.6	13.4	10.1	18.4	15.4	13.5	13.1	10.8	8.4
Vestfold	23.2	18.8	17.9	15.3	12.4	10.6	17.7	15.3	14.1	12.1	10.1	8.7
Telemark	28.6	24.7	23.5	20.3	15.7	11.3	21.9	18.4	17.9	15.6	11.8	9.3
Aust-Agder	28.2	23.8	21.4	19.1	16.3	12.1	23.2	19.2	17.5	15.9	13.4	9.9
Vest-Agder	32.4	25.9	23.2	20.2	15.7	12.6	25.5	21.0	18.9	16.8	12.6	10.8
Rogaland	29.3	23.5	22.9	19.8	16.8	13.6	21.8	17.6	17.2	15.0	13.0	10.6
Hordaland	22.1	20.8	21.2	20.7	16.4	12.3	17.0	16.2	16.3	15.7	12.9	9.7
Bergen	26.6	24.9	25.8	21.2	15.4	11.2	20.7	20.3	19.9	16.7	12.2	9.8
Sogn og Fjordane	22.4	26.6	25.2	22.9	18.4	13.7	16.8	20.3	19.8	18.0	14.3	11.6
Møre og Romsdal	29.1	26.8	26.2	22.9	18.2	14.2	22.3	21.6	20.8	17.8	14.1	11.3
Sør-Trøndelag	39.2	35.6	31.4	29.1	20.8	16.1	31.6	29.2	26.3	23.7	17.0	13.5
Nord-Trøndelag	29.8	28.8	26.7	25.4	18.8	13.6	23.0	23.3	20.7	20.2	14.8	10.8
Nordland	28.7	29.3	30.3	27.6	21.6	15.5	22.3	23.0	24.1	22.0	16.7	12.5
Troms	30.6	29.5	32.3	30.3	24.0	17.1	21.7	22.5	25.1	23.2	18.5	13.9
Finnmark	50.9	49.0	44.2	42.5	29.3	20.1	38.9	35.3	34.0	31.8	22.4	15.6
Riket	26.0	23.6	22.6	20.4	16.1	12.4	20.0	18.5	17.8	16.0	12.8	10.2
Bygder	24.9	23.0	22.0	20.4	16.2	12.3	19.3	18.1	17.5	16.0	12.7	10.0
Byer	28.7	25.1	23.9	20.3	16.0	12.7	21.6	19.4	18.7	16.0	13.0	10.6

Tallene er kommentert i medisinalberetningen for 1935.

Tabellen på neste side viser dødeligheten av tuberkulose i de enkelte aldersklasser.

Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder
i Riket 1896—1939.

Mortalité de tuberculose par sexe et âge 1896—1939.

Alder	Døde pr. 10 000 levende											
	1896— 1900	1901— 05	1906— 10	1911— 15	1916— 20	1921— 25	1926— 30	1931— 35	1936	1937	1938	1939
Menn												
<i>Hommes</i>												
0—4 år ans	34.5	26.5	21.9	18.0	14.0	11.8	9.4	5.6	4.9	4.3	3.1	3.1
5—9 »	15.0	11.9	10.3	8.6	7.7	5.9	4.5	2.0	1.8	2.5	1.3	1.5
10—14 »	14.5	13.0	11.6	8.7	8.6	7.3	4.7	3.0	2.2	1.9	1.6	2.0
15—19 »	31.9	30.9	28.9	27.2	26.6	23.2	15.0	10.1	8.3	9.1	6.6	5.9
20—24 »	50.4	49.5	45.8	48.8	49.3	43.6	32.1	21.5	17.8	15.5	12.6	11.3
25—29 »	43.6	41.2	36.7	31.8	23.3	20.4	16.2	13.9	14.6			
30—39 »	36.0	32.4	31.2	29.0	28.4	25.4	22.1	19.1	14.9	15.4	16.2	13.7
40—49 »	27.0	26.0	23.2	22.0	21.1	17.9	15.6	13.5	12.1	12.2	12.5	10.9
50—59 »	28.1	23.7	23.4	21.9	18.6	15.9	13.7	11.6	8.9	10.5	9.3	9.4
60—69 »	29.6	26.4	24.0	21.7	19.6	18.5	15.0	13.9	11.3	11.3	10.8	10.1
70—79 »	22.8	17.4	19.0	18.1	15.4	14.6	13.3	13.4	9.8	9.5	7.5	11.5
80 + »	10.2	9.1	7.5	8.4	5.8	6.3	10.5	8.3	4.3	5.4	8.6	5.9
I alt. Total	29.9	26.8	24.4	23.0	22.2	19.8	15.9	12.5	10.5	10.3	9.4	8.9
Kvinner												
<i>Femmes</i>												
0—4 år ans	33.9	25.6	18.8	15.6	13.8	10.5	8.8	5.9	4.4	4.6	3.2	3.8
5—9 »	19.2	14.3	12.9	10.4	8.5	7.1	4.5	2.3	2.4	2.1	1.8	2.3
10—14 »	22.3	20.8	19.1	15.4	13.3	12.0	6.8	4.1	3.5	3.2	1.8	2.0
15—19 »	37.5	39.0	35.5	33.3	32.8	32.2	21.6	14.6	10.1	8.7	7.5	7.5
20—24 »	41.9	43.8	43.9	40.6	40.7	42.2	30.7	21.6	18.3	15.5	12.7	14.1
25—29 »	39.5	37.5	36.8	31.4	23.4	18.3	18.1	16.1				
30—39 »	41.1	40.4	38.5	33.6	31.8	25.8	21.6	17.7	13.5	14.0	12.8	11.3
40—49 »	31.8	30.4	27.9	25.4	22.9	18.2	14.5	11.6	7.9	7.7	7.5	7.7
50—59 »	28.9	25.3	23.8	19.3	18.9	15.7	12.6	9.6	7.3	7.0	6.0	7.6
60—69 »	29.3	24.4	22.4	19.5	16.9	15.3	13.5	10.5	7.9	7.5	8.1	8.0
70—79 »	24.8	18.3	19.9	16.7	14.4	14.5	13.4	11.3	10.1	8.0	8.7	8.6
80 + »	9.2	8.1	8.1	9.2	6.8	8.2	9.4	9.8	11.2	8.5	4.6	8.4
I alt. Total	31.9	29.5	27.4	24.2	22.9	20.9	16.3	12.4	9.8	9.3	8.2	8.2

Dødeligheten i 1939 ligger i de fleste aldersklasser omrent på samme nivå som i 1938. Dødeligheten blant menn er steget litt i aldersklassene 5—9 år og 10—14 år. Mellom 15 og 50 år har dødeligheten fortsatt å synke i alle aldre unntatt mellom 25 og 30 år hvor det er en liten stigning sammenlignet med foregående år. I aldersklassen 70—79 år ligger også tuberkulosedødeligheten høyere enn i de tre siste år. Blant kvinner har det vært en liten stigning i de fleste aldersklasser under 25 år. Men i aldersklassen 25—39 år har nedgangen fortsatt. Etter 40 års alderen har tuberkulosedødeligheten holdt seg temmelig uforandret unntatt i eldste aldersklasse som viser ganske stor stigning.

Sammenligner en tuberkulosedødeligheten i 1939 med dødeligheten i perioden 1931—1935, finner en at tuberkulosedødeligheten i alle aldersklasser både blandt menn og kvinner ligger på et lavere nivå med ett eneste unntak: piker i alderen 5—9 år, hvor dødeligheten er den samme i 1939 som i 1931—1935.

I medisinalberetningen for 1935 er tuberkulosedødeligheten sammenlignet med dødeligheten av andre sykdommer. En viser til de beregninger som er gjort der.

I tabell 7 i tabellavdelingen finnes opplysninger om meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer, utarbeidd etter de mottatte utdrag av de offentlige legers tuberkuloseprotokoller. Denne oppgave skulle bare omfatte tilfelle av smitteførende tuberkulose, da det bare er disse som etter tuberkuloseloven av 8. mai 1900 skal meldes til helserådsordførerne. Ikke desto mindre innføres visstnok mange steder alle meldte tilfelle. Tallene for de enkelte distrikter blir derved mindre sammenlignbare.

Etter utdragene av tuberkuloseprotokollene ble det i 1939 meldt 4536 nye tilfelle av tuberkulose, herav 4408 av lungetuberkulose og 128 av tuberkulose i andre organer. Det utgikk av protokollene i alt 4852, herav 2027 ved død. Den store avgang i levende live skyldes for en stor del at en rekke tidligere pasienter er blitt strøket av protokollene under den pågående revisjon av disse. Innleggelse i sykehus eller tuberkulosehjem etter tuberkuloselovens § 6 fant sted i 2097 tilfelle, herav 1507 i bygdene og 590 i byene.

Tallet på meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose i de siste år har vært:

År	Meldte nye tilfelle av			
	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose
	Absolutte tall		Pr. 10 000 levende	
1923	7 509	7 180	27.7	26.5
1924	8 340	7 943	30.6	29.1
1925	7 827	7 487	28.5	27.3
1926	7 186	6 854	26.0	24.8
1927	7 154	6 841	25.8	24.7
1928	7 120	6 782	25.6	24.4
1929	7 430	7 030	26.6	25.2
1930	7 120	6 737	25.4	24.0
1931	6 582	6 325	23.3	22.4
1932	6 418	6 212	22.6	21.9
1933	5 752	5 562	20.2	19.5
1934	5 521	5 356	19.3	18.7
1935	5 261	5 072	18.3	17.6
1936	5 187	5 013	18.0	17.4
1937	4 938	4 782	17.0	16.5
1938	4 991	4 825	17.1	16.6
1939	4 536	4 408	15.5	15.0

Til tross for at arbeidet med oppsporing av nye tuberkulosetilfelle i de senere år er drevet stadig mer energisk, er tallet på meldte nye tilfelle gått jevnt nedover.

Ved siden av de nevnte utdrag av tuberkuloseprotokollene, får Byrået fra de offentlige leger oppgaver over nye tilfelle av tuberkulose fordelt etter pasientenes alder. Den følgende tabell er satt opp på grunnlag av disse oppgaver. De to sett oppgaver stemmer ikke overens, men forskjellen pleier ikke å være stor. For 1939 er tallet på meldte nye tilfelle av tuberkulose i alt oppgitt henholdsvis til 4536 og 4345. De tilsvarende tall for 1938 var 4991 og 4744.

Meldte nye tilfelle av tuberkulose i 1931—1939 etter de innkomne anmeldelser fordelt etter pasientenes alder.

Cas de tuberculose déclarés répartis par âge.

Alder	Meldte nye tilfelle									
	Absolutte tall					Pr. 10 000 levende				
	1931–35	1936	1937	1938	1939	1931–35	1936	1937	1938	1939
0—1 år	67	15	13	9	5	3.2	3.7	3.1	2.1	1.1
1—4 »	248	33	50	50	36	2.8	2.0	3.1	3.1	2.2
5—9 »	539	84	75	107	86	4.2	3.6	3.3	4.9	4.1
10—14 »	1 130	217	193	185	154	7.9	8.0	7.3	7.3	6.3
15—19 »	3 935	689	657	596	558	28.7	24.1	22.9	20.8	19.5
20—24 »	6 025	1 007	948	926	853	46.9	37.9	35.3	34.2	31.5
25—29 »	4 890	907	779	826	738	42.0	37.3	31.4	32.6	28.7
30—39 »	5 884	1 016	961	987	910	28.1	23.4	21.9	22.3	20.3
40—49 »	2 572	491	497	484	461	16.2	14.3	14.2	13.4	12.5
50—59 »	1 575	252	261	279	254	12.6	9.7	9.9	10.5	9.4
60—69 »	1 195	218	203	183	} 290	13.2	11.6	10.6	9.3	} 7.9
70 år og over	733	123	150	112		9.5	7.6	9.2	6.9	
Tilsammen	28 793	5 052	4 787	4 744	4 345	20.2	17.5	16.5	16.3	14.8

Etter aldersoppgavene er tuberkulosemorbiditeten liten før 15-års alderen. I alderen mellom 15 og 20 år øker den sterkt og i 20—24 års alderen når den sitt maksimum. Den synker så litt i alderen 25—29 år og senere er det ganske sterk nedgang.

Sammenlignet med fem-året 1931—1935 har nedgangen i morbiditeten vært størst i første leveår og minst i alderen 5—9 år. I alderen 10—14 år er morbiditeten sunket med 20 pst., mellom 20 og 50 år med ca. en tredjedel og fra 50—70 år med ca. en fjerdedel.

Utdragene av tuberkuloseprotokollene gir også opplysning om hvor mange tuberkulosepasienter det var under behandling ved utgangen av året. Etter disse opplysninger var tallet på tuberkulosepasienter under behandling ved utgangen av 1939 22 768 eller 7.7 pr. tusen av folkemengden. I 1938 var det tilsvarende tall 23 174 og i 1937 23 838.

I tabellene 8, 9 og 10 finner en også oppgaver over meldte tilfelle av tuberkulose. Disse tabeller er satt opp på grunnlag av de offentlige legers årlister over epidemiske og andre sykdommer. På disse lister skal også tas med tilfelle av ikke smitteførende tuberkulose, mens det som nevnt i tuberkuloseprotokollene bare skal føres inn smitteførende tilfelle. Etter årlistene var i 1939 tallet på

meldte tilfelle av lungetuberkulose 3986 og av tuberkulose i andre organer 615. Det er altså etter årslistene meldt færre tilfelle enn det er ført inn i tuberkuloseprotokollene. Dette tyder på at oppgavene på årslistene er temmelig mangelfulle.

11. Kreft.

Cancer.

Oppgaver over dødsfall av svulster finner en i de alminnelige tabeller over alle dødsårsaker side 58 og side 78.

I 1939 er det oppgitt 4007 dødsfall av kreft og sarkom, 1919 blant menn og 2088 blant kvinner. I bygdene døde 2721 og i byene 1286. I prosent av alle tilfelle var 96.6 kreft og 3.4 sarkomer.

En fordeling av alle dødsfall av kreft og sarkom i ti-års perioden 1926—1935 etter svulstens lokalisasjon, finner en i medisinalberetningen for 1935.

I 1939 skyldtes 63.7 pst. av alle kreftdødsfall kreft i fordøyelsesorganene. De tilsvarende prosenter særskilt for menn og kvinner i Riket, bygder og byer var:

	Riket	Bygder	Byer
Menn	72.3	73.3	69.7
Kvinner	55.9	58.6	50.8
I alt	63.7	66.0	59.0

Setter en tallet på dødsfall i forhold til folkemengden, får en disse forholds-tallene:

Dødeligheten av kreft og sarkom i alt og av kreft i
fordøyelsesorganene 1921—1939.

Mortalité de cancer 1921—1939.

År	Døde pr. 10 000 levende					
	Kreft og sarkom i alt <i>Cancer, toutes formes</i>			Kreft i fordøyelsesorganene <i>Cancer des organes digestifs</i>		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1921.....	10.9	10.3	12.2	7.5	7.2	7.9
1922.....	11.3	10.6	13.0	7.6	7.3	8.2
1923.....	11.0	10.3	12.7	7.2	7.0	7.8
1924.....	11.2	10.9	12.0	7.5	7.6	7.6
1925.....	11.9	11.3	13.2	7.8	7.7	7.7
1926.....	11.9	11.3	13.6	8.1	8.0	8.7
1927.....	11.2	10.6	12.7	7.3	7.0	7.8
1928.....	12.4	12.0	13.4	8.1	8.1	8.2
1929.....	11.9	11.4	13.4	7.8	7.7	8.2
1930.....	12.1	11.6	13.5	8.1	7.9	8.5
1931.....	12.7	12.4	13.3	8.2	8.2	8.2
1932.....	12.9	12.2	14.6	8.4	8.3	8.8
1933.....	12.8	12.3	14.1	8.3	8.1	9.0
1934.....	13.1	12.6	14.4	8.4	8.3	8.6
1935.....	12.7	12.3	13.1	8.3	8.2	8.8
1936.....	13.0	12.2	14.9	8.5	8.1	9.6
1937.....	13.1	12.1	15.6	8.3	7.9	9.4
1938.....	13.1	12.1	15.1	8.3	8.0	8.9
1939.....	13.7	13.0	15.4	8.7	8.6	9.1

Den samlede kreftdødelighet er steget særlig i bygdene. Denne stigning skyldes visstnok for en stor del at en i 1939 har fått fullstendige opplysninger om dødsårsaken etter innførelsen av de nye regler for melding av dødsfall. Dette har især bidratt til å bedre kvaliteten av oppgavene for landdistrikturene.

Dødeligheten av kreft etter kjønn og alder i Riket
1926—1939.

Mortalité de cancer par sexe et âge 1926—1939.

Alder	Døde pr. 10 000 levende											
	1926—30		1931—35		1936		1937		1938		1939	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 30 år...	0.34	0.35	0.37	0.36	0.41	0.22	0.46	0.45	0.37	0.30	0.32	0.37
30—39 år ...	2.00	3.16	1.74	3.01	1.62	2.72	1.93	2.65	1.91	2.94	1.33	3.04
40—49 » ...	7.12	12.19	7.16	11.28	6.67	12.05	7.38	9.79	5.52	10.63	6.21	9.37
50—59 » ...	23.03	25.56	23.72	25.74	21.76	21.55	20.10	26.30	23.60	23.46	21.46	24.57
60—69 » ...	59.21	48.91	58.29	49.10	55.79	45.56	57.36	43.28	53.32	47.04	57.01	44.84
70—79 » ...	104.54	83.47	110.42	85.33	112.56	89.68	110.83	92.31	108.44	84.46	124.15	93.81
80 år og over .	116.09	92.07	142.52	118.62	160.85	124.19	147.52	115.42	156.01	124.76	166.10	129.91
Tilsammen	11.46	12.34	12.39	13.29	12.67	13.33	12.66	13.53	12.55	13.53	13.36	13.99

Forandringene i de enkelte aldersklassers dødelighet fra 1938 til 1939 er gjennomgående ganske små for aldersklassene under 60 år og synes ikke å være preget av noen bestemt tendens. Men i aldersklassene over 60 år har det vært en stigning i dødeligheten blant menn, især etter 70 års alderen. Blant kvinner har det også vært en stigning i aldersklassene over 70 år, men mellom 60 og 70 år var dødeligheten lavere enn i 1938. En viser ellers til det som er skrevet om alderdomssykkommene i avsnitt 8 i medisinalberetningen for 1935.

12. Epidemiske sykdommer.

Maladies épidémiques.

I tabell 8 side 108 finner en oppgaver over meldte tilfelle av epidemiske sykdommer i landdistrikturene og byene i hvert fylke. Tabell 9 og 10 side 110 og 111 viser hvor mange tilfelle det er meldt i de enkelte måneder på landet og i byene. Tabellene er satt opp på grunnlag av de offentlige legers årslistene over epidemiske sykdommer.

En skal i det følgende gi en summarisk oversikt over de beretningene som distriktslegene sender inn i tilknytning til tallet over meldte tilfelle av epidemiske sykdommer.

Kopper og flekkfeber har ikke forekommet i 1939.

Av tyfoidfeber ble det meldt 50 tilfelle i 1939, mot 34 i 1938, 49 i 1937, 105 i 1936 og 103 gjennomsnittlig i årene 1928—1935.

Av de 50 tilfellene i 1939 forekom 25 i Troms, hvor det i april brøt ut en epidemi på Seljestad i Sandtorg herred. Epidemien skyldtes en kvinnelig basilleutskiller som var flyttet dit fra Harstad. Et vannreservoir ble forurensset ved tilsig fra septictanken på hennes bosted. 21 personer ble smittet gjennom dette drikkevannet. Videre ble det meldt 3 tilfelle i Medby i Berg, hvor sykdommen har dukket opp flere ganger. Man har ikke kunnet finne smittekilden. I Tromsø ble det meldt 1 tilfelle.

De andre 25 fordeler seg med små tall på hele landet. I Akershus var det 4 tilfelle, hvorav 2 i Ullensaker. Det ble påvist en kronisk smittebærer. I Oslo ble det meldt 3 tilfelle. I Møre og Romsdal var det 5 tilfelle. Fra Nordland er det meldt 4 tilfelle, 2 i Hamarøy, 1 i Evenes og 1 i Narvik. I Hamarøy var det 2 barn som ble smittet av 2 bestemødre. Disse to bestemødrerne var kroniske basillebærere.

I fylkene Oppland, Buskerud og Nord-Trøndelag ble det meldt 2 tilfelle i hvert fylke, og i Rogaland, Bergen og Sogn og Fjordane 1 tilfelle i hvert.

Av paratyfus ble det i 1939 meldt 46 tilfelle mot 34 i 1938, som var det laveste tall de siste 10 årene. I årene 1936 og 1937 var tallene henholdsvis 178 og 69. I årene 1928—1935 ble det meldt gjennomsnittlig 142 tilfelle pr. år. For tiårsperioden 1930—1939 var gjennomsnittstallet 95 tilfelle.

I Møre og Romsdal ble det meldt 22 tilfelle, hvorav 20 i Kristiansund. Smittekilden var en 76 år gammel budeie som var basillebærer etter gjennomgått paratyfus da hun var 6 år gammel. Epidemien forløp uten noen dødsfall.

I Hordaland forekom 6 tilfelle, i Nord-Trøndelag 5, i Østfold 4, i Oslo 2, i Sogn og Fjordane og Buskerud 2 i hvert fylke og i Akershus, Sør-Trøndelag og Troms 1 tilfelle i hvert fylke.

I Østfold forekom de 4 tilfellene i en familie i Eidsberg. Det ble konstatert at gamlekonen på gården var kronisk basillebærer.

Epidemisk cerebrospinalmeningitt ble meldt med 29 tilfelle i 1939 mot 21 året før. Det var 9 tilfelle i Buskerud og 5 tilfelle i Oslo.

Epidemisk encephalitt ble det bare meldt 9 tilfelle mot 26 året før. Tallet for 1938 er det høyeste som er notert for de 12 årene en har oppgaver for.

Poliomyelitt har vært i stadig tilbakegang siden epidemien i 1936. I 1939 ble det meldt 55 tilfelle mot 105 i 1938. I 1937 ble det meldt 175 tilfelle og i 1936 927 tilfelle.

I 1939 ble det meldt flere tilfelle fra Nord-Trøndelag, hvor sykdommen opptrådte med 10 tilfelle. Men det opplyses at tilfellene var lette og at lammelsen gikk praktisk talt helt tilbake i de fleste tilfelle. I Akershus var det 7 tilfelle, hvorav 3 i Aker og 2 i Eidsvoll. Fra Møre og Romsdal ble det meldt 7 tilfelle, hvorav 3 i Tingvoll.

Fra Nordland er meldt 6 tilfelle. I Sveio distrikt ble en ung fisker syk. Ved besøk i hjemmet smittet han en 8 år gammel søster, og deretter ble to andre barn i nabologet syke. Fiskeren ble paralytisk mens de andre ble friske.

Ellers forekom det 5 tilfelle i Hordaland, 4 i Buskerud, 4 i Troms, 2 i hvert av fylkene Oppland, Telemark, Rogaland og Finnmark. 1 tilfelle forekom i fylkene Hedmark, Vestfold, Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag. I Østfold, Aust-Agder, Vest-Agder og Oslo ble det ikke meldt noen tilfelle.

Mens meldte tilfelle av s k a r l a g e n s f e b e r i 1938 var meget lavt, nemlig 3691 tilfelle, steg tallet i 1939 til 5082, som er høyere enn det har vært de siste årene. Gjennomsnittet for tiårs-perioden 1930—1939 var 4607.

De fleste tilfelle hadde Akershus med 1136. Midt på sommeren brøt det ut en epidemi som spredte seg ganske kraftig i bygdene omkring Oslofjorden. I Aker ble det meldt 541 tilfelle, i Eidsvoll 137 (hvorav 104 var barn tilhørende Oslo feriekolonier), i Bærum 104 tilfelle.

En kan tydelig påvise at smitten er brakt utover i bygdene med feriereisende fra Oslo. Sykdommen artet seg stort sett meget lett, og en kan gå ut fra at antall meldte tilfelle bare er en del av de tilfelle som forekom. I tilslutning til sykdommen forekom en del otitter og nefriter.

Epidemien i Akershus må sees i sammenheng med en tilsvarende epidemi i Oslo, hvor det ble meldt 1028 tilfelle mot 201 året før. Til tross for at feriekolonibarna blir kontrollert før avreisen, brøt det ut en serie tilfelle i de fleste av sommerens feriekolonier. Barna ble brakt inn til Ullevål sykehus. Epidemien forløp lett.

De andre tilfellene fordeler seg jevnt på de forskjellige fylkene. I en rekke tilfelle kan smitten føres tilbake til Oslo distriket.

Av meslinger ble det i 1939 bare meldt 6442 tilfelle mot 21 000 i 1938. I 1937 var tallet 6188 og i 1936 10 765 og i tiårs-perioden 1930—1939 gjennomsnittlig 10 789 pr. år.

Tilfellene var i 1939 fordelt over hele landet. I Møre og Romsdal var det særlig mange, idet det ble meldt 1598 tilfelle mot 677 året før. Fra Halsa legedistrikt meldtes 106 tilfelle, og det opplyses at de syke gjennomgående var hardt angrepet. I Kvernes var det en sterk epidemi. Det var 10—15 år siden sykdommen opptrådte sist i dette distrikt, så mange voksne ble angrepet, og det var mange komplikasjoner, særlig otitter. De fleste tilfelle forekom i april.

I Troms ble meldt 1216 tilfelle mens tallet var 479 i 1938. Sykdommen var utbredt over hele fylket, men forløp stort sett godartet. Fra Ibestad opplyses at epidemien der var temmelig ondartet, idet flere av de angrepne fikk komplikasjoner. I Tranøy gikk det en kombinert kikhoste- og meslingepidemi, og da de to sykdommene ofte angrep en og samme person, var tilfellene ofte ganske alvorlige, og det forekom mange øre- og en del nyrekomplikasjoner.

I Berg legedistrikt forekom det en kraftig epidemi fra januar måned. I Nordfjordvær lå nesten hele befolkningen i uke.

De andre tilfellene av meslinger fordeler seg temmelig jevnt over resten av landet. Stort sett forløp sykdommen lett, mens det i enkelte distrikter meldes om ondartede epidemier. I Hafslø og i Sogn og Fjordane var sykdommen meget utbredt med mange komplikasjoner. Det forekom 22 pneumonier og en del otitter. Fra Balestrand meldes om den største epidemi distriktet har hatt i manns minne. Smitten ble overført av en elev på Sogn ungdomsskole. Sykdommen begynte eksplosjonsmessig på skolen og fulgte siden bebyggelsen Balholm—Tjugum—Sværefjorden—Vetlefjorden til Fjerland. Legen opplyser at han tilstår 150 tilfelle, men da sykdommen opptrådte i nesten hvert hus, må en anta at det virkelige tall er meget større. Sykdommen forløp med sterk feber, voldsomme utslett og med uttalt sykdomsfølelse. Men det forekom nesten ikke komplikasjoner.

I Selje var det i februar og mars en temmelig ondartet epidemi i to skolekretser. Flere av barna fikk bronchopneumonier og var meget dårlige.

I 1939 ble det meldt 72 tilfelle av difteri. Dette er det laveste tall som er observert i de senere år. Til sammenligning kan nevnes at det årlige gjennomsnitt for 10-års perioden 1930—1939 var 761. I 1938 ble det meldt 187 tilfelle. I Hordaland ble det i 1939 meldt 15 tilfelle, hvorav 7 i Lindås distrikt. Alle tilfellene forekom på en gård i Masfjorden. I Bergen var det 10 tilfelle.

Dysenteri forekommer forholdsvis sjeldent. I 1939 ble det meldt 32 tilfelle mot 25 i 1938.

Barselfeber ble meldt med 136 tilfelle i 1939 mot 151 i 1938. Gjennomsnittet for tiårs-perioden 1930—1939 var 143. Av de 136 tilfellene som ble meldt i 1939 oppstod 7 tilfelle etter abort. Likesom i 1938 er de fleste tilfelle meldt fra Nordland (24 tilfelle).

Av pemfigus hos nyrer ble det i 1939 meldt 289 tilfelle. Dette er det største antall som er observert i de senere år. I 1938 var tallet 262, i 1937 174 og i 1936 103. I årene 1926—1935 ble det gjennomsnittlig meldt 58 tilfelle pr. år. Tilfellene var i 1939 temmelig jevnt fordelt over hele landet. En legger dog merke til at det ikke var noen tilfelle i Oslo (5 i 1938) og bare 1 i Aust-Agder.

På et fødehjem i Halden forekom det 2 dødsfall av pemfigus. Det viste seg at barna var blitt smittet av jordmoren som var basillebærer.

I Sør-Trøndelag ble det meldt 56 tilfelle. I Trondheim forekom 15 tilfelle på en enkelt fødselsstiftelse. Alle var av lett karakter.

Rosen forekom i 1939 med 3139 tilfelle. I 1938 ble det meldt 2990 tilfelle. I tiårs-perioden 1930—1939 var det årlige gjennomsnitt 2352 tilfelle. Tilfellene var jevnt fordelt utover hele landet.

Av kusma ble det meldt over dobbelt så mange tilfelle som i 1938, nemlig 4850 tilfelle mot 2265 året før. I 1937 var tallet bare 263. Det årlige

Epidemiske og andre sykdommer
Cas des maladies

År	Tyfoidfeber	Paratyfus	Cerebrospinal-meningitt, epidem.	Encephalitt, epidemisk	Poliomylitt, akutt	Skarlagensfeber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Septico-pyæmi	Septico-pyæmi etter fødsel	Septico-pyæmi etter abort	Pemfigus hos nyfødte	Rosen
1926	345	45	.	195	1 177	1 637	1 042	82	256	218	41	2 078		
1927	824	32	.	178	1 313	15 138	1 028	43	365	178	52	1 934		
1928	121	294	33	20	118	3 807	13 316	1 100	25	280	228	45	2 452	
1929	115	219	38	19	214	6 258	7 374	1 053	71	267	215	47	2 873	
1930	119	116	24	15	34	8 823	5 506	1 429	220	237	190	49	2 397	
1931	153	122	23	12	58	5 194	8 163	1 367	59	177	160	45	1 973	
1932	88	99	21	21	111	4 162	14 064	989	22	180	150	55	1 866	
1933	56	109	15	21	236	2 817	8 063	837	247	174	114	82	1 997	
1934	58	66	25	24	359	2 951	9 470	1 324	78	217	153	76	2 128	
1935	110	111	22	9	112	3 672	17 967	625	61	169	106	83	2 026	
1926—35 gj.snittlig	²⁾ 103	²⁾ 142	²⁾ 28	²⁾ 18	162	4 017	10 070	1 079	91	232	171	58	2 172	
1936	105	178	31	18	927	4 726	10 765	361	64	203	133	103	2 520	
1937	49	69	24	11	175	4 964	6 188	417	715	213	133	174	2 480	
1938	34	34	21	26	105	3 691	21 263	187	25	221	151	262	2 990	
1939	50	46	29	9	55	5 082	6 442	72	32	181	129	7	289	3 139

Eksantematisk tyfus: 2 tilfelle i 1929. Kopper: 2 tilfelle i 1927.

¹⁾ For enkelte av de sykdommer som er tatt med har det ikke vært meldeplikt de første
³⁾ Årene 1929—1935. ⁴⁾ Gjennomsnitt ikke beregnet.

gjennomsnitt for tiårs-perioden 1930—1939 ligger på 4630, med maksimum 18 028.

I fylkene Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark ble det bare meldt noen ganske få tilfelle. De andre tilfellene var noenlunde jevnt fordelt på resten av landet.

De fleste tilfellene forekom i Oslo med 835. I Akershus ble det meldt 752 tilfelle. Av disse var 422 i Aker legedistrikt. Tilfellene forekom i januar og februar og er fortsettelsen av en epidemi fra året før.

Av kikhoste ble det meldt 9208 tilfelle, omtrent som året før. Dette er noe lavere enn årene 1937 og 1936, da det ble meldt 10 755 og 14 729.

Flest tilfelle hadde i 1939 Akershus med 908, Buskerud 1505, Rogaland 877 og Møre og Romsdal med 1387 tilfelle. Det berettes om lette epidemier fra de forskjellige strøk.

Influentaen hadde en voldsom utbredelse, idet det ble meldt 93 783 tilfelle, mot 34 810 i 1938 og 69 428 i 1937. I tiårs-perioden 1930—1939 var det årlige gjennomsnitt 55 894. Tilfellene fordelte seg stort sett jevnt utover hele landet, med tydelig maksimum i februar—mars, idet det tilsammen i disse to måneder ble meldt 55 911 tilfelle.

m e l d t a v l e g e n e i å r e n e 1 9 2 6 — 1 9 3 9 .¹⁾
épidémiques 1926—1939.

Kusma	Klikhoste	Influensa	Laryngitt og bronkitt, akutt	Bronchopneumoni	Lungebetennelse, krupp	Erythema nodosum	Pleuritt	Giktfeber	Malaria	Febris undulans	Weis sykdom	Icterus hemorrhagica	Gastroenteritt, akutt	Skabb
2 660	12 921	38 994	134 275	7 317	.	5 888	3 172	29	.	.	18 998	.	.	.
9 150	11 969	81 990	116 501	7 367	.	5 650	2 775	50	.	.	17 833	.	.	.
9 194	12 803	42 936	103 305	5 828	7 117	6 056	2 891	46	.	.	13 509	4 948	.	.
1 606	9 263	88 835	93 543	6 601	7 490	5 766	3 066	35	.	12	.	15 014	5 304	.
791	4 735	24 573	87 230	4 833	5 671	5 534	2 970	61	4	.	23 980	5 450	.	.
663	10 355	69 365	98 066	6 696	5 567	5 427	2 581	60	6	.	14 692	5 787	.	.
2 156	16 458	51 556	88 899	6 479	5 883	5 106	2 268	18	17	.	18 628	6 159	.	.
15 313	10 097	57 468	84 956	5 810	4 198	402	4 287	2 439	49	11	.	25 410	6 362	.
18 028	6 367	24 875	86 892	5 040	3 556	1 487	4 231	2 351	20	27	.	20 260	6 514	.
1 416	8 238	66 275	97 266	6 746	4 700	1 824	4 057	2 225	59	5	.	19 310	6 218	.
6 098	10 321	54 687	99 093 ²⁾	6 004 ²⁾	5 523 ⁴⁾	5 200	2 674	43	3) ³⁾ 12	.	18 763 ²⁾	5 843	.	.
552	14 729	66 804	108 362	7 496	5 239	2 181	4 147	2 527	53	9	.	29 871	7 121	.
263	10 755	69 428	105 150	8 221	4 703	1 972	3 888	2 210	59	10	.	27 827	8 523	.
2 265	9 190	34 810	107 774	8 702	4 949	1 684	3 461	2 252	70	7	.	23 672	9 605	.
4 850	9 208	93 783	107 925	8 542	5 886	1 850	3 001	2 150	40	5	6	24 335	11 048	.

årene. Dette er betegnet med en prikk . i vedkommende rubrikk. ²⁾ Årene 1928—1935.

I Oslo ble det meldt 10 930 tilfelle i 1939 mot 3 088 i 1938. I Oslo døde 15 av influensa i 1939. I Bergen var det 7 040 tilfelle med 35 dødsfall. Fraværprosenten ved folkeskolen i Bergen var i begynnelsen av februar 37.2.

Fra Lavik distrikt i Sogn og Fjordane berettes at fra ca. 20. februar til midten av april gikk det en meget sterkt infektios febris catarrhalis over distriktet. Flere tilfelle minste om den ekte influensa. Praktisk talt annet hvert menneske var sykt. I Sør-Trøndelag gikk det i årets første måneder en streng influensaepidemi over fylket. Det ble meldt om 5 580 tilfelle hvorav mange også fikk bronchopneumoni.

Av l a r y n g i t t o g b r o n k i t t ble det meldt omtrent samme antall tilfelle som i 1938, nemlig ca. 108 000. Det samme er tilfelle med b r o n c h o p n e u m o n i som det ble meldt 8 542 tilfelle av.

De nevnte sykdommer fordeler seg temmelig jevnt utover hele landet med flest tilfelle i årets første 3 måneder.

Av k r u p p o s l u n g e b e t e n n e l s e ble det i 1939 meldt 5 886 tilfelle. Et så høyt tall har ikke vært notert siden 1929, da det ble meldt 4 949; i tiårs-perioden 1930—1939 ble det årlig meldt gjennomsnittlig 5 025 tilfelle. Det nye middel mot lungebetennelse, M. & B. 693 er gjenstand for en sterk

lovprisning fra de aller fleste distriktsleger. Etter legenes uttalelser å dømme er derfor lungebetennelsen ikke lenger en så alvorlig sykdom som den har vært ansett for tidligere. Således uttaler stadsfysikus i Oslo: «Ved behandling med M. & B. 693 senkes dødeligheten av pneumoni fra 20 til 4 pst.»

Selv om tallene for hele landet hittil ikke har vist en så sterk nedgang som fra 20 til 4 pst., så viser oversikten nedenfor at dødeligheten sank med 50 pst. fra 1938 til 1939. Da det nye middel først først for alvor ble tatt i bruk i 1939, er det imidlertid ennå for tidlig å kunne slutte noe helt sikkert om hvor stor virkning det nye middel har på dødeligheten av lungebetennelse.

År	Antall meldte tilfelle av krupøs lungebetennelse	Antall dødsfall	Antall dødsfall pr. 100 meldte tilfelle	Antall døde pr. 10 000 innbyggere
1932.....	5 883	1 155	20	4.05
1933.....	4 198	917	22	3.22
1934.....	3 556	853	24	2.98
1935.....	4 700	1 216	26	4.23
1936.....	5 239	1 281	25	4.44
1937.....	4 703	1 240	26	4.28
1938.....	4 949	1 108	22	3.80
1939.....	5 886	655	11	2.22

Da videre behandlingen med M. & B. 693 i 1939 ennå ikke var blitt alminnelig over hele landet, kan en vel vente ytterligere nedgang i de kommende år.

I Rakkestad lededistrikt i Østfold ble det meldt 58 tilfelle av krupøs pneumoni. Nesten alle ble behandlet med M. & B. 693 og var temperaturfri i løpet av kort tid.

Fra Nedstrand i Rogaland ble det meldt 25 tilfelle. M. & B. 693 ble brukt og det virket i noen tilfelle nesten mirakuløst, skriver distriktslegen.

I Hemne i Sør-Trøndelag var lungebetennelsen særlig hyppig. Det forekom 31 tilfelle. Distriktslegen uttaler: «Denne epidemi hadde nok satt merke i dødsårsakslisten hvis ikke M. & B. 693 hadde eksistert, idet omtrent samtlige casus var av alvorlig art.»

Av erythema nodosum ble det i 1939 meldt 1850 tilfelle mot 1684 i 1938. I 1937 var talet 1972. Tilfellene er jevnt fordelt utover hele landet.

Pleuritten er gått ganske meget tilbake i de senere år. I 1939 ble meldt 3001 tilfelle mot 3461 året før. I 1937 ble meldt 3888 tilfelle og i 1936 4147. I årene 1926—1935 ble det gjennomsnittlig meldt 5200 tilfelle pr. år.

Giktfeber ble i 1939 meldt med 2150 tilfelle mot 2252 året før. Denne sykdommen har forekommet omtrent med samme hyppighet hvert år de siste 10 år, idet det årlige gjennomsnitt har vært 2397 i årene 1930—1939.

Av malaria ble det bare meldt 40 tilfelle mot 70 i 1938.

F e b r i s u n d u l a n s forekom med 5 spredte tilfelle, nemlig 1 i hvert av følgende legedistrikter: Vardal, Opland, Norderhov i Buskerud, Kvam i Hordaland, Gloppen i Sogn og Fjordane og Molde i Møre og Romsdal.

Også **Weils s y k d o m** forekom med spredte tilfelle, i alt 6, fordelt med 1 på hvert av følgende distrikter: Kråkstad i Akershus, Lunner i Op-land og i byene Oslo, Larvik, Stavanger og Trondheim.

Av **a k u t t g a s t r o e n t e r i t t** ble meldt 24 335 tilfelle i 1939 mot 23 672 i 1938. I 1937 var tallet 27 827 og i 1936 29 871. I årene 1926—1935 var derimot tallet bare en gang over 25 000 (25 410 i 1933).

Antall meldte tilfelle av **s k a b b** har steget hvert eneste år siden det ble meldeplikt for denne sykdom i 1928. I 1928 var tallet 4948 og i 1939 er tallet kommet opp i 11 048 mot 9605 i 1938 og 8523 i 1937.

Opland har de fleste tilfelle med 1490, men fylkeslegen uttaler at selv om tallene gir et mørkt bilde, så er det ikke tvil om at rensligheten øker. Fra Land legedistrikt er det meldt 117 tilfelle. Sykdommen holder sig hård-nakket og det er vanskelig å få has på den, da mange går i månedsvis uten å søke lege.

I tabellen nedenfor har en satt sammen de meldte tilfelle og dødsfall av de viktigste epidemiske sykdommer. En vil gjøre oppmerksom på at mange sykdomstilfelle, særlig når det gjelder mer utbredte sykdommer, ikke blir meldt. Derimot omfatter statistikken visstnok alle dødsfall.

M e l d t e t i l f e l l e o g d ø d s f a l l a v e p i d e m i s k e s y k d o m m e r 1 9 3 3 — 3 9 .

Nombre de cas et de décès des maladies épidémiques 1933—39.

Sykdom	1933		1934		1935		1936		1937		1938		1939	
	Meldte tilfelle	Dødsfall												
Eksantematisk tyfus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tyfoidfeber. Para-tyfus	165	16	124	21	221	22	283	25	118	10	68	9	96	4
Cerebrospinalmeningitt	15	12	25	12	22	13	31	26	24	15	21	18	29	10
Akutt poliomelitt.	236	33	359	60	112	22	927	85	175	31	105	14	55	6
Skarlagensfeber	2 817	11	2 951	17	3 672	31	4 726	42	4 964	34	3 691	29	5 082	20
Meslinger	8 063	27	9 470	61	17 967	47	10 765	22	6 188	19	21 263	42	6 442	18
Difteri (croup).....	837	35	1 324	30	625	14	361	9	417	17	187	13	72	2
Dysenteri	247	1	78	4	61	1	64	2	715	6	25	3	32	2
Influensa	57 468	207	24 875	48	66 275	184	66 804	127	69 428	167	34 810	53	93 783	402
Kikhoste	10 097	129	6 367	45	8 238	35	14 729	53	10 755	55	9 190	36	9 208	45

13. Veneriske sykdommer.

Maladies vénériennes.

Oppgave over meldte tilfelle av veneriske sykdommer i de forskjellige fylker i 1939 er gitt i tabell 8, side 108.

Det ble i årets løp ialt meldt 6 067 tilfelle, mot 6 486 i 1938 og 6 051 i 1937. Tabellen nedenfor viser hvor mange tilfelle det er meldt av de forskjellige sykdommer:

Meldte tilfelle av venerisk sykdom 1928—39.

Nombre de cas déclarés des maladies vénériennes.

År	Ulcus molle	Syfilis, ervervet	Syfilis, medfødt	Gonorré, uretritt
1928.....	130	1 239	59	7 750
1929.....	104	899	77	6 694
1930.....	102	724	72	6 429
1931.....	114	543	68	6 061
1932.....	123	435	51	5 383
1933.....	80	393	58	5 095
1934.....	60	390	62	5 653
1935.....	61	397	51	5 470
1936.....	91	440	47	5 359
1937.....	70	364	49	5 568
1938.....	67	375	39	6 005
1939.....	77	317	57	5 616

I følgende tabell er oppgitt de tilfelle av veneriske sykdommer som ble innlagt i sykehusene i 1939:

Tilfelle av venerisk sykdom innlagt på syke- husene i 1939.

Cas des maladies vénériennes reçus dans les hôpitaux.

Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt	Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt
Østfold	1	2	6	10	Rogaland	3	4	1	28
Akershus.....	-	1	-	8	Hordaland	-	-	-	-
Oslo	14	56	31	208	Bergen	4	5	-	41
Hedmark	-	1	-	10	Sogn og Fjordane ..	-	-	-	3
Opland	-	-	-	5	Møre og Romsdal...	1	2	25	
Buskerud	-	-	-	1	Sør-Trøndelag	2	3	6	16
Vestfold	1	4	1	46	Nord-Trøndelag	-	2	-	34
Telemark	1	5	3	15	Nordland	-	5	4	73
Aust-Agder.....	-	2	1	12	Troms	-	3	2	18
Vest-Agder	-	4	-	17	Finnmark	-	3	1	47
					Riket i alt	26	101	58	617

14. Spedalskhet.

Lèpre.

Ved utgangen av 1939 fantes det i alt 31 spedalske i Norge, herav 10 menn og 21 kvinner. Av disse ble 24 forpleid på anstalt eller i sykehus og 7 utenfor.

Følgende oversikt viser tilgangen og avgangen av spedalske i anstaltene i året:

Spedalske forpleid i anstaltene.

Lépreux soignés dans les hospices.

Anstalt	Tilbake-liggende fra 1938			Inn-kommet i 1939			I alt behandlet i 1939			Døde i 1939			Tilbake-liggende ved utgangen av 1939			Spedalskhetens form hos de tilbake-liggende			Antall for-plei-nings-dager	Dag-lig mid-delbe-legg
				Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Knutet	Glatt	Blandet		
	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.					
Pleiestiftelsen nr. 1	22	7	15	—	—	—	22	7	15	2	—	2	20	7	13	9	11	—	7 717	22
St. Jørgens hospital ¹⁾	3	—	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	3	—	2	1	1 095	3
Tilsammen	25	7	18	—	—	—	25	7	18	2	—	2	23	7	16	9	13	1	8 812	25

På Rikshospitalet i Oslo ble det behandlet 1 spedalsk kvinne.

De spedalske utenfor anstalter og sykehus er i tabellen nedenfor fordelt etter oppholdssted.

Spedalske utenfor anstaltene og sykehuseiene fylkesvis ved utgangen av 1939.

Lépreux hors des hospices.

Fylker	Til-sammen	Menn	Kvinner	Sykdomsform:	
				Knutet	Glatt
Hordaland	1	—	1	—	1
Sogn og Fjordane	3	2	1	—	3
Møre og Romsdal	1	—	1	—	1
Nord-Trøndelag	1	—	1	1	—
Nordland	1	1	—	—	1
Tilsammen	7	3	4	1	6

Ellers vises til publikasjonen «De spedalske i Norge 1931—35» (N. O. S. IX, 111) utarbeidd av Overlegen for den spedalske sykdom.

¹⁾ Det opptas ingen nye pasienter.

15. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetrisiske operasjoner m. m.

Nombr de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales etc.

Etter de offisielle fødselsregistre fødte i 1939 46 993 kvinner i alt 47 649 barn. Av disse var 46 603 levendefødte og 1046 dødfødte (født uten liv etter 28 ukers svangerskap). Barn født uten liv før i 8. svangerskapsmåned blir ikke ført inn i fødselsregistrene som føres av sogneprestene. Av alle fødslene i 1939 var 648 tvillingfødsler og 4 trillingfødsler. Tallet på levendefødte pr. 1000 innbyggere var 15.9 mot 15.6 i 1938 og 15.1 i 1937.

Etter de offentlige legers oppgaver utarbeidd på grunnlag av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger, har 46 228 barselkvinner benyttet jordmor eller lege, og det er av disse født i alt 46 875 barn. Av disse var 45 620 levendefødte, 1002 dødfødte og 253 aborter (født uten liv i 5.—7. svangerskapsmåned). Forholdet mellom stedfunne fødsler etter fødselsregistrene og fødsler meldt av leger og jordmødre i de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Fødte barn etter prestenes fødsels-registre		Fødte barn meldt av jordmødre og leger		Fylker	Fødte barn etter prestenes fødsels-registre		Fødte barn meldt av jordmødre og leger	
	Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte		Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte
Østfold	2 462	52	2 447	44	Hordaland	3 035	74	2 246	46
Akershus....	4 102	95	2 531	36	Bergen	1 464	24	2 264	56
Oslo	2 754	74	4 623	137	Sogn og Fjordane	1 485	37	1 391	31
Hedmark ...	2 637	64	2 547	56	Møre og Romsdal	2 850	53	2 792	52
Opland	2 372	50	2 291	45	Sør-Trøndelag ..	2 854	58	2 838	61
Buskerud ...	1 868	38	1 826	38	Nord-Trøndelag ..	1 703	43	1 826	53
Vestfold	2 135	45	1 962	38	Nordland	3 926	88	3 578	80
Telemark ...	1 661	42	1 622	34	Troms	2 072	51	1 918	53
Aust-Agder..	1 107	20	1 052	18	Finnmark	1 412	43	1 221	33
Vest-Agder ..	1 498	33	1 519	32					
Rogaland ...	3 206	62	3 126	59	Tilsammen	46 603	1 046	45 620	1 002

I den fullstendige fødselsstatistikk som bygger på fødselsregistrene, er barna delt etter foreldrenes (morens) bosted. I de offentlige legers statistikk — som bare omfatter de fødsler hvor jordmor eller lege har vært til stede — er fødslene derimot registrert etter barnets fødested.

En sammenligning mellom legenes og prestenes oppgaver viser at det har vært brukt jordmor eller lege ved 98 pst. av alle fødsler.

I sammendraget av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger er det gitt oppgaver over hvor mange av barselkvinnene var førstefødende og hvor mange var flergangsfødende og hvor mange var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgaver over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrene. Det gis videre opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levendefødte og dødfødte. For de levendefødte er oppgitt tallet på dem som døde innen 24 timer.

Av 46 875 fødte barn i 1939 ble 511 eller 1.1 pst. født i 5.—7. svangerskapsmåned, 1102 eller 2.4 pst. i 8. måned og 45 167 eller 96.5 pst. etter 8. måned. I årene 1926—35 fordelenes fødelsene slik etter svangerskapets varighet:

Fødte barn fordelt etter svangerskapsmåned
1926—1935.

Nombre d'enfants répartis par mois de gestation.

Årlig gjennomsnitt <i>Moyenne annuelle</i>	Barn født: <i>Enfants nés:</i>									Fødte barn i alt <i>Total</i>		
	i 5.—7. måned <i>en 5.—7. mois</i>			i 8. måned <i>en 8. mois</i>			etter 8. måned <i>après 8. mois</i>			M.	K.	Tils.
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.			
1926—30:												
Antall. <i>Chiffres absolus</i>	297	233	530	608	530	1 138	23 930	22 478	46 408	24 835	23 241	48 076
Pst.	1.2	1.0	1.1	2.4	2.3	2.4	96.4	96.7	96.5	100.0	100.0	100.0
1931—35:												
Antall	221	189	410	487	426	913	21 315	20 045	41 360	22 023	20 660	42 683
Pst.	1.0	0.9	1.0	2.2	2.1	2.1	96.8	97.0	96.9	100.0	100.0	100.0
1926—35:												
Antall	259	211	470	548	478	1 026	22 623	21 261	43 884	23 430	21 950	45 380
Pst.	1.1	0.9	1.0	2.3	2.2	2.3	96.6	96.9	96.7	100.0	100.0	100.0
Gutter pr. 100 piker. <i>Garçons par 100 filles</i>	122.8			114.6			106.4			106.7		

Av alle fødte barn meldt av jordmødre og leger i 1939 var 45 620 eller 97.3 pst. levendefødte og 1255 eller 2.7 pst. født uten liv. Av de barn som var født uten liv var 253 aborter (født i 5.—7. måned) og 1002 dødfødte. Av disse siste var 262 født i 8. måned og 740 etter 8. måned. 41 pst. av alle barn født uten liv fantes altså blant de for tidlig fødte.

I 1939 ble 49.4 pst. født uten liv av de barn som var født i 5.—7. måned, av barn født i 8. måned 23.8 pst. og av barn født etter 8. måned 1.6 pst. De tilsvarende hyppighetstall for disse grupper var i årene 1928—1939:

1928—39	Barn født uten liv pr. 100 fødte <i>Mortalité en p. c. par mois de gestation</i>			
	i 5.—7. mnd. <i>en 5.—7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
Gutter. <i>Garçons</i>	50.7	23.2	2.0	3.0
Piker. <i>Filles</i>	52.2	23.1	1.6	2.6
Tilsammen. <i>Total</i>	51.4	23.2	1.8	2.8

Blant fullbårne barn har guttene en betydelig større dødfødselshyppighet enn pikene. Men blant de for tidlig fødte ser det ut som om dødfødselshyppigheten er omtrent den samme for de to kjønn. Men for barn født i 5.—7. måned er den til og med litt større for piker enn for gutter.

Som dødfødte regnes i alminnelighet i statistikken bare barn født uten liv etter 7. svangerskapsmåned, mens barn født uten liv før denne tid betraktes som aborter. I 1939 ble etter jordmødrenes oppgaver 2.2 pst. av alle barn født etter 7. måned, født uten liv.

Av levendefødte barn i 1939 døde 361 innen 24 timer. Av disse var 36.3 pst. født i 5.—7. måned, 28.5 pst. i 8. måned og 35.2 pst. etter 8. måned. I alt var altså ca. 65 pst. av alle barn som døde i første døgn, født for tidlig. Av de levendefødte i 1939 døde i første døgn 50.8 pst. av dem som var født i 5.—7. måned, 12.3 pst. av dem som var født i 8. måned og bare 0.3 pst. av dem som var født etter 8. måned. Dødeligheten i første døgn var i årene 1928—1939:

1928—39	Barn døde innen 24 timer pr. 100 levendefødte <i>Nombre d'enfants morts pendant les premières 24 heures par 100 enfants nés vivants</i>			
	i 5.—7. mnd. <i>en 5.—7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
Gutter. <i>Garçons</i>	61.8	15.4	0.3	0.9
Piker. <i>Filles</i>	54.4	11.2	0.2	0.7
Tilsammen. <i>Total</i>	58.5	13.4	0.3	0.8

Levedyktigheten for barn født før 8. måned synes å være stigende. I 1928—1939 overlevde innen denne gruppe 41.5 pst. det første døgn etter fødselen, i årene 1924—1927 derimot ikke flere enn 25 pst.

I 1939 er det meldt 84 dødsfall av s v a n g e r s k a p s- og b a r s e l s y k d o m m e r eller 2.5 pr. 1000 barselkvinner. Av b a r s e l f e b e r ble det i 1939 meldt 136 tilfelle (derav 129 etter fødsel og 7 etter abort). Av alle tilfellene hadde 40 dødelig utgang. Det er imidlertid å merke at mens en får med alle dødsfall av barselfeber både etter fødsel og etter abort, har en sikkert ikke fått med alle tilfelle av barselfeber. En beregning av letaliteten på grunnlag av de oppførte tall vil derfor bli misvisende.

Antall dødsfall på barselseng i det hele og antall meldte tilfelle og dødsfall av barselfeber i de forskjellige fylker i 1939 ses av tabellen på neste side. Barselkvinnene er i denne tabellen ført opp etter hjemsted, det samme gjelder de døde. Derimot er de meldte tilfelle av barselfeber, i mangel av andre opplysninger, ført opp under det fylke hvor de er meldt fra.

Dødsfall på barselseng, fylkesvis.

Décès pendant les couches, par préfecture.

	Barsel. kvinner	Død på barselseng	Barselfeber				Barsel. kvinner	Død på barselseng	Barselfeber	
			Meldte tilfelle	Dødsfall					Meldte tilfelle	Dødsfall
Riket	46 993	84	136	40	Aust-Agder.....	1 110	3	3	2	
Bygder	36 597	66	112	23	Vest-Agder	1 507	3	2	1	
Byer	10 396	18	24	17	Rogaland	3 222	6	8	4	
Fylker:					Hordaland	3 068	3	6	1	
Østfold	2 475	5	5	4	Bergen	1 474	1	-	1	
Akershus	4 148	7	8	2	Sogn og Fjordane ..	1 504	6	3	1	
Oslo	2 778	4	-	4	Møre og Romsdal ..	2 867	4	9	1	
Hedmark	2 655	5	6	1	Sør-Trøndelag	2 874	10	10	6	
Opland	2 397	1	12	-	Nord-Trøndelag ..	1 718	3	3	1	
Buskerud	1 880	2	11	2	Nordland	3 949	10	24	4	
Vestfold	2 146	2	4	1	Troms	2 098	7	10	3	
Telemark	1 685	1	4	1	Finnmark	1 438	1	8	-	

I de senere år har det inntruffet følgende antall dødsfall på barselseng:

Dødeligheten bland barselkvinner.

Mortalité puerpérée.

År	Antall barselkvinner			Død på barselseng			Døde pr. 1000 barselkvinner		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1924.....	58 280	44 571	13 709	170	120	50	2.9	2.7	3.6
1925.....	54 403	42 195	12 208	145	110	35	2.7	2.6	2.9
1926.....	54 121	42 383	11 738	172	121	51	3.2	2.9	4.3
1927.....	50 260	39 627	10 633	123	90	33	2.4	2.3	3.1
1928.....	50 147	39 364	10 783	151	100	51	3.0	2.5	4.7
1929.....	48 744	38 318	10 426	175	137	38	3.6	3.6	3.6
1930.....	48 370	38 118	10 252	145	105	40	3.0	2.8	3.9
1931.....	46 560	36 789	9 771	124	99	25	2.7	2.7	2.6
1932.....	45 951	36 431	9 520	120	83	37	2.6	2.3	3.9
1933.....	42 605	33 759	8 846	116	82	34	2.7	2.4	3.8
1934.....	42 265	33 485	8 780	122	89	33	2.9	2.7	3.8
1935.....	41 781	32 944	8 837	116	80	36	2.8	2.4	4.1
1936.....	42 713	33 523	9 190	109	83	26	2.6	2.5	2.8
1937.....	44 209	34 409	9 800	130	96	34	2.9	2.8	3.5
1938.....	45 713	35 665	10 048	113	80	33	2.5	2.2	3.3
1939.....	46 993	36 597	10 396	84	66	18	1.7	1.8	1.7

Tabellen nedenfor viser hvor mange obstetrisiske operasjoner det er utført av legene i de forskjellige fylker:

**Obstetrisiske operasjoner utført av leger i de
forskjellige fylker i 1939.**

Opérations obstétricales effectuées par les médecins en 1939.

	Operasjoner			Herav									
	I alt	Herav på sykehus	I alt pr. 100 bar- selkvinner ¹⁾	Tang- forløsning	Vending	Uttrekning	Partus pre- maturus artificialis	Keisersmitt	Perforasjon	Embryotomi	Abortus provocatus	Andre operasjoner	Etterbyrds- operasjoner
Riket	4 302	2 703	9.3	2 387	176	²⁾ 256	21	274	32	4	362	380	410
Fylker:													
Østfold	341	180	13.9	200	15	30	1	14	2	1	35	26	17
Akershus.....	204	98	8.0	90	5	20	-	7	-	-	12	23	47
Oslo	921	905	19.6	658	42	-	-	88	11	-	-	92	30
Hedmark	234	129	9.1	112	6	12	-	4	2	1	35	48	14
Opland	101	34	4.3	62	4	5	-	5	1	-	-	9	15
Buskerud	118	32	6.4	72	6	6	-	4	1	-	1	6	20
Vestfold ³⁾	111	20	5.6	91	-	7	-	-	-	-	3	4	6
Telemark	239	149	14.5	126	9	13	-	9	2	-	55	1	24
Aust-Agder.....	88	36	8.2	60	3	5	3	-	1	-	7	4	5
Vest-Agder	139	105	9.1	52	13	31	-	30	-	-	-	-	13
Rogaland	298	150	9.4	150	9	24	-	14	4	-	28	44	25
Hordaland	137	11	6.0	90	9	8	-	-	-	-	3	9	18
Bergen	249	226	10.8	155	12	26	9	16	1	-	-	-	30
Sogn og Fjordane	102	38	7.2	47	5	8	-	8	1	1	7	15	10
Møre og Romsdal	303	214	10.7	101	21	13	1	27	1	1	84	28	26
Sør-Trøndelag ...	226	165	7.9	101	4	18	1	19	2	-	44	8	29
Nord-Trøndelag .	98	35	5.2	56	1	6	1	6	1	-	1	1	25
Nordland	271	146	7.5	110	6	16	3	15	1	-	41	47	32
Troms	77	9	4.0	32	5	7	-	6	1	-	2	6	18
Finnmark	45	21	3.6	22	1	1	-	2	-	-	4	9	6

Denne oppgaven som bygger på beretninger fra leger og sykehus til de offentlige leger, er ikke på langt nær fullstendig. Således gir f. eks. medisinalberetningen fra Oslo Helseråd ikke noen opplysning om tilfelle av foretatt abortus provocatus.

¹⁾ Etter jordmødrenes og legenes oppgaver (fødestedene).

²⁾ Herav 20 i forbindelse med vending.

³⁾ Oppgave fra Vestfold fylkessykehus mangler.

Følgende oversikt viser utfallet av de obstetrisiske operasjoner for mødre og barn:

Obstetrisiske operasjoner utfall for mødre og barn.

Résultats des opérations obstétricales pour les mères et les enfants.

Operasjon	Operasjoner i alt	Herav på sykehus	Operasjonenes utfall for								
			mødre:			barn:					
			levde	døde	uopp-gitt utfall	fødtes le-vende	for 28 ukers svangerskap	etter 28 ukers svangerskap	født uten liv med uopp-gitt utviklings-grad	uopp-gitt utfall	
Tangforløsning.....	2 387	1 356	2 381	6	-	2 267	4	116	-	3	
Vending	¹⁾ 176	112	172	1	-	147	7	24	-	-	
Uttrekning	²⁾ 256	134	253	3	-	207	11	42	-	-	
Partus præmaturus artificialis	21	20	21	-	-	18	-	3	-	-	
Keisersmitt	274	274	265	9	-	249	4	18	-	5	
Perforasjon	32	25	31	1	-	-	1	30	1	-	
Embryotomi	4	2	3	1	-	-	-	4	-	-	
Abortus provocatus ..	362	356	362	-	-	-	-	-	-	-	
Andre operasjoner .. ³⁾	380	261	371	6	-	-	-	-	-	-	
Etterbyrdsoperasjoner ⁴⁾	410	163	398	2	-	-	-	-	-	-	

For operasjoner utført av jordmødrene vises til utdraget av jordmødrenes bøker, tabell 11, side 112.

¹⁾ Herav 3 operasjoner på mødre med tvillinger, hvor det var tangforløsning av 1ste tvilling. Resultatet for mødrene er oppført under tangforløsning.

²⁾ Herav 20 kombinert vending og uttrekning.

³⁾ Herav 3 operasjoner i forbindelse med tangforløsning. Resultatet for mor og barn er oppført under den andre operasjonen.

⁴⁾ Herav 10 operasjoner etter en annen operasjon. Resultatet for mor og barn er oppført under den andre operasjonen.

Résumé.

A la fin de 1939 le Royaume comptait 374 sections médicales civiles. Le nombre total des médecins autorisés était de 2 418, dont 172 femmes. L'augmentation nette de médecins en 1939 était de 71. Le nombre de dentistes était de 1 511, le nombre de sages-femmes diplômées de 1 521; et le nombre de pharmacies de 274.

Dans le tableau 2 page 49 se trouve un relevé du mouvement des hôpitaux généraux et dans le tableau 3 page 54 un relevé du mouvement des établissements antituberculeux. Le nombre total des hôpitaux généraux, en 1939, était de 200 avec 13 770 lits disponibles. Pour le traitement des tuberculeux il y avait 144 hôpitaux avec 5 708 lits: 17 sanatoriums avec 1 664 lits, 120 maisons de tuberculeux avec 3 387 lits, 5 hôpitaux maritimes avec 502 lits, et 2 établissements avec 155 lits pour le traitement de la tuberculose chirurgicale et la scrofule. En outre plusieurs des hôpitaux généraux reçoivent aussi des tuberculeux. Le nombre total des lits disponibles pour le traitement de cette maladie était à la fin de 1939 6 355.

La vaccination a été pratiquée sur 27 929 personnes, soit par des médecins soit par des aides-vaccinateurs.

Le nombre total des décès registrés en 1939 était de 29 870 correspondant à une mortalité de 10,2 par mille habitants. Dans les tableaux pages 12 et 13 on trouvera le taux de la mortalité générale et celui de la mortalité infantile 1928—39 et la mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—39. Pour renseignements détaillés de la mortalité en Norvège voir les publications annuelles sur le mouvement de la population, l'aperçu général pour les années 1921—32 (Norges Offisielle Statistikk IX. 70) et Tables de mortalité selon les expériences 1921/22—1930/31. (Norges Offisielle Statistikk IX. 36.)

Décès hors le domicile et décès dans les hôpitaux. Le domicile et le lieu de décès sont généralement les mêmes. En 1939 81 pct. des décès dans les districts ruraux et 91 pct. dans les villes eurent lieu dans la commune de domicile.

La plupart des décès hors la commune de domicile ont lieu dans les hôpitaux.

Le tableau page 14 fait voir que 22 pct. des décès parmi la population rurale eurent lieu dans les hôpitaux, dont 80 pct. des cas hors la commune de domicile. Parmi la population urbaine 43 pct. des décès eurent lieu dans les hôpitaux, et le plus souvent l'établissement en question était situé dans la commune de domicile.

La statistique des causes de décès comprend tous les cas registrés par les pasteurs. La statistique est généralement établie d'après les certificats de décès. Dans les villes tous les certificats de décès doivent être délivrés par un médecin autorisé, mais dans les districts ruraux les certificats de décès sont généralement dressés par le bailli d'après les renseignements reçus de la personne qui lui annonce le décès mais si le décédé a été traité par un médecin pendant la dernière maladie, la cause de décès doit être indiquée par le médecin officiel qui a l'obligation de demander des renseignements au médecin qui a traité le défunt. A la campagne, spécialement dans l'ouest et le nord du pays il y a cependant encore un assez grand nombre de personnes qui est mort sans traitement médical.

En 1939 fut adopté un nouveau certificat de décès avec des questions plus détaillées relatives aux causes de décès que sur les formules norvégiennes en usage auparavant. On demande depuis 1939 au médecin certifiant d'indiquer la cause de décès principale et les causes de décès accessoires, mais il n'est pas demandé de désigner parmi les causes ainsi spécifiées celle qui doit servir de base à la statistique. Ce choix est maintenant réservé au Bureau Central de Statistique.

Pour la classification des causes de décès on a employé la nomenclature interscandinave établie en collaboration avec le Danemark et la Suède et adoptée par l'administration médicale de la Norvège en décembre 1927. Une traduction en latin de la liste des causes de décès on trouvera dans la statistique médicale pour 1927 page 31*.

Depuis 1927 la statistique des causes de décès a été élaborée d'après le lieu de résidence du défunt.

Dans les tableaux 4 et 5 sont rendus des renseignements sur les causes de décès par préfecture et par groupes d'âge. La proportion des causes de décès les plus importantes par 100 000 habitants en 1921—39 a été calculée dans le tableau page 18, et sur page

19 est rendue la mortalité des causes de décès les plus importantes parmi les enfants de moins d'un an.

Tuberculose: Les décès occasionnés par les différentes formes de la tuberculose répartis par préfectures et par groupes d'âge se trouvent dans les tableaux 4 et 5 sous les numéros 1400—1470. Dans le tableau 6 on a groupé tous les décès de tuberculose par districts, sexe et âge. La mortalité de tuberculose totale et la tuberculose pulmonaire en 1921—39 se voit par le tableau page 20. Dans le tableau page 22 on a calculé la mortalité par sexe et âge 1896—1939.

En tableau 7 on trouvera le nombre de cas de tuberculose ouverte, qui selon la loi (8 mai 1900) doivent être déclarés par les médecins et inscrits dans les registres de tuberculose, et dans le tableau page 24 les cas déclarés par les médecins sont répartis par âge. Le nombre des cas de tuberculose déclarés par les médecins est maintenant environ 4500 par an.

Cancer: Le nombre de décès par tumeurs malignes se voit par les tableaux 4 et 5, numéros 7001—7550. La mortalité de cancer par sexe et groupes d'âge 1921—39 se voit par le tableau page 26.

Maladies épidémiques: Des renseignements sur les cas de maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les différentes préfectures et par mois sont rendus dans les tableaux 8, 9 et 10. Pour le mouvement des cas et des décès des maladies épidémiques dans les dernières années voir les tableaux pages 30 et 33.

Maladies vénériennes: Pour le nombre des cas de maladies vénériennes déclarés par les médecins en 1939 voir tableaux 8, 9 et 10 et le tableau page 35 en haut. Le nombre des cas reçus dans les hôpitaux se voit par le tableau page 34 en bas.

Lèpre: Le nombre des lépreux dans les hôpitaux et au dehors de ceux-ci à la fin de 1939 était de 31. Voir les tableaux page 35. Pour des renseignements sur la lèpre en Norvège on est aussi renvoyé à la publication quinquennale «Rapport sur les lépreux en Norvège 1931—35.» N.O.S. IX. 111.

Natalité, mortalité puerpérale, opérations obstétricales: Le nombre d'enfants nés registrés en 1939 était de 47 649, dont 46 603 nés-vivants et 1 046 mort-nés (enfants nés après 28 semaines de gestation sans aucun signe de vie). La natalité par 1 000 habitants était de 15.9 en 1939 contre 15.6 en 1938 et 15.1 en 1937. Pour la répartition géographique des naissances voir le tableau au page 36.

Dans le tableau 11 page 112 on trouvera le nombre de naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins. Suivant ces rapports 98 % de toutes les femmes en couches ont été assistées par sages-femmes.

Le total des enfants nés-vivants et mort-nés répartis par mois de gestation et le pourcentage nés pendant les différents mois de gestation en 1926—35 se voit page 37. Les taux de mortalité puerpérale et de mortalité pendant les premières 24 heures de vie en 1928—39 sont indiqués dans les tableaux pages 37 et 38.

Le nombre des décès puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement se voit par les tableaux 4 et 5, numéros 5500—5700. La mortalité puerpérale en 1924—39 se voit par le tableau page 39.

Les opérations obstétricales effectuées par les médecins et leurs résultats pour les mères et les enfants sont indiqués dans les tableaux pages 40 et 41.

Tabell 1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1939.*Sections et personnels médicaux à la fin de 1939.*

	Legedistrikter Sections médicales						Legedistrikter Sections médicales					
	Leger <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. skapleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminit.apotekpers. <i>Pharmacien</i>	Leger <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. skapleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminit.apotekpers. <i>Pharmacien</i>
	Lefer <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. skapleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminit.apotekpers. <i>Pharmacien</i>	Lefer <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. skapleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminit.apotekpers. <i>Pharmacien</i>
Ø s t f o l d f y l k e . . .	103	66	53	65	23	57	Vinger	5	4	2	1	2
Halden stadslegedistr.	16	10	1	5	3	8	Eidskog	3	1	3	1	2
Sarpsborg stadslegedistr.	10	13	1	4	4	10	Brandval	2	2	2	1	1
Fredrikstad stadsfysikat	23	18	5	4	4	12	Grue	3	3	4	1	1
Moss stadslegedistrikts	11	10	1	3	3	7	Åsnes	6	3	5	1	1
Skiptvet	2	-	2	3	-	-	Våler	2	1	3	-	-
Rakkestad	3	2	3	6	1	3	Elverum	12	5	4	1	1
Eidsberg	12	10	9	9	3	8	Trysil	2	1	6	1	1
Aremark	3	-	3	2	1	1	Åmot	2	1	3	1	1
Idd	1	-	2	3	-	-	Stor-Elvdal	1	2	2	2	2
Hvaler	1	-	2	3	-	-	Rendal	1	1	2	-	-
Borge	2	-	3	3	1	2	Alvdal	2	1	2	-	-
Tune	5	1	9	7	1	2	Tynset	2	2	4	3	3
Glemmen	6	-	3	5	1	2	Tolga	1	1	1	1	1
Råde	4	-	4	4	1	2	Engerdal	1	-	3	-	-
Rygge	1	-	3	3	-	-	Kvikne	1	1	1	-	-
Hobøl	3	2	2	1	1	2						
A k e r s h u s f y l k e . . .	295	126	79	84	24	73	O p l a n d f y l k e . . .	73	57	64	63	11
Kråkstad	8	6	4	2	1	2	Lillehammer stadsl.distr. . .	10	8	3	2	9
Frogn	7	4	7	6	2	4	Gjøvik stadsl.distrik . . .	4	8	3	6	6
Oppgård	3	-	1	2	1	2	Lesja	1	1	3	3	3
Aker	180	56	23	23	9	32	Lom	1	2	2	2	2
Bærum	21	22	6	5	3	9	Vågå	1	-	1	-	-
Asker	33	7	2	3	-	3	Sel og Heidal	2	2	2	1	3
Aurskog	2	2	2	4	-	-	Nord-Fron	1	1	1	2	1
Høland	3	4	5	5	1	1	Sør-Fron	2	1	2	1	1
Enebakk	2	-	2	2	-	-	Ringebu	2	1	1	1	3
Ullensaker	7	6	5	10	2	6	Øyer	2	1	1	1	1
Lillestrøm	10	6	3	3	1	4	Fåberg	4	3	4	6	6
Skedsmo	8	2	6	8	1	4	Biri	1	2	1	1	1
Nes	3	3	6	2	1	3	Snerthingdal	1	1	1	1	1
Eidsvoll	7	7	6	8	1	3	Vardal	2	1	1	1	3
Hurdal	1	1	1	1	-	-	Østre Toten	5	3	3	4	3
O s l o s t a d s f y s i k a t . . .	509	434	62	300	33	155	Vestre Toten	6	4	3	5	2
H e d m a r k f y l k e . . .	85	50	74	56	16	38	Lunner	2	2	1	2	2
Hamar stadslegedistr.	11	11	2	5	2	6	Jevnaker	3	3	1	1	1
Ringsaker	8	2	5	5	1	2	Gran	7	6	8	3	1
Nes	1	1	1	1	-	-	Land	7	3	5	3	1
Vang	2	4	5	8	1	2	Torpa	1	-	1	-	-
Romedal	10	3	7	7	2	5	Sør-Aurdal	1	-	4	3	3
Sør-Odal	5	2	2	1	1	2	Nord-Aurdal	4	4	3	1	1
Nord-Odal	2	1	2	1	-	-	Etnedal	1	-	1	2	1
						-	Vestre Slidre	1	-	4	2	1
						-	Øystre Slidre	1	-	1	-	-

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1939.

Legedistrikter				Legedistrikter												
Leger	Tannleger	Jordnødre	Utdannede sykepleiersker	Leger	Tannleger	Jordnødre	Utdannede sykepleiersker									
		Apotek og filialapotek	Eksaminit apotekpers.			Apotek og filialapotek	Eksaminit apotekpers.									
Buskerud fylke	117	78	55	60	17	45	A u s t - A g d e r f y l k e	49	30	53	44	8	18			
Drammen stadsfysikat	51	35	6	8	5	15	Risør stadslegedistr.	2	2	2	1	1	2			
Kongsberg stadsdistrikt	7	8	2	4	2	5	Arendal stadslegedistr.	19	14	9	4	2	7			
Norderhov	9	9	8	9	2	7	Holt	4	4	6	6	1	2			
Ådal	1	-	3	3	-	-	Søndeled	1	-	3	4	3	-			
Nes	2	3	2	2	1	3	Åmli	1	1	3	2	1	2			
Gol	1	1	2	2	-	-	Froland	2	1	3	2	-	-			
Ål	2	1	2	2	-	-	Tromøy	4	-	5	4	-	-			
Hol	1	1	3	2	-	-	Grimstad	4	5	6	7	1	2			
Sigdal	2	1	2	1	-	-	Lillesand	4	3	6	4	1	2			
Krødsherad	1	1	1	1	-	-	Vegusdal	1	-	2	1	-	-			
Modum	8	4	6	4	2	5	Evje	2	1	5	7	1	1			
Eiker	9	6	4	8	2	5	Bygland	4	-	1	2	-	-			
Drammens legedistrikts	18	6	6	6	2	3	Valle	1	-	1	1	-	-			
Sandsvær	2	1	2	2	1	2	V e s t - A g d e r f y l k e				55	41	60	43	7	21
Rollag	1	-	3	3	-	-	Kristiansand stadsfysikat	31	28	9	7	3	11			
Nore og Uvdal	2	1	3	3	-	-	Oddernes	4	1	7	7	1	1			
V e s t f o l d f y l k e								Søgne	1	1	2	2	1	3		
Horten stadslegedistr.	10	11	2	2	2	6	Hals	5	5	4	3	-	-			
Tønsberg stadsdistrikt	15	17	6	2	3	12	Laudal	1	-	4	2	-	-			
Sandefjord stadsdistrikt	9	15	8	2	2	7	Bjelland	1	-	3	3	-	-			
Larvik stadslegedistr.	9	7	4	6	3	6	Audnedal	1	-	5	4	-	-			
Skoger	4	4	6	6	1	1	Lista	2	1	4	2	-	-			
Hof	3	-	7	4	-	-	Farsund	1	2	4	2	1	3			
Holmestrand	7	4	4	3	1	2	Lyngdal	2	-	4	2	-	-			
Stokke	1	3	3	5	1	1	Hægebostad	1	-	2	1	-	-			
Sem	5	1	6	4	-	-	Kvinesdal	1	-	3	3	1	3			
Nøtterøy	6	5	4	4	-	-	Flekkefjord	3	3	7	5	1	-			
Brunlanes	6	5	5	8	1	1	Sirdal	1	-	2	-	-	-			
R o g a l a n d f y l k e								R o g a l a n d f y l k e	102	77	100	66	17	46		
Notodden stadsdistrikt	5	5	2	2	1	3	Stavanger stadsfysikat	49	35	19	13	6	22			
Skien stadsfysikat	19	12	6	3	3	10	Egersund stadslegedistr.	3	5	3	2	1	3			
Porsgrunn stadsdistrikt	14	10	4	4	2	6	Haugesund stadsfysikat	11	14	5	8	3	8			
Drangedal	3	2	3	2	-	-	Sokndal	1	-	2	1	-	-			
Skåtøy	6	4	3	4	1	4	Lund	1	-	2	1	-	-			
Bamble	3	1	3	3	1	2	Eigersund	4	-	6	4	-	-			
Eidanger	6	4	2	4	1	2	Time	4	3	10	5	1	2			
Gjerpen og Siljan	3	1	1	3	-	-	Sandnes	5	11	4	6	1	3			
Solum	8	-	5	3	-	-	Hetland	6	1	10	5	1	1			
Holla	8	5	9	9	2	3	Høgsfjord	2	1	5	3	-	-			
Tinn	5	5	4	3	1	3	Finnøy	1	-	4	3	-	-			
Hjartdal	1	-	3	2	-	-	Nedstrand	1	-	3	3	-	-			
Seljord	1	1	1	2	-	-	Hjelmeland	1	-	4	2	2	3			
Kviteseid	2	1	2	2	1	3	Sand	5	3	5	2	2	4			
Nissedal	1	1	2	2	-	-	Kopervik	5	4	10	4	2	-			
Fyresdal	1	-	3	1	-	-	Skåre	3	-	8	5	-	-			
Lårdal	1	1	5	3	-	-	H o r d a l a n d f y l k e				62	36	124	84	8	18
Vinje	1	-	3	3	-	-	Strandebarm	1	-	3	1	-	-			

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1939.

Legedistrikter	Legedistrikter						Legedistrikter						
	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.	
Ølen	3	2	4	4	-	-	Vanylven	2	-	2	2	-	-
Sveio	2	-	3	3	-	-	Sande	1	-	2	1	-	-
Finnås	2	-	6	2	-	-	Herøy	1	1	5	1	-	-
Stord	3	2	5	1	3	3	Ulstein	2	1	3	2	1	1
Tysnes	1	-	5	2	-	-	Volda	4	2	5	2	1	2
Fusa	2	-	4	8	2	4	Ørsta	1	2	2	1	1	-
Fana	4	5	4	4	-	-	Hjørundfjord	1	-	2	1	-	-
Os	5	1	2	2	-	-	Stranda	1	1	5	3	-	-
Sund—Austevoll	1	-	7	3	-	-	Norddal	1	-	3	3	-	-
Askøy	2	1	5	4	-	-	Ørskog	1	-	5	3	-	-
Laksevåg	6	2	5	4	1	2	Borgund	3	1	8	7	-	-
Haus	3	3	8	9	1	2	Haram	1	-	3	2	-	-
Bruvik	2	2	3	3	-	-	Vestnes	1	-	4	3	-	-
Hosanger	1	1	5	2	-	-	Eid	1	-	3	1	-	-
Manger	2	1	10	2	-	-	Grytten	1	2	4	3	1	1
Lindås	2	-	8	5	-	-	Nesset	1	-	4	1	-	-
Røldal	1	-	2	1	-	-	Molde	13	6	6	5	1	4
Odda	4	4	3	-	1	3	Bud	1	-	6	3	-	-
Ullensvang	1	2	4	4	-	-	Aukra	1	-	3	3	-	-
Ulvik	1	1	6	4	-	-	Kvernes	1	-	7	4	-	-
Kvam	2	2	4	3	1	1	Gjemnes	1	-	5	3	-	-
Voss	5	6	3	4	1	3	Tingvoll	1	1	3	3	-	-
Bergen stadsfysikat	86	105	33	358	12	40	Sunndal	1	-	4	3	-	-
Sogn og Fjordane fylke	40	17	95	42	7	10	Surnadal	1	2	2	2	1	1
Hafslø	1	-	7	1	-	-	Stangvik	1	-	1	2	-	-
Luster	5	-	3	2	-	-	Rindal	1	-	1	2	-	-
Lærdal	2	1	4	2	1	2	Aure	1	-	3	3	-	-
Sogndal	1	1	2	1	-	-	Halsa	1	-	10	8	-	-
Aurland	1	1	2	1	-	-	Edøy	1	-	4	2	-	-
Leikanger	1	-	3	-	-	-	Sør-Trøndelag fylke	118	58	89	83	16	47
Balestrand	2	-	3	1	-	-	Trondheim stadsfysikat	63	45	12	17	10	36
Vik	1	1	3	2	1	1	Bjørnør	3	-	3	2	-	-
Kyrkjebø	4	2	5	4	-	-	Åfjord	1	-	3	4	-	-
Lavik	1	-	4	2	-	-	Bjugn	1	-	4	6	-	-
Gulen	1	-	10	1	-	-	Rissa	1	-	6	4	-	-
Askvoll	2	1	7	2	1	1	Ørland	2	1	3	3	1	1
Fjaler	1	-	3	1	-	-	Frøya	2	-	5	3	-	-
Gaular	1	-	3	1	-	-	Hitra	1	-	5	5	-	-
Førde	1	1	5	3	1	1	Hemne	1	1	5	3	1	1
Gloppe	1	2	4	4	-	-	Orkdal	5	2	8	6	1	3
Naustdal	1	-	3	1	-	-	Meldal	2	2	6	2	-	-
Kinn	4	2	5	2	1	2	Rennebu	1	-	1	2	-	-
Bremanger	1	-	3	1	-	-	Opdal	2	1	2	2	-	-
Selje	1	-	2	1	-	-	Røros	5	2	3	1	1	2
Vågsøy	2	2	3	2	1	1	Singsås	1	-	4	4	-	-
Davik	1	1	2	2	-	-	Støren	2	1	5	5	1	3
Nordfjordeid	3	1	3	-	1	2	Melhus	1	-	4	2	-	-
Innvik	1	1	6	5	-	-	Børsa	1	1	4	2	-	-
Møre og Romsdal fylke	71	43	129	84	11	27	Leinstrand	6	-	1	4	1	1
Ålesund stadsfysikat	12	16	8	4	3	10	Strinda	13	1	1	4	-	-
Kristiansund stadsfysikat	11	8	5	2	3	8	Malvik	2	-	2	4	-	-
							Selbu	2	1	2	4	-	-

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1939.

Legedistrikter	Legedistrikter							Legedistrikter						
	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleierskter	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekers.	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleierskter	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekers.		
Nord-Trøndel. fylke	49	24	60	69	7	18	Steigen	1	-	1	1	-	-	-
Meråker	1	1	1	2	-	-	Hamarøy	1	1	3	1	-	-	-
Hegra	1	-	1	4	-	-	Tysfjord	1	-	3	1	-	-	-
Stjørdal	4	3	3	7	1	2	Ankenes	1	-	3	1	-	-	-
Leksvik	1	1	4	2	-	-	Evenes	3	-	4	1	-	-	-
Frosta	1	-	1	3	-	-	Lødingen	2	1	5	1	-	-	-
Skogn	2	-	2	2	-	-	Vågan	2	-	4	1	-	-	-
Levanger	4	3	3	3	1	3	Gimsøy	1	-	2	1	-	-	-
Verdal	3	2	3	3	1	3	Borge	1	-	4	1	-	-	-
Verran	1	-	4	1	-	-	Buksnes	3	1	2	1	-	-	-
Inderøy	3	3	4	5	-	-	Flakstad	1	-	3	1	-	-	-
Stod	7	5	3	8	2	6	Værøy	1	-	2	1	-	-	-
Snåsa	2	-	2	3	-	-	Hadsel	7	2	9	2	-	-	-
Beitstad	2	-	4	6	-	-	Bø	1	1	2	1	-	-	-
Grong	2	1	4	3	-	-	Øksnes	1	-	3	1	-	-	-
Lierne	1	-	2	-	-	-	Sortland	1	1	3	1	-	-	-
Overhalla	1	1	3	5	-	-	Dverberg	2	1	4	2	-	-	-
Namsos	7	3	1	2	1	3	T r o m s f y l k e	46	16	86	26	7	9	16
Klinga	1	-	2	2	-	-	Tromsø stadslegedistr.	18	8	7	3	3	1	-
Fosnes	1	-	2	3	-	-	Harstad stadslegedistr.	8	4	5	3	-	-	-
Flatanger	1	-	2	1	-	-	Kvæfjord	1	-	4	1	-	-	-
Vikna	1	1	2	1	1	1	Trondenes	2	1	6	1	-	-	-
Leka	1	-	2	1	-	-	Bjarkøy	1	-	2	1	-	-	-
Kolvereid	1	-	5	2	-	-	Ibestad	1	1	8	2	1	1	1
 N o r d l a n d f y l k e														
Mosjøen stadslegedistr.	93	33	134	47	18	33	Sørreisa	1	-	2	1	-	-	-
Bodø stadslegedistr.	2	2	2	2	1	2	Berg	1	-	5	1	-	-	-
Narvik stadslegedistr.	8	5	1	2	2	4	Lenvik	1	-	3	1	-	-	-
Svolvær stadslegedistr.	9	7	7	2	2	6	Hillesøy	1	-	2	1	-	-	-
Bindal	2	3	1	2	1	2	Målselv	1	1	3	2	-	-	-
Vik	1	-	2	1	-	-	Bardu	1	-	1	1	-	-	-
Brønnøy	1	-	1	1	-	-	Balsfjord	1	-	4	2	-	-	-
Vega	2	1	2	-	1	2	Tromsøysund	2	-	6	2	-	-	-
Velfjord	1	-	1	-	-	-	Lyngen	1	-	6	1	-	-	-
Tjøtta	1	-	5	1	-	-	Karlsøy	1	-	6	-	-	-	-
Vefsna	1	-	2	2	-	-	Skjervøy	1	-	5	2	1	1	1
Hattfjelldal	1	-	1	1	-	-	Nordreisa	1	-	3	1	-	-	-
Alstahaug	7	2	6	2	1	2	F i n n m a r k f y l k e	26	7	55	21	5	11	-
Herøy	1	-	2	1	-	-	Alta	1	-	4	3	-	-	-
Nesna	1	-	4	2	-	-	Talvik	1	-	6	1	-	-	-
Hemnes	1	1	6	-	1	1	Loppa	1	-	4	-	-	-	-
Mo	2	2	3	1	1	1	Hammerfest	5	3	7	3	1	3	-
Lurey	1	-	3	-	-	-	Måsøy	1	-	3	1	-	-	-
Rødøy	1	-	3	1	-	-	Kjelvik	2	1	3	3	1	2	-
Meløy	2	-	3	-	-	-	Kistrand	1	-	2	1	-	-	-
Gildeskål	1	-	2	1	-	-	Karasjok	1	-	1	-	-	-	-
Beiarn	1	-	1	1	-	-	Lebesby	1	-	2	1	-	-	-
Bodin	4	-	5	1	-	-	Tana	1	-	4	1	-	-	-
Skjerstad	1	-	2	1	-	-	Gamvik	1	-	3	-	-	-	-
Fauske	3	1	4	1	1	2	Vadsø	2	1	4	3	1	1	1
Saltdal	5	1	2	2	-	-	Sør-Varanger	5	1	8	3	1	3	-
Sørfold	1	-	3	-	-	-	Vardø	3	1	4	1	1	2	-
Nordfold	1	-	2	2	-	-	Riket. Røyauame	2142	1423	1521	1696	274	779	-

Tabell 2. Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939.*Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1939.*

Sykehus <i>Hôpitaux</i>	Syke- senger <i>Lits</i> pr. ^{31/12} 1939	Belegg				Forplei- nings- dager pr. ^{31/12} 1939	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²⁾	
		Pr. ^{1/1} 1939	Inn- lagt <i>Ad- mis- sions</i>	Utgått <i>Sorties</i>	Lev. <i>Viv.</i>	Døde <i>Déc.</i>		
O s l o .								
Rikshospitalet	707	471	8 819	8 551	297	442	227 635	624
Kvinneklinikken	128	70	3 110	3 081	12	87	42 049	115
Oslo militære sykehus	62	31	1 023	977	15	62	22 889	62
Oslo kommunale sykehus	2 242	1 622	19777	18204	1 421	1 774	689 943	1 890
Oslo kommunale kvinneklinikk	58	33	1 533	1 530	4	32		
Vor Frue hospital	110	69	2 033	2 002	37	63	32 559	89
Røde Kors' klinikks	121	81	1 999	1 935	57	88	37 437	103
Diakonissehusets sykehus	166	130	1 752	1 652	110	120	52 978	145
Oslo sanitetsforenings rheumatismesykeh.	140	42	713	663		92	37 001	101
Wergelandsveiens klinikks	30	15	482	478	5	14	6 816	19
Betanien klinikks	68	29	1 366	1 354	11	30	19 495	53
Jervell & Huitfeldts klinikks ³⁾	25							
Menighetssøstrenes klinikks	60	29	964	927	31	35	17 062	47
Klinikken for vanføre	71	60	264	265	-	59	24 798	68
Ø s t f o l d .								
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	59	25	496	464	18	39	14 876	41
Fredrikstad komm. sykehus	57	31	365	324	38	34	12 189	33
Fredrikstad epidemilasarett	50	-	37	32	1	4	1 434	4
St. Josefs hospital, Fredrikstad	100	69	2 250	2 217	39	63	33 623	92
Betesda sykehus, Fredrikstad	25	19	263	252	16	14	8 563	23
Moss kommunale sykehus	32	23	433	417	13	26	10 455	29
Moss epidemilasarett	20	-	24	16	8	-	1 019	3
Halden komm. sykehus	65	39	772	710	53	48	20 031	54
St. Josefs hospital, Halden	40	23	310	272	25	36	12 142	33
Sarpsborg komm. sykehus	60	32	1 038	975	52	43	18 590	51
Askim komm. sykehus	20	14	367	362	4	15	5 911	16
Trøgstad sykestue	12	5	103	102	2	4	2 036	6
Mysen sykestue	15	6	174	171	3	6	3 049	8
A k e r s h u s .								
Akers kommunale sykehus ^{4) 5)}	476	310	6 310	6 042	199	379	139 833	383
Diakonhjemmets sykehus	125	82	941	874	67	82	35 045	96
Psykiatrisk klinikks	96	84	428	417	1	94	34 547	95
Det Norske Radiumhospital	86	91	1 900	1 896	18	77	31 631	86
Bærum komm. sykehus ⁴⁾	220	158	2 127	2 024	93	168	67 920	186
Eidsvoll komm. sykehus	52	29	875	863	16	25	16 548	45
Lillestrøm komm. sykehus	40	25	625	599	28	23	12 040	33
Røde Kors' sykestue, Ski	20	19	296	295	8	12	6 641	18
Fet Røde Kors sykehjem ⁴⁾	34	32	19	13	7	31	10 830	30
Søndre Hølands sykestue	12	4	120	113	5	6	2 039	6
Epidemilasarettet, Drøbak	16	3	101	100	4	-	4 090	11

¹⁾ Journées d'entretien. ²⁾ Moyenne quotidienne.³⁾ Oppgave ikke innkommet, da sykehuset ble nedlagt i april 1940.⁴⁾ Budsjettåret 1938—39.⁵⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3).

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939.

Sykehus	Syke- senger pr. ^{31/12} 1939	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1939	Inn- lagt	Utgått	Pr. 31/12 1939		
			Lev.	Døde			
H e d m a r k .							
Hedmark fylkessykehus, Elverum	154	111	2 317	2 217	106	105	53 816
Hamar komm. sykehus.....	88	68	1 065	1 012	52	69	27 775
St. Torfinns klinikk, Hamar	25	13	315	317	1	10	4 797
Røde Kors' klinikk, Hamar	34	18	1 034	1 036	3	13	9 289
Trysil sykehus.....	32	10	325	311	5	19	7 834
Kongsvinger Røde Kors' sykestue.....	12	5	86	87	2	2	1 738
Eidskog komm. sykehus ¹⁾	26	16	183	169	10	20	7 471
Stange komm. sykehus ¹⁾	40	33	153	130	28	28	12 629
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	40	41	195	187	18	31	14 204
Finsal sykehjem ¹⁾	44	37	132	119	6	44	16 188
Furnes sykehjem ¹⁾	30	32	59	54	6	31	11 610
Loten sykehjem ¹⁾	30	24	82	72	17	17	2 557
Stor-Elvdals sykehus	14	3	85	78	3	7	1 196
Tynset sykehus ¹⁾	24	22	259	255	11	15	7 517
Tolga og Os sykehus ¹⁾	21	17	125	123	4	15	6 936
Øvre Rendal sykestue.....	7	1	78	73	2	4	1 547
Østby sykestue, Trysil	11	2	60	58	—	4	2 003
Sør-Odal sykehus	45	28	906	871	25	38	16 323
Alvdal sykestue	8	—	30	25	2	3	1 376
O p l a n d .							
Opland fylkessykehus, Lillehammer	120	96	1 911	1 879	—	128	44 036
Lillehammer Røde Kors' klinikk	25	13	577	564	8	18	6 736
Lillehammer epidemilasarett	42	4	13	16	1	—	529
Det felles komm. sykehus, Gjøvik	86	49	1 294	1 232	50	61	27 191
Epidemilasaretet, Gjøvik.....	14	—	1	—	1	—	4
Søndre Lands sykehus	57	41	848	820	39	30	19 194
Vestre Slidre sjukeheim ¹⁾	35	20	62	44	16	22	9 608
Østre Totens sykehus ¹⁾	55	31	130	120	28	13	8 830
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjåk sykestue ¹⁾	28	29	178	173	8	26	10 588
B u s k e r u d .							
Drammens komm. sykehus ²⁾	200	206	4 793	4 626	184	189	88 866
Drammens epidemilasarett ³⁾	34	—	—	—	—	—	—
«St. Josefs» hospital, Drammen	50	10	1 045	1 033	6	16	12 025
Kongsberg sykehus	34	9	124	121	7	5	3 127
«St. Franciscus» hospital, Hønefoss	28	19	386	382	14	9	7 755
Norderhov gamlehjems sykeavdeling ..	14	11	34	21	12	12	4 175
V e s t f o l d .							
Vestfold fylkessykehus, Tønsberg	330	231	4 670	4 458	177	266	122 187
St. Olafs klinikk, Tønsberg	30	10	1 009	1 008	—	11	6 846
Marinens sykehus, Horten	104	43	1 545	1 526	22	40	23 281
Holmestrand komm. sykehus	15	12	197	194	4	11	4 677
Larvik komm. sykehus	27	—	626	614	11	24	9 052
Larvik epidemisykehus	20	23	—	—	—	—	25

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)²⁾ Budsjettåret 1938–39.³⁾ Oppgavene ikke innkommet.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939.

Sykehus	Syke- senger pr. 31./12 1939	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg	
		Pr. 1./1 939	Inn- lagt	Utgått	Pr. 31./12 1939			
			Lev.	Døde				
Sandefjord komm. sykehus	61	30	667	670		27	12 441	34
Stavern isolasjonslokale	7	3	68	65	3	3	1 303	4
T e l e m a r k .								
Telemark fylkessykehus, Solum	120	102	1 532	1 463	67	104	46 936	129
Skien lasarett	30	17	111	93	18	17	5 737	16
Dr. Abels klinikk, Skien	11	2	270	261	5	6	2 732	8
Betanien hospital, Skien	77	—	1 569	1 526	11	32	18 759	51
Lutherske sykehus, Porsgrunn	46	33	866	830	30	39	17 259	47
«St. Josefs» hospital, Porsgrunn	56	42	736	696	44	38	19 740	54
Porsgrunn lasarett	18	—	2	2	—	—	26	—
Brevik sykehus	22	17	341	327	12	19	7 727	21
Langesund sykehus	9	2	71	66	—	7	1 994	6
Kragerø komm. sykehus	20	12	265	256	6	15	4 957	14
Notodden sykehus	28	24	569	547	18	28	11 464	31
Notodden lasarett ¹⁾	30	—	—	—	—	—	—	—
Rjukan sykehus	70	22	566	544	15	29	10 949	30
A u s t - A g d e r .								
Aust-Agder og Arendals sykehus	165	130	2 711	2 658	81	102	58 304	160
«St. Franciskus» hospital, Arendal	52	10	1 166	1 136	10	30	17 150	47
Høgedal lasarett, Ø. Moland	20	—	19	10	—	9	439	1
Risør sykehus	23	14	292	280	11	15	5 729	16
Tvedstrand sykehus	11	6	253	250	4	5	2 641	7
Grimstad sykehus og lasarett	37	17	192	195	6	8	4 420	12
V e s t - A g d e r .								
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord..	26	13	232	223	13	9	4 917	13
Kristiansands komm. sykehus	153	130	2 499	2 412	96	121	57 179	156
«St. Josefs» hospital, Kristiansand	112	49	2 340	2 297	39	53	29 936	82
Mandals komm. sykehus	24	12	155	148	7	12	5 266	14
Farsund sykehus	58	34	903	858	39	40	19 357	53
R o g a l a n d .								
Rogaland fylkessykehus, Stavanger ..	156	97	2 480	2 365	108	104	47 046	129
Stavanger sykehus og lasarett	270	220	2 891	2 694	182	235	92 270	253
«St. Franciskus» hospital, Stavanger ..	50	10	1 040	1 030	9	11	12 191	33
Sanitetforeningens klinikk, Stavanger ..	44	28	1 136	1 108	12	44	17 185	47
Egersund komm. sykehus	18	12	224	217	10	9	4 676	13
Sandnes komm. sykehus	23	11	200	189	6	16	4 798	13
Haugesund komm. sykehus	92	77	1 291	1 231	61	76	32 290	88
«St. Franciskus» hospital, Haugesund ..	25	12	425	411	10	16	6 879	19
Sauda sykehus	38	17	381	371	10	17	6 432	22
Kopervik sykehus	22	8	95	82	7	14	4 359	12
H o r d a l a n d .								
Odda komm. sykehus	29	23	483	468	13	25	8 411	23
Odda epidemilasarett	14	—	6	6	—	—	175	—
Voss private sykehus	24	9	220	202	11	16	4 285	12
Voss komm. epidemisykehus ²⁾	12	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Ikke i drift. ²⁾ Oppgavene ikke innkommet.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 1939	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg		
		Pr. 1/ 1939	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Ålvik sykehus, Kvam	14	4	70	71	1	2	1 355	4	
Fredheim sykehus og pleiehjem, Fana ..	15	10	62	64	5	3	2 697	7	
B e r g e n .									
Bergens komm. sykehus ¹⁾	536	508	5 990	5 779	280	439	197 955	542	
«St. Franciskus» hospital	150	60	2 617	2 578	24	75	43 440	119	
Hospitalet Betanien	142	95	1 935	1 864	81	85	49 940	137	
Bergens diakonissehjems klinikk.....	58	28	1 241	1 218	22	29	18 648	51	
Røde Kors' klinikk	34	24	500	480	28	16	10 307	28	
Kvinneklinikken	100	78	2 096	2 091	7	76	-	-	
S o g n o g F j o r d a n e .									
Fylkessykehuset, Florø	66	62	837	828	25	46	22 750	62	
Fylkessykehuset, Lærdal ¹⁾	50	35	362	339	25	33	14 385	39	
Høyanger sykehus	50	27	728	705	20	30	13 350	37	
Førde sykestue ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	
Røde Kors' sykestue, Balestrand	8	2	43	42	1	2	1 828	5	
Nordfjord sykehus	40	20	1 026	1 000	32	14	17 422	48	
M ø r e o g R o m s d a l .									
Møre fylkessykehus, Molde ³⁾	80	75	1 569	1 530	39	75	29 624	81	
«St. Carolus» hospital, Molde ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ålesunds komm. sykehus	141	92	2 376	2 298	75	95	48 367	133	
Kristiansunds komm. sykehus.....	92	65	917	879	42	61	26 529	73	
«Stella Maris» klinikk, Kristiansund.....	12	1	114	112	-	3	2 998	8	
Herøy sykehjem ¹⁾	24	23	180	167	13	23	10 343	28	
Olafs Minde sykehus, Borgund ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	
Søre Sunnmøre sjukehus, Volda	42	23	686	673	13	23	13 650	37	
S ø r - T r ø n d e l a g .									
Trondheims sykehus ¹⁾	350	313	4 341	4 346		308	120 836	331	
Kalvsindet sykehus, Trondheim	124	124	174	58	116	124	45 774	125	
St. Elisabeths hospital, Trondheim	110	44	1 581	1 544	33	48	24 887	68	
Røde Kors' klinikk, Trondheim	95	50	1 452	1 420	29	53	29 162	80	
Tilfredsheds sykehus, Trondheim ³⁾	30	25	92	82	4	31	10 568	29	
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	40	20	835	838	-	17	10 443	29	
Meldals sykehjem ¹⁾	34	28	88	68	22	26	11 510	32	
Orkdal sjukehus ¹⁾	105	105	1 490	1 439	60	96	42 736	117	
Opdal sykehjem ¹⁾	21	18	64	53	10	19	6 711	18	
Strinda sykehus	50	54	1 032	988	44	54	25 365	69	
Frøya sykehjem ¹⁾	16	14	29	25	4	14	5 886	16	
Røros herredenes sykehus	24	13	317	319		11	7 224	20	
Løkken Verks sykestue.....	7	2	33	32	3	-	497	1	
N o r d - T r ø n d e l a g .									
Innherreds sykehus, Levanger ³⁾	174	201	2 479	2 426	76	178	72 145	198	
Namdalens sykehus, Namsos	150	148	2 586	2 489	90	155	72 995	200	
Steinkjer sanitetsforenings sykestue	9	5	87	84	-	8	1 395	3	
Meråker sykehjem ¹⁾	25	26	31	25	8	24	9 001	25	
Lierne sykestue	10	4	31	27	4	4	1 592	4	
Steinkjer isolasjonslokale	12	-	-	-	-	-	-	-	

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjemmet. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)²⁾ Oppgave mangler.³⁾ Budsjettåret 1938—39.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1939.

Sykehus	Sykesenger pr. 31/12 1939	Belegg				Forpleiningsdager i året	Gjen-nom-smittl.-daglig belegg	
		Pr. 1/1 1939	Inn-lagt	Utgått	Pr. 31/12 1939			
			Lev.	Døde				
N o r d l a n d .								
Sandnessjøen sykehus	130	72	1 497	1 458	50	61	37 097	102
Gravdal sykehus	43	28	565	545	14	34	16 931	46
Stokmarknes sykehus	97	55	1 349	1 290	51	63	33 453	92
Bodø sykehus	150	118	3 962	3 908	58	114	64 138	176
Bodø epidemilasarett	24	2	32	31	2	1	1 100	3
Narviks sykehus	92	71	1 617	1 571	41	76	32 304	89
Narvik epidemilasarett	38	8	26	33	-	1	1 190	3
Svolvær sykehus	20	4	236	223	7	10	3 567	10
Svolvær epidemilasarett	15	5	24	23	-	6	960	3
Sulitjelma sykehus	24	7	323	321	5	4	4 688	13
Brønnøysund sanitetsf.s sykestue	17	14	141	128	17	10	3 608	10
Vega sykestue	10	9	20	12	7	10	3 258	9
Mosjøen og Vefsn sykehus ¹⁾	26	-	-	-	-	-	-	-
Øksnes og Langenes Røde Kors' sykestue	11	8	91	87	4	8	4 179	12
Sortland sykestue	18	9	143	129	13	10	5 391	15
Andenes sykestue	8	7	56	54	1	8	2 543	7
Fauske sykehus	12	2	131	124	4	5	2 350	6
Saltdal sykehjem ²⁾	13	11	22	15	8	10	4 081	11
Nordland Portland Cementfabr. sykestue	11	4	142	136	2	8	2 444	7
Beiarn sykestue	10	3	10	1	12	-	617	2
Bjørkåsen grubers sykestue ²⁾	15	10	54	52	6	6	3 054	8
Lødingen sykestue	10	3	108	102	5	4	2 249	6
Hemnesberget sykestue	12	-	135	123	3	9	3 770	10
Kabelvåg sykehus	40	-	109	108	1	-	1 705	18
T r o m s .								
Troms og Tromsø sykehus	175	146	2 561	2 434	118	155	59 678	164
Harstad og Troms fylkes sykehus	100	61	1 381	1 328	50	64	29 933	82
Tromsø lasarett	29	1	48	32	1	16	1 454	4
«St. Elisabeth»s hospital, Tromsø	50	27	1 229	1 207	12	37	16 488	45
Skjervøy sykehus ²⁾	22	14	135	127	3	19	5 826	16
Sykestuen «Heimly», Borkenes ²⁾	18	17	23	19	4	17	6 480	18
F i n n m a r k .								
Finnmark fylkessykehus, Vardø ³⁾	70	39	893	880	28	24	18 984	52
Finnmark fylkessykehus, Vadsø	45	34	464	441	21	36	15 268	42
Hammerfest sykehus	90	65	1 076	1 033	50	58	30 323	83
A/S Sørvaranger sykehus, Kirkenes	25	13	487	471	12	17	7 474	20
Berlevåg Røde Kors' sykestue	18	9	152	152	3	6	2 820	8
Honningsvåg sykestue	18	7	377	373	6	5	3 656	10
Kjøllefjord sykestue	12	6	106	105	3	4	1 976	5

¹⁾ Oppgave mangler.²⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)³⁾ Budsjettåret 1938—39.

Tabell 3. Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1939.

Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1939.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse <i>Etablissements pour le traitement des tuberculeux</i>	Syke- senger <i>Lits</i> pr. ^{31/12} 1939	Belegg				Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Herav for pa- tienter innl. etter tu- berku- lolev.o.s § 6 ²⁾	Gjen- nom- snittlig daglig be- legg ³⁾	
		Pr. 1/1 1939	Inn- lagt <i>Ad- mis- sions</i>	Utgått <i>Sor- ties</i>	Pr. 31/ 12 1939				
Lev. <i>Viv.</i>	Døde <i>Déc.</i>								
S t a t s s a n o t o r i e r .									
Glitre sanatorium, Hakadal	165	161	384	374	9	162	59 526	-	163
Glitre arbeidshjem, Hakadal	20	19	21	21	-	19	6 949	-	19
Landeskogen sanatorium, Setesdal ..	132	129	248	252	3	122	47 589	-	130
Reknes sanatorium, Molde	155	129	319	304	8	136	53 834	-	147
Vensmoen sanatorium, Saltdal	158	160	461	461	5	155	57 960	-	159
Ringvål sanatorium, Leinstrand	152	143	439	425	6	151	54 888	-	150
K o m m . f o l k e s a n o t o r i u m .									
Vardåsen sanatorium, Asker	247	224	540	541	8	215	84 882	-	233
A n d r e f o l k e s a n o t o r i e r .									
Oslo san.for. sanatorium, Grefsen ..	148	139	374	361	10	142	51 880	-	142
Lyster sanatorium, Sogn	150	148	253	241	14	146	54 018	-	148
P r i v a t e s a n o t o r i e r o g k u r s t e d e r .									
Mesnalien kursted pr. Lillehammer ..	50	34	120	103	5	46	14 422	-	40
Kornhaug sanatorium, Follebu	48	32	58	53	2	35	13 203	-	36
Granheim —	53	46	111	99	8	50	18 860	-	51
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke ..	58	56	130	127	2	57	21 000	9 362	58
Gjøsegården kursted, pr. Kongsv. ..	38	19	49	42	2	24	10 437	6 179	28
Skogsborg sanatorium, Lillehammer ..	26	20	46	44	1	21	7 058	-	19
Gardarheim kursted, Fetsund	17	15	18	14	3	16	6 047	4 141	17
Bådhaugeen sanatorium, Mesnali ..	29	23	64	56	3	28	10 013	-	27
Øvre Toft kursted	18	13	16	13	3	13	5 303	2 966	15
I alt på sanatorier og kursteder ..	1 664	1 510	3 651	3 531	92	1 538	-	-	-
T u b e r k u l o s e h j e m :									
<i>Ø s t f o l d .</i>									
Høgeli sykehus for tub., Eidsberg...	34	13	62	34	6	35	11 131	7 139	31
Brønnerødla —— Glemmen ..	34	33	43	32	9	35	12 168	9 430	33
Åsebråten tub.hjem	42	39	36	18	15	42	14 235	10 938	39
Haldens tub.hjem	39	35	17	7	8	37	12 097	11 230	33
A k e r s h u s .									
Akers sykehus' tub.avd. ⁵⁾ ⁶⁾	39	36	142	134	16	28	13 194	190	36
Asker tuberkulosehjem	28	21	25	13	7	26	9 780	7 741	27
Marie Plahtes Minde ⁶⁾	32	27	30	19	6	32	11 157	7 216	31
Follo tuberkulosehjem	20	19	12	10	2	19	6 967	5 841	19
Jesseim tuberkulosehjem	34	32	24	13	12	31	11 540	9 568	32
Nordstrand tuberkulosehjem	32	30	34	23	10	31	10 939	1 095	30
Fet tuberkulosehjem ⁶⁾	30	32	19	13	7	31	10 830	8 579	30
Ullern tuberkulosehjem	33	31	50	34	17	30	11 659	5 274	32

¹⁾ Journées d'entretien. ²⁾ Dont pour patients admis d'après la loi du 8. mai 1900 § 6.

³⁾ Moyenne quotidienne. ⁴⁾ Herav 39 for annen sykdom enn tub. ⁵⁾ Budsjettåret 1938—39.

⁶⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1939.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31./12. 1939	Belegg				Forpleiningsdager i året	Herav for pasienter innl. etter tuberkuloslovs § 6	Gjen-nom-snittlig daglig belegg			
		Pr. 1./1. 1939	Inn-lagt	Utgått							
				Lev.	Døde						
H e d m a r k .											
Elverum tuberkulosehjem	16	-	17	2	2	13	635	423	10		
Trysil tuberkulosehjem	12	14	2	1	4	11	4 149	4 149	11		
Syningom tuberkulosehjem	24	21	24	16	4	25	7 773	6 884	21		
Vinger tuberkulosehjem	18	14	16	9	5	16	6 134	-	17		
Eidskog komm. sykehush ¹⁾	12	9	16	12	4	9	3 745	3 745	10		
Stange komm. sykehush ¹⁾	22	22	15	9	10	18	7 732	7 414	21		
Ringsaker komm. sykehush ¹⁾	24	23	18	15	9	17	8 026	7 111	22		
Finsal sykehjem ¹⁾	29	20	28	20	5	23	10 616	10 616	29		
Furnes sykehjem ¹⁾	18	20	10	6	3	21	6 919	6 919	19		
Løten sykehjem ¹⁾	18	15	14	10	9	10	5 641	5 641	15		
Tynset sykehush ¹⁾	12	9	6	5	3	7	3 414	2 825	8		
Tolga og Os sykehush ¹⁾	14	10	5	4	1	10	-	-	-		
O p l a n d .											
Lillehammer tuberkulosehjem	28	28	24	19	5	28	9 962	7 959	27		
Røde Kors' sykehus for tub., Follebu	25	27	15	11	4	27	9 026	6 921	25		
Østre Totens sykehush ¹⁾	24	19	19	12	20	6	4 954	4 695	14		
Vestre Slidre sjukeheim ¹⁾	16	13	12	3	7	15	9 608	3 643	26		
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjæk sykestue ¹⁾	16	19	9	7	3	18	6 253	4 171	17		
Solås tuberkulosehjem, Vardal	33	32	64	61	2	33	12 645	4 654	35		
B u s k e r u d .											
Lier tuberkulosehjem	42	39	48	36	9	42	16 208	-	44		
Drammens tuberkulosehjem	47	44	45	39	6	44	16 809	10 229	41		
Modum tuberkulosehjem	32	30	41	23	15	33	12 282	11 283	34		
Trøgstad tuberkulosehjem	48	43	32	20	10	45	16 902	13 609	46		
Kongsberg tuberkulosehjem	18	11	13	7	1	16	5 278	3 772	12		
V e s t f o l d .											
Horten tuberkulosehjem	18	14	15	14	3	12	5 231	4 786	14		
Larvik tuberkulosehjem	30	29	12	8	5	28	10 254	10 131	28		
Røe tuberkulosehjem	93	91	98	87	12	90	33 337	-	91		
Granli tuberkulosehjem	30	30	19	11	8	30	10 158	9 463	28		
Preståsen tuberkulosehjem	33	32	31	28	4	31	11 857	8 875	30		
T e l e m a r k .											
Høgås tuberkulosehjem	35	36	42	36	4	38	13 435	10 174	37		
Furulund tuberkulosehjem	23	23	20	15	6	22	8 346	6 960	23		
Solbakken tuberkulosehjem	44	30	31	6	13	42	13 264	11 942	36		
Granlien tuberkulosehjem	20	23	16	12	12	15	6 832	6 824	19		
Tinn komm. helseheim for tub.	28	18	13	7	4	20	7 281	7 229	20		
Lyngbakken tuberkulosehjem	31	32	28	23	7	30	12 099	7 998	33		
A u s t - A g d e r .											
Egra tuberkulosehjem	57	58	63	56	8	57	21 659	12 836	59		
Furukollen tuberkulosehjem	42	35	55	47	11	32	13 909	5 983	38		
V e s t - A g d e r .											
Kongsgård tuberkulosehjem	38	35	20	17	7	31	13 181	12 508	36		
Solhøgda tuberkulosehjem	63	61	30	25	4	62	23 125	21 769	63		

¹⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1939.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. 31./12 1939	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- lolev.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg			
		Pr. 1/1 1939	Inn- lagt	Utgått							
				Lev.	Døde						
R o g a l a n d .											
Førre tuberkulosehjem	28	28	14	9	6	27	9 683	9 543	27		
Nedstrand tuberkulosehjem	14	13	8	5	4	12	4 915	4 606	13		
Ramsvig tuberkulosehjem	50	46	27	13	10	50	18 105	11 623	50		
Høyland helseheim	22	23	23	18	8	20	7 917	6 851	22		
Skåland tuberkulosehjem	35	35	25	19	8	33	12 390	11 327	34		
H o r d a l a n d .											
Fagerlid tuberkulosehjem	18	17	14	5	10	16	6 333	5 392	17		
Bjørkelid tuberkulosehjem, Voss ..	32	27	28	15	7	33	11 587	10 781	32		
Lindås tuberkulosehjem	44	44	44	37	10	41	15 804	15 044	43		
Laksevåg tuberkulosehjem	32	33	22	12	13	30	11 840	10 188	32		
Jondal sykehhus for tuberkuløse ..	56	45	53	34	17	47	16 318	14 260	45		
S o g n o g F j o r d a n e .											
Lærdal fylkessykehus ¹⁾	20	15	14	5	6	18	6 164	4 013	17		
Lavik helseheim	22	22	2	6	2	16	7 032	6 709	19		
Måløy sjukeheim	16	15	9	7	2	15	5 382	4 571	15		
Gloppe tuberkulosehjem	40	43	33	25	6	45	16 870	14 088	46		
Askvoll pleiehjem	13	11	9	5	1	14	4 252	4 252	12		
M ø r e o g R o m s d a l .											
Romsdal fogderis tub.hjem, Vestnes	38	37	22	12	8	39	14 367	14 239	39		
Vonheim tuberkulosehjem	48	48	13	5	8	48	17 608	17 490	48		
Haukås tuberkulosehjem	30	30	12	4	9	29	10 889	10 889	30		
Volda tuberkulosehjem	18	17	10	4	5	18	6 232	6 218	17		
Kringsjå tuberkulosehjem	30	21	30	14	6	31	9 557	8 417	26		
Herøy sykehjem ¹⁾	12	13	6	3	3	13	5 081	4 708	14		
S ø r - T r ø n d e l a g .											
Singsås helseheim	20	17	14	14	3	14	6 239	5 797	17		
Åfjord tuberkulosehjem	34	26	15	8	5	28	9 222	7 931	25		
Melhus tuberkulosehjem	18	20	13	7	9	17	6 561	5 573	18		
Hemne tuberkulosehjem	20	21	14	10	7	18	6 960	6 810	19		
Ålen helseheim	20	19	11	8	5	17	6 381	4 989	17		
Opdal sykehjem ¹⁾	12	11	7	4	3	11	4 289	3 971	12		
Orkdal sjukehus ¹⁾	36	36	38	23	15	36	13 357	8 061	37		
Meldal sykehjem ¹⁾	23	26	36	21	19	22	9 048	6 540	25		
Frøya sykehjem ¹⁾	14	13	11	7	4	13	5 222	5 222	14		
Selbu sykehjem	39	38	28	23	9	34	13 566	8 869	37		
Rennebu helseheim	28	30	29	23	11	25	9 909	9 909	27		
N o r d - T r ø n d e l a g .											
Meråker sykehjem ¹⁾	21	24	17	13	6	22	8 305	7 293	23		
Namdals helseheim	57	57	37	17	20	57	20 903	-	57		
Hegra tuberkulosehjem	18	12	21	12	6	15	5 763	3 766	16		
Verdal pleiehjem	18	18	19	14	5	18	6 515	-	18		
Steinkjer pleiehjem	20	15	13	9	9	10	4 550	3 686	12		
Trondhjems lægef.s tub.hjem for barn	35	32	23	23	-	32	11 909	1 985	33		
Innherreds helseheim	56	56	49	38	9	58	21 659	17 713	59		

¹⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1939.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. ^{31/12} 1939	Belegg				Forpleiningsdager i året	Herav for pasienter innl. etter tuberkuloslovs § 6	Gjennomsnittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1939	Innlagt	Utgått	Pr. 31/12 1939			
Lev.	Døde							
N o r d l a n d .								
Brønnøysund tuberkulosehjem	17	18	13	13	2	16	6 190	17
Vefsnes tuberkulosehjem	30	31	17	7	8	33	11 845	32
Mo tuberkulosehjem	30	29	7	5	2	29	10 734	29
Meløy tuberkulosehjem	18	18	15	11	4	18	7 022	19
Røvik tuberkulosehjem	41	42	32	23	11	40	14 975	41
Vågan tuberkulosehjem	48	53	47	38	9	53	19 073	52
Hadsel tuberkulosehjem	23	20	14	5	9	20	8 100	22
Sortland tuberkulosehjem	23	20	17	14	3	20	8 125	22
Narvik tuberkulosehjem	25	22	19	3	9	29	9 399	26
Bodin tuberkulosehjem	45	42	79	60	12	49	16 654	46
Hernes tuberkulosehjem	19	16	8	5	1	18	6 445	18
Bjerkåsen sykeh. ¹⁾	7	8	8	7	2	7	-	-
Saltdalen sykehjem ¹⁾	9	11	4	1	4	10	3 772	10
T r o m s .								
St. Elisabeths hospital, Harstad	46	40	129	112	12	45	16 061	44
Gullhaug tuberkulosehjem	39	40	37	29	9	39	14 420	40
Ibestad tuberkulosehjem	18	14	16	6	6	18	6 554	18
Salangen tuberkulosehjem	12	8	16	7	6	11	3 975	11
Målselv tuberkulosehjem	14	13	7	6	2	12	4 832	13
Tromsø tuberkulosehjem	37	35	28	12	14	37	13 193	36
Lyngeen tuberkulosehjem	17	17	6	1	5	17	5 808	16
Skjervøy sykestue ¹⁾	10	10	7	6	1	10	3 544	16
Midtfylkets tuberkulosehjem	34	41	34	24	9	42	14 853	41
Sykestuen «Heimly», Borkenes ¹⁾	16	17	10	7	4	16	5 935	18
F i n n m a r k .								
St. Vinsenz hospital, Hammerfest ..	26	11	57	37	20	11	5 765	16
Talvik tuberkulosehjem	33	34	53	46	5	36	13 350	37
Tanagård tuberkulosehjem	22	20	15	11	6	18	8 133	22
Karasjok tuberkulosehjem	20	20	40	36	8	16	6 745	18
Vardø tuberkulosehjem	13	12	9	4	6	11	4 070	11
Nesseby tuberkulosehjem	15	13	10	4	5	14	4 747	13
Kjelvik tuberkulosehjem	38	34	61	56	5	34	12 985	36
I alt på tuberkulosehjem	3 382	3 140	3 108	2 216	857	3 175		
K y s t h o s p i t a l e r .								
Stavern kysthospital ¹⁾	170	180	128	124	5	179	64 362	-
Hagevik — ³⁾	200	204	237	234	5	202	73 174	200
Tromsø —	75	70	136	130	3	73	27 115	3 387
Vadsø *	32	30	33	28	2	33	11 810	-
Saltburå skrofulosehjem, Stjørdal...	25	24	14	13	-	25	8 756	24
I alt på kysthospitaller	502	508 ⁴⁾	548	529	15	512		
Solvang lysinstitutt pr. Kristiansand for kirurgisk tuberkulose	40	26 ⁵⁾	72	67	1	30	10 984	860
Martina Hansens hospital	115	114 ⁶⁾	193	189	3	115	42 313	-
I alt på kysthospitaller	502	508 ⁴⁾	548	529	15	512		

¹⁾ Tuberkulosehjemmet. ²⁾ Herav 186 for annen sykdom enn tuberkulose. ³⁾ Budsjettet 1938—1939. ⁴⁾ Herav 71 for annen sykdom enn tuberkulose. ⁵⁾ Herav 6 for annen sykdom enn tuberkulose. ⁶⁾ Herav 38 for annen sykdom enn tuberkulose.

**Tabell 4. Dødsfall med kjent
Causes de décès,**

Nonenklatur- nummer	Dødsårsaker <i>Causes de décès</i> ¹⁾				Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
	L = {Landdistrikter <i>Districts ruraux</i>		B = {Byer <i>Villes</i>			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
<i>I. Misdannelser og sykdommer hos nyfødte.</i>																		
0000	Misdannelser	L	53	2	1	2	2	2	2	1	3	2	4	2	1	1	1	
		B	19	-	2	-	-	2	4	-	1	-	1	-	1	-	-	
0100	Medfødt svakhet	L	205	5	5	8	7	7	1	5	16	8	4	4	4	5	8	
		B	49	2	4	-	-	7	5	-	1	2	-	3	-	1	1	
0200	For tidlig fødsel	L	251	7	11	21	8	8	-	10	17	8	7	5	9	8	6	
		B	102	2	5	-	-	10	8	-	1	-	1	-	4	-	1	
0300	Andre dødsårsaker hos nyfødte	L	71	5	-	2	4	-	-	3	1	3	2	2	1	1	1	
		B	18	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
<i>II. Alderdomssykdommer.</i>																		
0500	Alderdomsvakhet	L	1 899	22	29	48	78	-	27	70	46	73	35	42	26	40	31	
		B	353	3	11	3	1	-	27	1	1	3	5	1	2	8	14	
0600	Alderdomsgangræn	L	134	-	7	8	5	-	2	2	4	4	4	2	3	2	6	
		B	46	3	-	-	-	2	2	1	-	-	-	1	2	3	6	
<i>III. Infeksjonssykdommer.</i>																		
1000	Tyfoidefeber	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1010	Paratyfus	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1050	Malaria	L	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1070	Vannkopper	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1080	Meslinger	L	16	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
		B	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
1090	Skarlagensfeber	L	14	1	-	3	1	-	-	-	-	3	-	-	1	1	-	
		B	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	
1100	Kikhoste	L	38	-	-	2	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	
		B	7	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
1110	Difteri	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1120	Influensa med lungeførandringer	L	152	1	-	6	7	-	4	2	3	4	2	6	3	3	-	
		B	46	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	1	1	-	-	
1121	Influensa uten lungeførandringer	L	127	-	2	4	4	-	3	6	3	3	2	5	2	4	-	
		B	77	3	2	1	-	3	6	1	1	-	-	2	-	2	-	

¹⁾ Une traduction en latin de la liste des causes de décès on trouvera dans la statistique

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

par préfecture 1939.

médicale pour 1927 page 31*.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenkatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			M.	K.													
1130	Kusma	L B	3 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	
1150	Infeksjøs gastroenteritt, kolerine	L B	150 68	4 6	4 4	18 -	2 -	2 -	2 -	4 -	10 -	1 -	3 -	5 1	4 2	6 -	3 2
1160	Dysenteri (basillær)	L B	2 -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
1200	Giktfeber	L B	19 10	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	1 -	1 -	- -	- -	2 -	- -	1 -	- -
1210	Rosen	L B	25 10	1 -	- 1	1 -	2 -	- -	3 -	- -	- -	- -	- -	2 -	- -	1 -	2 -
1220	Septikæmi, blodforgiftning .	L B	169 100	10 6	5 1	10 -	11 -	11 -	13 14	14 1	10 5	6 -	5 -	2 6	4 1	5 3	2 1
1230	Akutt poliomyelitt	L B	5 1	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 1	- -	- -	- -	- -
1240	Epidemisk encephalitt	L B	1 1	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1250	Epidemisk cerebrospinalme- ningitt	L B	8 2	1 -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	1 -	2 1	- -	- -
1260	Pemfigus hos nyfødte	L B	4 3	- 1	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -
1300	Stivkrampe	L B	7 1	- -	- -	- -	1 -	- -	1 -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1310	Aktinomykose	L B	4 1	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1400	Lunge- og strupetuberkulose.	L B	1 466 573	25 28	28 10	63 -	51 2	- 100	- 75	46 3	49 2	38 3	30 2	31 10	35 6	23 10	17 4
1410	Tuberkuløs meningitt	L B	165 45	2 1	5 1	6 -	5 6	- 7	1 1	2 -	1 -	2 -	1 1	3 -	1 -	1 2	1 1
1420	Tarm- og bukhinnetuberku- lose	L B	36 15	- -	1 2	1 -	1 1	- 2	3 -	2 -	1 -	1 -	1 -	2 -	2 -	1 -	1 -
1430	Urogenitaltuberkulose	L B	55 10	- -	- -	3 -	2 -	- -	1 -	2 -	1 -	1 -	- -	2 -	1 -	4 1	- -
1440	Ben- og leddtuberkulose ...	L B	37 20	1 -	- -	- -	- -	1 5	4 2	2 -	1 -	3 -	- -	- 1	- 1	- 1	- -
1450	Miliartuberkulose	L B	60 17	- -	- -	3 -	6 -	- -	2 2	2 -	1 -	2 -	1 -	3 -	1 -	1 -	1 -
1460	Skrofulose.....	L B	4 1	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -
1461	Hudtuberkulose.....	L B	1 -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1470	Tuberkulose i andre organer	L B	2 1	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- 1	- 1	- 1	- 1
1500	Malign lymfogranulomatose .	L B	26 11	2 -	- -	2 -	1 -	- 1	4 -	4 -	1 -	2 -	- 1	1 1	2 1	- 1	- -

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
2440	Lymfatiske diateser	L	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	3	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
2450	Tymussykdommer	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2460	Andre ernærings- og indre- sekresjonssykdommer	L	22	-	-	2	-	-	2	4	1	2	1	3	1	-
		B	10	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
<i>VI. Nervesykdommer. Sinns- sykdommer. Sanseorganenes sykdommer.</i>																
2600	Apopleksi	L	2 095	47	53	105	161	-	69	88	59	65	51	72	45	71
		B	937	25	28	1	4	141	188	3	4	6	6	13	30	23
2610	Hjerneabscess, purulent me- ningitt	L	74	1	2	3	4	-	7	5	1	2	4	2	2	1
		B	33	1	1	-	-	3	4	-	-	2	1	1	2	1
2620	Ryggmargstæring	L	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
2630	Epilepsi.....	L	64	4	2	7	2	-	3	3	4	2	5	1	1	1
		B	23	-	1	-	-	5	3	-	-	-	1	-	2	-
2640	Kramper hos småbarn	L	43	2	1	1	2	-	-	-	2	-	3	-	3	-
		B	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2660	Andre nervesykdommer	L	125	7	5	8	8	-	4	1	5	5	2	2	2	4
		B	61	2	-	-	-	9	11	-	-	-	2	-	1	2
2700	Paralysis generalis	L	9	-	-	2	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-
		B	24	1	1	-	-	6	3	-	-	-	1	-	1	-
2750	Andre sinnssykdommer	L	21	-	-	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
		B	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2800	Ørebetennelse	L	31	2	1	-	2	-	2	-	1	-	-	1	-	-
		B	15	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-
2810	Andre sykdommer i sanse- organene	L	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>VII. Kretsløpsorganenes sykdommer.</i>																
3000	Perikarditt	L	10	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
3010	Akutt endokarditt	L	13	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1
		B	4	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	1
3020	Kronisk endokarditt, klappe- feil	L	946	16	43	30	42	-	27	35	34	69	25	38	15	25
		B	447	15	13	2	-	73	102	1	1	7	5	9	3	11
3030	Kronisk hjertemuskelsykdom	L	946	27	24	56	55	-	22	34	22	32	31	43	27	23
		B	485	16	17	-	2	63	59	2	2	2	-	16	13	15
3040	Arteriosclerose	L	1 084	53	51	59	43	-	44	29	42	37	29	24	31	25
		B	449	15	21	2	-	52	57	1	4	-	5	15	12	19

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenkatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
3041	Aneurysma aortae	L 7 B 9	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
3050	Blodpropp	L 122 B 63	5	5	8	12	-	-	5	7	2	8	2	2	1	2
3060	Blodåresykdommer	L 18 B 4	1	2	1	-	-	-	2	1	-	-	1	-	-	1
3070	Andre sykdommer i kretsløps- organene	L 238 B 139	9	10	22	28	-	-	14	8	5	9	2	4	9	6
<i>VIII. Åndedreittsorganenes sykdommer.</i>																
3500	Akutt strupe- og luftrørs- katarr	L 126 B 27	5	5	6	1	-	-	9	13	5	8	-	3	3	1
3510	Kronisk bronkitt	L 166 B 67	6	5	13	9	-	-	14	9	9	4	2	1	3	5
3520	Katarralsk lungebetennelse, kapillær bronkitt	L 1 420 B 596	38	38	103	111	-	-	45	52	45	55	27	34	25	22
3530	Krupøs (lobær) lungebeten- nelse	L 471 B 184	18	9	35	24	-	-	28	22	16	10	7	9	11	6
3540	Pleuritt, empyem	L 60 B 22	3	-	3	2	-	-	3	1	3	4	1	1	1	-
3550	Lungegangræn	L 8 B 6	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
3560	Lungeabscess	L 11 B 7	-	-	2	-	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-
3570	Bronkial asthma	L 93 B 33	4	3	7	5	-	-	3	3	2	-	5	1	1	3
3580	Lungeemfysem	L 7 B 5	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
3590	Andre sykdommer i ånde- dretsorganene	L 26 B 22	1	-	3	1	-	7	3	1	1	1	-	1	-	-
<i>IX. Fordøyelsesorganenes sykdommer.</i>																
4000	Mavesår	L 120 B 52	4	2	9	3	-	7	9	5	2	3	4	2	3	3
4010	Sår i tolvfingertarmen	L 25 B 15	2	-	2	1	-	-	1	-	2	-	2	-	-	-
4020	Kronisk mavetarmkatarr ...	L 29 B 10	1	1	1	1	-	1	2	1	-	2	-	2	1	-
4030	Barneatrofi.....	L 10 B 1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trondelag		Nord-Trondelag		Nordland		Trøms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	2	1	-	-	1	1	5	3	3	7	-	-	-	2	1	-	-	4	4	3	6	-	3	2
-	-	-	1	-	-	1	2	1	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1	-	-	1	1
-	-	3	5	10	1	-	3	5	8	6	8	-	-	-	6	6	3	4	6	6	7	7	4	4	1
1	2	-	1	1	1	4	6	12	-	-	9	10	-	-	-	2	2	3	3	5	3	7	3	4	2
5	-	3	2	3	1	2	2	1	1	7	4	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
-	-	3	2	2	2	2	1	1	5	9	4	8	8	5	11	2	5	3	3	5	5	6	3	8	-
3	1	2	-	1	-	1	1	1	5	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
24	33	17	28	27	23	34	42	41	55	-	-	21	27	48	55	34	51	27	44	49	64	21	26	13	21
8	24	9	6	12	12	10	27	-	-	17	42	-	-	9	9	19	16	3	6	4	2	-	3	2	5
9	13	4	11	7	5	17	17	26	31	-	-	7	7	12	12	8	12	12	14	14	9	11	6	10	6
6	2	2	-	2	8	7	11	-	-	11	7	-	-	3	6	7	4	-	-	3	1	-	-	-	2
2	1	-	1	-	-	1	1	2	7	4	-	3	-	2	3	1	2	1	2	-	1	-	-	-	1
1	2	-	1	-	-	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	3	2	4	1	3	2	6	6	-	1	-	3	1	1	1	5	1	2	1	1	1	1	1
-	-	1	1	-	-	1	2	3	-	-	1	-	-	4	-	-	-	2	1	1	1	1	1	2	1
1	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	-	-	-	1	1	2	-	-	3	1	-	1	1	1	1	2	1	-	4	2	-	1	-
-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	-	3	1	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
3	2	3	1	1	2	3	2	-	10	9	-	3	-	4	2	4	2	1	1	6	2	2	1	3	2
1	-	-	1	-	2	-	1	-	1	1	-	3	-	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-
-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	1	1	1	1	-	1	1	1
-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1	-	1	1	1

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
4040	Blindtarmbetennelse.....	L	142	7	-	6	3	-	-	6	4	9	7	2	4	3	2
		B	45	1	1	1	-	8	4	-	-	-	-	1	1	1	1
4050	Brokk	L	84	2	2	5	1	-	-	4	1	2	-	4	1	2	2
		B	28	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	1	1	1	-
4060	Tarmslyng	L	187	9	10	4	14	-	-	4	8	6	6	7	3	5	2
		B	51	1	1	-	-	7	10	-	-	-	-	2	3	1	-
4070	Andre sykdommer i mave og tarm	L	28	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	18	1	1	-	1	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-
4100	Akutt gul leveratrofi.....	L	7	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4110	Leverkirrose	L	32	2	-	6	2	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
		B	31	2	-	-	-	16	-	1	1	-	-	-	2	1	-
4120	Gallevaiseykdom med gallestein	L	55	-	2	1	5	-	-	2	6	-	3	1	3	-	-
		B	37	-	3	-	-	6	12	1	-	1	-	1	-	3	-
4130	Gallevaiseykdom uten gallestein	L	39	-	3	-	5	-	-	2	5	3	-	-	1	2	-
		B	34	-	3	-	-	1	13	-	-	-	-	1	-	1	2
4140	Andre sykdommer i leveren	L	28	1	2	1	2	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-
		B	13	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-
4200	Sykdommer i pankreas	L	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
4300	Peritonitt uten kjent årsak ..	L	43	2	3	3	2	-	-	2	3	-	1	2	-	1	-
		B	28	1	-	-	-	9	2	-	-	-	1	-	1	-	-
4500	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	L	9	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
		B	8	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
<i>X. Sykdommer i urinorganene.</i>																	
5000	Akutt nefritt	L	43	2	3	-	3	-	-	1	-	3	-	1	-	1	-
		B	15	-	-	-	-	2	4	-	-	-	2	-	1	-	-
5010	Kronisk nefritt	L	465	17	14	25	21	-	-	15	18	20	14	8	14	10	7
		B	235	7	5	-	-	49	30	3	2	1	1	13	8	4	7
5020	Nyre- og blærestein	L	15	-	1	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		B	8	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	1
5030	Cystopyelonefritt.....	L	107	-	3	6	5	-	-	3	3	5	-	4	2	2	5
		B	61	2	-	-	-	3	10	1	3	-	-	1	1	2	3
5040	Andre sykdommer i urinorganene	L	63	1	1	8	3	-	-	2	-	2	4	-	1	-	3
		B	17	2	-	-	-	1	3	-	-	2	-	-	-	-	1
<i>XI. Sykdommer i kjønnssorganene.</i>																	
(Veneriske sykdommer unntatt.)																	
5200	Urinrørsforsnevring	L	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5210	Prostatahypertrofi	L	257	19	-	17	-	-	12	-	19	-	9	-	10	-	-
		B	67	9	-	1	-	18	-	-	-	-	4	-	2	-	-

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nonnekatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
5220	Andre sykdommer i de mannlige kjønnsorganer	L B	2 2	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
5230	Betennelse i eggstokk og eggleder	L B	4 4	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
5240	Andre sykdommer i de kvinnelige kjønnsorganer	L B	9 7	- -	1 -	- -	- -	- -	- 4	- -	- -	- -	- -	- -	1 1	- -	
<i>XII. Sykdommer i svangerskap og barselseng.</i>																	
5500	Forliggende morkake	L B	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
5510	Andre blødninger	L B	8 -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	
5560	Andre fødselsvanskeligheter	L B	5 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
5600	Eklampsi	L B	19 -	- 1	- -	- -	- -	3 -	- -	- -	- -	- -	- -	3 -	- -	- -	
5610	Barselfeber etter fødsel	L B	14 8	- -	1 -	- -	- -	- -	- 2	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	1 -	
5620	— » abort	L B	9 9	- -	1 2	- -	- -	2 -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	1 1	- -	
5700	Andre svangerskaps- og barselsykdommer	L B	9 1	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	1 -	
<i>XIII. Sykdommer i ben og ledd.</i>																	
6000	Osteomyelitt, periostitt	L B	9 1	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 -	- -	- -	- -	
6010	Deformerende leddgikt	L B	21 6	- -	2 1	- -	- -	- 1	- -	- -	1 -	5 -	1 -	2 -	1 -	1 -	
6020	Andre sykdommer i ben og ledd	L B	24 8	- 1	1 -	1 -	2 -	- -	- 2	1 -	1 -	1 -	4 -	1 -	1 -	1 -	
<i>XIV. Sykdommer i hud og bindevev.</i>																	
6500	Akutt dermatitt, eksem	L B	7 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	
6510	Pemfigus hos voksne	L B	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
6520	Andre sykdommer i hud og bindevev	L B	6 4	- -	- -	2 -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
<i>XV. S vulster.</i>																	
K r e f t:																	
7001	Leppe	L B	20 3	1 -	-	1 -	-	1 -	-	4 -	-	1 -	-	-	1 -	1 -	
7002	Tunge	L B	9 10	-	-	1 -	-	5 3	3	-	-	-	-	2 -	-	-	
7003	Munnslimhinne	L B	8 4	-	-	-	-	2 1	1	-	-	-	-	-	1 1	-	
7004	Overkjeve	L B	18 14	-	-	1 -	-	2 1	1	1 1	1	1 -	-	1 1	-	-	
7005	Svelg	L B	10 7	-	-	-	-	2 1	1	-	-	1 -	-	-	-	-	
7006	Spiserør	L B	89 56	2 1	3 -	15 -	2 -	-	20 5	1 -	2 -	3 -	1 -	6 1	2 2	5 5	
7010	Mavesekk	L B	1 255 442	43 12	33 20	49 1	43 -69	-	74 74	62 -	44 1	64 2	41 2	43 14	30 6	26 17	31 11
7021	Tynntarm	L B	26 20	1 -	1 1	2 -	2 -	-	2 3	-	-	1 -	1 -	2 1	2 1	-	2 2
7022	Tykktarm	L B	155 90	6 3	6 3	10 1	15 -	-	17 23	2 -	1 -	6 1	6 1	7 1	7 1	4 3	7 3
7023	Rectum	L B	104 60	8 1	5 -	7 -	1 -	-	12 15	7 -	5 -	5 1	2 -	3 3	1 3	2 1	2 1
7024	Lever, galleblære	L B	122 53	4 -	4 3	9 1	7 1	-	8 6	4 1	5 -	4 1	4 1	3 2	5 3	-	2 4
7025	Pankreas	L B	25 21	-	-	5 2	-	-	3 4	-	1 -	-	-	1 -	-	1 3	-
7026	Larynx	L B	11 10	2 -	-	3 -	1 -	-	3 2	-	1 -	-	-	-	-	-	-
7027	Lunger	L B	40 31	1 1	1 1	8 -	3 -	-	4 8	1 -	2 -	1 -	2 1	2 1	-	2 -	2 -
7028	Nyrer, gl. suprarenales	L B	22 5	-	3 2	2 -	2 -	-	1 -	1 -	-	-	-	-	1 1	1 -	-
7029	Urinblære, urinveier	L B	33 27	2 1	1 -	2 -	1 -	-	9 4	-	1 -	2 -	2 1	1 1	3 1	-	-
7031	Uterus	L B	116 76	-	2 5	-	17 -	-	-	-	6 -	-	10 1	-	3 5	-	6 3
7032	Ovarier	L B	47 23	-	4 -	-	6 -	-	-	-	3 1	-	1 1	-	2 1	-	7 -
7040	Brystkjertelen	L B	157 118	-	9 3	-	20 -	-	-	-	5 1	-	11 -	-	15 1	-	8 9
7041	Ytre genitalier	L B	17 10	-	1 1	-	1 -	-	2 -	-	1 -	-	2 1	-	1 1	-	1 -
7042	Testis	L B	6 2	-	-	-	-	-	2 -	-	-	-	1 -	-	-	-	-

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenkatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
7043	Prostata	L 127 B 49	9 3	- -	14 -	- -	- 14	- -	6 -	- -	9 -	- -	7 3	- -	8 6	- -
7044	Kjertelorganer (andre enn brystkjertelen)	L 21 B 11	- -	2 -	- -	1 -	- -	- 3	- -	- -	- -	- -	2 -	- -	- -	3 -
7050	Huden	L 38 B 7	3 -	3 -	1 -	1 -	- 1	- 2	1 -	1 -	1 -	1 -	3 -	- -	- -	- -
7055	Underlivet (uten angivelse av organ)	L 121 B 60	2 -	8 2	4 -	10 -	- 8	- 18	3 -	6 -	5 -	6 1	3 2	4 1	6 5	6 5
7060	Forskjellig lokalisasjon (uoppgitt)	L 36 B 29	- -	1 2	3 -	2 -	- 5	- 4	2 -	- -	1 -	1 -	1 1	1 2	2 3	2 3
	Kreft i alt	L 2 633 B 1 238	84 22	87 46	137 3	136 1	- 189	- 252	99 1	81 3	106 4	93 7	82 28	72 28	61 47	85 45
	S a r k o m:															
7500	Hud og bindevev	L 8 B 6	- -	- -	1 -	- -	- 2	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- -
7510	Bensystemet	L 39 B 15	2 -	4 1	1 -	2 -	- 4	- 3	1 -	2 -	- -	- 1	1 -	1 -	- -	- -
7520	Sarkom i indre organer	L 36 B 25	2 -	1 3	4 -	2 -	- 4	- 7	4 -	1 -	1 -	- -	- 1	- -	- 1	- -
7550	Sarkom i andre organer	L 5 B 2	- -	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	Sarkom i alt	L 88 B 48	4 -	5 4	6 -	4 -	- 11	- 12	5 -	3 -	1 -	1 1	1 -	1 1	- 1	- -
	Maligne svulster i alt	L 2 721 B 1 286	88 22	92 50	143 3	140 1	- 200	- 264	104 1	84 3	107 4	93 8	83 28	73 29	61 48	85 45
7700	Andre svulster	L 261 B 174	6 2	1 1	21 -	14 -	- 44	- 31	8 2	10 -	13 1	5 2	10 6	7 4	13 4	4 4
	XVI. Kroniske for- giftninger.															
8000	Kronisk alkoholisme	L 3 B 4	2 2	- -	- -	- -	- 1	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
8100	Andre kroniske forgiftn. med luorganisk stoff	L 1 B 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
8200	Andre kroniske forgiftninger med organisk stoff	L 1 B 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	Alle dødsf. av sykdommer...	L 18 900 B 7 959	514 224	527 245	1008 17	1004 15	- 1226	- 1393	683 32	681 41	585 45	602 47	439 182	492 158	400 216	410 231

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark									
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.								
8	1	1	1	2	1	2	1	7	1	4	6	13	1	6	11	1	4	2	13	3	3	2	3	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
2	1	1	1	2	1	1	1	5	1	5	3	3	4	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1								
1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	3	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
58	27	61	32	35	18	45	15	35	12	50	21	57	60	107	88	64	59	75	99	82	92	73	93	80	47	32	14						
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
59	28	62	33	37	19	46	15	37	14	50	21	59	62	111	92	67	60	80	100	86	96	61	76	97	85	48	33	15					
11	4	9	10	4	4	3	4	4	3	3	4	6	9	7	12	10	6	5	14	2	1	4	3	3	4	5	9	8	15				
398	177	384	194	292	97	331	118	276	105	279	155	432	305	498	388	766	800	419	561	378	481	590	670	584	649	451	515	812	731	420	384	224	210

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklaturnummer	Dødsårsaker	Riket til sammen	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
<i>XVII. Voldsom og unaturlig død.</i>																	
8500	Drukning	L	317	13	2	12	6	-	-	14	2	3	2	5	2	8	4
		B	137	-	-	1	-	13	2	1	-	1	-	5	-	8	-
8510-	Andre ulykker	L	563	23	19	57	25	-	-	19	17	26	10	19	8	28	14
8699		B	298	8	11	1	-	54	65	-	-	4	1	5	7	12	5
8700-	Selvmord	L	129	8	-	13	3	-	-	9	-	4	1	7	1	10	1
8799		B	69	4	1	1	-	24	7	2	-	1	2	-	1	6	1
8800-	Mord og drap	L	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-
8900		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dødsfall ved voldsom og unaturlig død i alt ..		L	1 014	44	21	82	34	-	-	43	19	34	13	31	12	46	19
		B	504	12	12	3	-	91	74	3	-	6	3	10	8	26	6
<i>XVIII. Uoppg. eller ube- stemt angitt dødsårsak.</i>																	
9000	Plutselig død	L	452	31	21	26	10	-	-	26	9	20	11	15	18	14	7
		B	217	8	6	-	-	44	40	1	-	2	-	6	-	6	1
9010	Andre tilfelle	L	740	7	4	16	12	-	-	3	10	13	14	10	9	7	4
		B	84	2	-	2	2	18	13	2	-	-	-	-	-	4	-
Sum døde i alt		L	21 106	596	573	1132	1060	-	-	755	719	652	640	495	531	437	440
		B	8 764	246	263	22	17	1379	1520	38	41	53	50	198	166	252	238

A n m. De nomenklaturnummert hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1939 er ikke tatt

dødsårsak fordelt etter fylker i 1939.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
17	-	8	1	10	-	24	-	25	2	-	-	18	-	15	3	17	4	8	2	30	4	38	1	13	4
3	-	6	1	5	2	30	1	-	-	27	1	-	-	10	-	10	-	-	3	-	3	-	1	5	1
14	5	10	4	10	10	17	8	30	12	-	-	23	5	26	10	22	13	12	11	12	16	5	3	15	5
6	5	4	1	5	3	15	9	-	-	23	11	-	-	4	4	8	10	1	1	6	3	1	2	2	1
6	2	2	-	1	1	2	1	9	5	-	-	5	1	5	1	9	1	3	-	4	3	7	-	4	-
1	1	-	-	3	1	5	2	-	-	2	-	-	-	1	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	7	20	5	21	11	43	9	65	19	-	-	46	6	46	14	48	18	23	13	46	23	50	4	32	10
10	6	10	2	13	6	50	12	-	-	52	12	-	-	15	4	20	10	1	1	10	3	2	2	7	2
10	2	6	-	10	15	12	8	23	16	-	-	6	7	12	11	18	5	11	4	29	8	10	5	7	9
14	6	3	4	1	-	20	10	-	-	6	6	-	-	4	3	9	3	-	1	3	3	4	1	2	-
5	9	5	8	8	8	15	24	29	40	-	-	32	49	46	55	26	30	13	13	40	51	47	38	22	18
-	1	3	1	-	1	5	5	-	-	4	4	1	-	1	1	2	-	-	1	1	3	5	1	-	
450	402	323	344	315	313	502	539	883	875	-	-	462	543	694	750	676	702	498	545	927	813	527	431	285	247
201	207	113	125	119	162	380	415	-	-	481	583	3	7	168	177	289	275	35	39	119	107	75	89	60	52

med i tabellen.

**Tabell 5. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt
Causes de décès**

Nomenklaturs- nummer	Dødsårsaker <i>Causes de décès¹⁾</i> L = {Landdistrikter <i>Districts ruraux</i> B = {Byer <i>Villes</i>	Til- sam- men	Derav	Alder = fylte år <i>Age = années d'âge</i>						Alder = <i>Age =</i>					
				0—11 mnd. år		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år	
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
<i>I. Misdannelser og sykdommer hos nyfødte.</i>															
0000	Misdannelser	L	53	29	24	27	23	2	1	-	-	29	24	-	-
		B	19	4	15	4	11	-	4	-	-	4	15	-	-
0100	Medfødt svakhet.....	L	205	119	86	119	86	-	-	-	-	119	86	-	-
		B	49	29	20	28	20	1	-	-	-	29	20	-	-
0200	For tidlig fødsel	L	251	141	110	141	110	-	-	-	-	141	110	-	-
		B	102	65	37	65	37	-	-	-	-	65	37	-	-
0300	Andre dødsårsaker hos nyfødte	L	71	41	30	41	30	-	-	-	-	41	30	-	-
		B	18	10	8	10	8	-	-	-	-	10	8	-	-
<i>II. Alderdomssykdommer.</i>															
0500	Alderdomssvakhet	L	1 899	760	1 139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	353	114	239	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0600	Alderdomsgangræn	L	134	65	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	46	21	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>III. Infeksjonssykdommer.</i>															
1000	Tyfoidefeber	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1010	Paratyfus	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1050	Malaria	L	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1070	Vannkopper	L	2	1	1	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1080	Meslinger	L	16	9	7	2	3	3	1	-	-	5	4	-	2
		B	2	1	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
1090	Skarlagensfeber	L	14	7	7	-	1	-	1	1	1	1	3	2	2
		B	6	1	5	-	-	-	2	-	2	-	4	-	1
1100	Kikhoste	L	38	18	20	10	13	2	6	4	-	15	19	3	-
		B	7	4	3	3	2	-	1	1	-	4	3	-	1
1110	Difteri	L	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
1120	Influensa med lungeforandringer	L	152	66	86	2	5	1	2	1	-	3	7	1	-
		B	46	19	27	1	-	-	1	-	-	1	1	-	-
1121	Influensa uten lungeforandringer	L	127	53	74	5	1	-	1	-	-	5	2	-	1
		B	77	28	49	2	1	-	-	-	-	2	1	-	-

¹⁾ Une traduction en latin de la liste des causes de décès on trouvera dans la statistique

etter de dødes alder og kjønn 1939.

par âge et sexe 1939.

differensen mellom dødsår og fødselsår

la différence entre l'année de mort et l'année de naissance.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Uoppgett alder	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	1	—	—	—	—	2	1	1	2	3	3	3	6	8	8	10	11	2	2	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	2	4	4	5	7	2	2	—	—	—	
1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	1	1	1	1	—	1	—	—	2	2	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	1	—	—	1	1	2	2	2	1	1	1	3	—	3	1	1	—	—	—	—
—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
3	3	4	2	9	4	6	5	9	6	10	11	14	9	11	11	13	5	—	4	—	—	—	—
3	2	1	2	2	—	8	6	13	5	8	7	10	4	2	5	2	1	1	—	—	—	—	—
—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	64	98	107	110	105	166	173	111	88	70	74	57	63	47	39	8	14	—	2	—	—	—	—
16	13	34	54	50	36	94	59	49	39	37	21	28	15	8	8	1	3	1	—	—	—	—	—
15	14	5	10	5	7	6	3	3	3	2	2	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
3	2	3	7	3	3	3	2	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	4	2	2	2	2	5	6	1	3	1	1	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
—	3	—	1	2	1	1	1	1	—	1	2	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
—	3	3	6	3	11	2	15	4	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	—	—	—	—	1	1	3	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
—	1	3	1	3	—	3	1	4	2	2	3	3	—	1	—	2	2	—	—	1	1	—	—
—	1	—	1	1	—	3	1	5	1	2	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
2	5	4	2	7	6	3	8	1	2	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—
1	1	—	1	1	1	3	1	1	1	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	1	—	1	1	2	—	1	1	1	5	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år				Alder					
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1510	Spedalskhet	L 2 B -	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1520	Syfilis, medfødt	L 7 B 7	4 2	3 5	2 1	2 1	-	-	-	-	2 1	2 1	-	-
1521	» erhvervet	L 32 B 46	24 33	8 13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1600	Andre infeksjonssykdom- mer	L 25 B 11	12 5	13 6	2 2	3 2	2 -	2	-	-	4 2	5 2	-	1
<i>IV. Blodsykdommer og hæmorragiske dianeser.</i>														
2000	Perniciös anæmi	L 39 B 19	18 6	21 13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	Leukæmi	L 60 B 24	34 10	26 14	-	-	1 2	-	2 1	3 2	3 1	3 1	5 2	2
2020	Pseudoleukæmi	L 1 B -	1 -	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
2030	Hæmofili	L 4 B -	4 -	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-
2040	Purpura, Werlhofs sykdom	L 6 B 3	2 2	4 1	1 -	1 -	-	-	-	-	1 -	1 -	-	-
2050	Andre blodsykdommer ..	L 34 B 24	12 7	22 17	1 1	1 1	-	1	-	-	1 1	2 2	1 -	2
<i>V. Ernærings- og indre- sekresjonssykdommer.</i>														
2300	Gikt (arthritis urica) ...	L 1 B 3	- 1	1 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2330	Pellagra	L 2 B 1	2 -	- 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2350	Rakitt, engelsk syke	L 13 B 2	9 1	4 1	5 1	2 1	2 -	1	-	1 1	7 1	4 1	-	-
2360	Sukkersyke	L 226 B 186	87 71	139 115	-	-	-	-	1	-	1	-	2 2	6 1
2370	Pituitaria-sykdommer ...	L 1 B 1	1 -	- 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2380	Diabetes insipidus	L 1 B -	- -	1 -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2390	Basedows sykdom	L 23 B 6	1 2	22 4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2400	Myksødem	L 2 B 7	- -	2 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2410	Addisons sykdom	L 7 B 3	2 -	5 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2420	Infantil tetani	L 3 B 2	- 1	3 1	- 1	3 1	-	-	-	-	1 1	3 1	-	-

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder					
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
3041	Aneurysma aortae	L	7	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	9	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3050	Blodpropp	L	122	49	73	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	63	24	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3060	Blodåresykdommer	L	18	6	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3070	Andre sykdommer i krets- løpsorganene	L	238	109	129	6	5	-	-	-	6	5	-	-	-	-
		B	139	70	69	1	1	-	-	-	1	1	1	-	-	-
<i>VIII. Åndedrettssorganenes sykdommer.</i>																
3500	Akutt strupe- og luftrørs- katarr	L	126	60	66	8	4	5	1	4	-	16	5	1	-	-
		B	27	11	16	3	1	-	-	-	-	3	1	-	-	-
3510	Kronisk bronkitt	L	166	82	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	67	27	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3520	Katarralsk lungebete- nelse, kapillær bronkitt	L	1 420	639	781	112	80	22	12	8	4	138	96	7	4	5
		B	596	232	364	20	14	3	3	1	-	24	17	-	2	1
3530	Kruppøs (lobær) lungebe- tennelse	L	471	248	223	21	14	5	10	2	2	28	26	2	1	4
		B	184	106	78	8	8	4	2	-	-	12	10	-	-	-
3540	Pleuritt, empyem	L	60	40	20	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
		B	22	9	13	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3550	Lungegangræn	L	8	6	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
		B	6	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3560	Lungeabscess	L	11	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	7	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3570	Bronkial astma	L	93	52	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	33	18	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3580	Lungeemfysem	L	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3590	Andre sykdommer i ånde- drettssorganene	L	26	17	9	1	2	-	-	1	1	2	3	-	-	-
		B	22	13	9	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
<i>IX. Fordøyelsesorganenes sykdommer.</i>																
4000	Mavesår	L	120	71	49	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-
		B	52	29	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4010	Sår i tolvfingertarmen ..	L	25	20	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	15	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4020	Kronisk mavetarmkatarr	L	29	14	15	2	1	1	-	-	-	3	1	-	-	1
		B	10	5	5	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
4030	Barneatrofi	L	10	6	4	6	4	-	-	-	-	6	4	-	-	-
		B	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

= differensen mellom dødsår og fødselsår													Uoppgitt alder								
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	—	4	2	15	4	7	8	5	10	18	16	12	9	8	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	1	6	2	4	4	6	7	11	7	8	3	4	—	—	—	—
—	—	—	1	2	—	2	1	1	3	4	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	—	2	1	6	8	15	8	32	23	35	55	12	24	—	4	—	—
—	—	—	1	1	—	2	1	3	4	1	11	10	25	19	19	17	8	15	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	2	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	5	4	11	13	20	31	4	7	—
—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	1	1	6	4	8	2	—	—	—
—	2	7	2	2	3	6	8	7	11	15	26	24	43	92	160	218	191	251	43	54	—
—	1	—	1	4	5	6	7	9	9	11	14	36	39	65	117	73	125	9	30	—	—
10	7	9	7	7	6	9	13	27	14	25	20	30	26	61	62	31	36	5	1	—	—
2	1	—	2	—	—	9	3	13	3	17	6	15	13	24	18	12	18	2	4	—	—
2	—	2	1	1	2	4	3	3	4	10	3	5	3	9	2	3	1	—	—	—	—
3	—	—	—	—	1	1	2	—	—	2	2	2	1	1	4	1	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	—	—	1	2	1	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	—	1	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	—	2	—	1	2	4	4	3	12	3	10	9	14	13	9	5	2	1	—	—
—	—	—	1	—	1	—	1	2	1	3	2	6	4	5	5	2	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	1	1	—	4	—	—	—
—	—	—	1	—	1	1	—	1	2	3	2	3	1	5	1	1	—	2	—	—	—
—	—	—	1	—	1	1	—	1	4	4	—	3	1	1	1	1	—	2	—	—	—
—	1	—	1	—	1	6	3	12	4	13	5	17	12	15	10	2	11	1	1	—	—
—	—	—	—	1	—	6	1	3	—	3	2	5	1	1	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	1	—	1	—	1	4	—	5	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	2	—	1	—	—	1	1	4	3	—	—	1	3	1	2	3	1	1	—
—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

differensen mellom dødsår og fødselsår													Uoppgett alder								
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	8	10	3	7	2	8	5	10	5	9	4	5	5	4	5	1	2	—	—	—	—
5	3	1	—	2	—	2	—	6	1	5	1	2	4	2	2	—	3	—	—	—	—
—	—	—	—	1	1	—	—	2	1	5	6	7	6	18	10	20	4	1	2	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	2	1	1	4	1	6	2	4	—	—	—	—
3	—	2	1	1	3	1	2	9	2	7	7	14	13	19	32	15	28	2	4	—	—
3	—	1	—	—	1	4	3	3	2	5	1	4	5	8	2	5	1	1	—	—	1
—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	3	1	1	2	3	5	1	1	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	2	2	—	—	4	3	1	1	—	—	—	—
—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2	2	2	8	1	4	3	2	—	1	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3	5	10	2	13	6	8	1	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	5	7	1	9	5	4	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—	3	4	9	9	2	9	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	9	10	2	5	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	3	5	—	—	2	—	3	1	2	2	4	1	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
2	1	2	1	—	1	1	3	3	2	2	2	1	1	3	3	1	3	—	1	—	—
—	3	2	1	—	—	3	1	—	1	—	1	2	3	4	2	—	—	2	—	—	—
—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	1	—	—	—	—
2	2	1	1	—	1	4	—	3	—	1	2	3	5	4	2	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—
3	4	5	5	4	8	13	17	22	27	47	45	49	37	49	45	40	34	8	2	—	—
2	2	1	2	2	4	9	6	16	14	24	17	31	17	23	33	15	11	4	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	2	3	—	2	3	—	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3	1	5	6	11	17	20	23	8	6	1	—
1	1	—	1	—	—	1	—	3	3	2	2	2	2	13	6	12	6	6	1	—	—
—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	31	—	97	—	105	—	19	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	26	—	29	—	4	—	—	—

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder					
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
5220	Andre sykdommer i de mannlige kjønnsorganer	L B	2 2	2 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5230	Betennelse i eggstokk og eggleder	L B	4 4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5240	Andre sykdommer i de kvinnelige kjønnsorg... .	L B	9 7	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>XII. Sykdommer i svangerskap og barselseng.</i>																
5500	Forliggende morkake	L B	2 —	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5510	Andre blødninger	L B	8 —	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5560	Andre fødselsvanskellig- heter	L B	5 —	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5600	Eklampsi	L B	19 —	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5610	Barselfeber etter fødsel ..	L B	14 8	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5620	» » abort ..	L B	9 9	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5700	Andre svangerskaps- og barselsykdommer	L B	9 1	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>XIII. Sykdommer i ben og ledd.</i>																
6000	Osteomyelitt, periostitt ..	L B	9 1	2 1	7	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
6010	Deformerende leddgikt ..	L B	21 6	5 3	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6020	Andre sykdommer i ben og ledd	L B	24 8	8 2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>XIV. Sykdommer i hud og bindevev.</i>																
6500	Akutt dermatitt, eksem ..	L B	7 2	4 1	3 1	3 1	3 1	—	—	—	—	—	3 1	3 1	—	—
6510	Pemfigus hos voksne ..	L B	2 —	1 —	1 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6520	Andre sykdommer i hud og bindevev	L B	6 4	3 1	3 3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år				Alder							
					0—11 mnd.	1—2 år	3—4 år	0—4 år		5—9 år		10—14 år				
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
<i>XV. Svulster.</i>																
K r e f t:																
7001	Leppe	L B	20 3	18 3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7002	Tunge	L B	9 10	6 6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7003	Munnslimhinne	L B	8 4	6 3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7004	Overkjeve	L B	18 14	13 9	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7005	Svelg	L B	10 7	6 6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7006	Spiserør	L B	89 56	54 43	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7010	Mavesekk	L B	1 255 442	709 216	546 226	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7021	Tynntarm	L B	26 20	12 8	14 12	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7022	Tykktarm	L B	155 90	72 41	83 49	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7023	Rectum	L B	104 60	66 35	38 25	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7024	Lever, galleblære	L B	122 53	58 22	64 31	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
7025	Pankreas	L B	25 21	15 12	10 9	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7026	Larynx	L B	11 10	8 5	3 5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7027	Lunger	L B	40 31	24 17	16 14	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7028	Nyrer, gl. suprarenales ..	L B	22 5	11 2	11 3	—	—	1	—	—	1	—	—	1		
7029	Urinblære, urinveier	L B	33 27	18 17	15 10	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7031	Uterus	L B	116 76	—	116 76	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7032	Ovarier	L B	47 23	—	47 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7040	Brystkjertelen	L B	157 118	3	154 118	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7041	Ytre genitalier	L B	17 10	3	14 8	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7042	Testis	L B	6 2	6	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—		

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år				Alder			
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
7043	Prostata	L 127 B 49	127 49	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7044	Kjertelorganer (andre enn brystkjertelen)	L 21 B 11	—	21 11	—	—	—	—	—	—	—	—
7050	Huden	L 38 B 7	15 3	23 4	—	—	—	—	—	—	—	—
7055	Underlivet (uten angivelse av organ)	L 121 B 60	40 20	81 40	—	—	—	—	—	—	—	—
7060	Forskjellig lokalisasjon, (uoppgitt)	L 36 B 29	22 14	14 15	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kreft i alt	L 2 633 B 1 238	1 312 535	1 321 703	—	—	2	—	—	2	—	—
	S a r k o m :										1	1
7500	Hud og bindevev	L 8 B 6	3 3	5 3	—	—	—	—	—	—	—	—
7510	Bensystemet	L 39 B 15	20 7	19 8	—	—	—	—	—	—	—	—
7520	Sarkom i indre organer ..	L 36 B 25	24 11	12 14	1	—	1	—	1	—	3	—
7550	Sarkom i andre organer ..	L 5 B 2	2 2	3 —	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sarkomer i alt	L 88 B 48	49 23	39 25	1	—	1	—	1	—	3	—
	Maligne svulster i alt	L 2 721 B 1 286	1 361 558	1 360 728	1	—	3	—	1	—	5	—
7700	Andre svulster	L 261 B 174	149 94	112 80	2	2	—	1	1	2	3	5
	XVI. Kroniske forgift- ninger.										2	1
8000	Kronisk alkoholisme ..	L 3 B 4	3 3	— 1	—	—	—	—	—	—	—	—
8100	Andre kroniske forgiftn. med uorganisk stoff ..	L — B 1	— 1	— 1	—	—	—	—	—	—	—	—
8200	Andre kroniske forgiftn. med organisk stoff....	L — B 1	— 1	— 1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Alle dødsfall av sykdom- mer	L 18900 B 7 959	9 252 3 708	9 648 4 251	683 222	484 138	93 25	81 29	51 9	33 12	813 254	594 176
											76 10	57 16
											79 19	56 14

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19		20—24		25—29		30—39		40—49		50—59		60—69		70—79		80—89		90—99		100 år og over	Uoppgett alder		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.														
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	30	-	59	-	35	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	21	-	21	-	5	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	7	-	2	-	6	-	5	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	3	-	-	1	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	14	10	5	-	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	1	1	-	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4	2	8	8	21	19	28	7	17	1	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	5	9	3	13	7	6	2	8	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	1	5	3	5	2	6	3	1	3	-	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	3	3	3	1	6	5	2	5	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	1	2	-	1	1	5	3	5	2	6	3	1	3	-	1	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	2	3	3	1	6	5	2	5	-	-	-	-	
-	-	2	-	6	8	18	34	69	106	165	218	348	306	456	410	233	202	14	32	-	-	-	
-	-	1	2	3	7	27	28	62	91	124	170	172	179	213	233	202	14	32	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	1	1	-	-	1	1	2	1	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	1	-	-	1	1	2	1	-	-	-	
2	-	1	1	-	1	-	2	3	1	4	5	5	4	3	2	2	2	3	-	1	-	-	
-	1	-	-	-	1	-	2	2	-	2	1	1	1	-	-	1	1	2	1	-	-	-	
1	-	2	2	-	2	1	2	5	-	4	2	5	1	2	2	2	2	1	1	-	-	-	
-	-	1	1	1	1	1	1	3	6	3	1	-	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	-	3	3	-	3	2	6	8	4	8	8	10	5	6	5	5	5	-	-	-	-	-	
-	1	-	1	2	2	2	3	6	7	6	3	2	2	4	4	-	1	-	1	-	-	-	
4	2	3	5	6	11	20	40	77	110	173	226	358	311	462	415	238	207	14	32	-	-	-	
-	1	-	2	4	5	9	30	34	69	97	127	172	174	183	217	57	98	1	5	-	-	-	
2	-	2	5	5	-	16	7	10	17	19	16	29	20	30	23	29	15	2	3	-	-	-	
-	-	1	-	2	-	7	9	10	6	17	15	21	18	19	20	14	11	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
162	157	195	200	221	221	390	428	484	488	698	763	1294	1282	2217	2354	2152	2394	464	641	5	12	2	1
53	34	64	87	84	79	204	199	300	246	422	393	728	704	880	1180	595	947	93	174	1	2	1	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav	Alder = fylte år						Alder							
				0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år			
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
<i>XVII. Voldsom og unaturlig død.</i>																	
8500	Drukning	L	317	278	39	—	—	12	10	6	1	18	11	25	2	14	4
		B	137	129	8	—	—	1	—	10	—	8	—	7	—	3	—
8510	Andre ulykker.....	L	563	368	195	3	2	12	9	5	16	19	23	15	6	15	1
8699		B	298	159	139	1	1	4	3	6	2	11	4	4	3	2	1
8700	Selvmord	L	129	108	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8799		B	69	53	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8800	Mord og drap	L	5	3	2	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—
8900		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dødsfall ved unaturlig død	L	1014	757	257	3	3	24	19	12	17	38	35	40	8	29	5
		B	504	341	163	1	1	5	3	16	2	19	4	11	3	5	1
<i>XVIII. Uoppg. eller ubestemt angitt dødsårsak.</i>																	
9000	Plutselig død	L	452	286	166	31	17	1	—	—	—	32	17	2	1	2	1
		B	217	133	84	5	6	—	—	—	—	5	6	—	—	—	—
9010	Andre tilfelle	L	740	344	396	58	65	5	5	1	1	64	71	2	2	3	3
		B	84	49	35	11	7	—	1	—	—	11	8	—	—	1	—
	Sum døde i alt	L	21106	10639	10467	775	569	123	105	64	51	947	717	120	68	113	65
		B	8 764	4 231	4 533	239	152	30	33	25	14	289	194	21	19	25	15

A n m. De nomenklaturnummer hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1939 er ikke tatt

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår												Uoppgett alder											
15—19	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60—69	70—79	80—89	90—99	100 år og over													
år	år	år	år	år	år	år	år	år	år	år													
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.											
25	3	35	3	35	2	47	8	34	2	21	1	11	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
10	-	15	1	13	-	26	-	25	1	15	4	7	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	
20	3	39	4	30	1	52	7	55	5	26	5	23	13	29	41	32	68	13	18	-	-	-	
9	-	13	2	12	3	20	2	23	3	15	6	23	11	14	40	10	52	3	11	-	1	-	
9	-	6	2	6	1	20	3	21	8	21	3	20	2	2	1	3	1	-	-	-	-	-	
-	-	3	1	2	2	10	6	21	4	12	2	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
54	6	81	9	71	4	119	18	110	15	69	9	55	16	42	44	36	70	13	18	-	-	-	-
19	-	31	4	27	5	56	8	69	8	42	12	32	12	17	41	10	53	3	11	-	1	-	-
1	-	4	2	3	-	9	6	22	9	31	14	62	29	66	38	44	41	8	8	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	7	4	17	8	24	9	41	12	26	25	12	17	1	1	-	-	-	-
3	-	3	1	4	5	4	3	7	9	17	12	34	36	73	87	96	130	34	37	-	-	-	-
-	-	4	1	2	-	-	1	9	4	7	6	3	3	5	7	6	4	1	1	-	-	-	-
220	163	283	212	299	230	522	455	623	521	815	798	1445	1363	2398	2523	2328	2635	519	704	5	12	2	1
72	34	99	93	113	85	267	212	395	266	495	420	894	731	928	1253	623	1021	98	187	1	3	1	-

med i tabellen.

Tabell 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige
Décès de tuberculose par

Fylker Préfectures	Alder = fylte år Age = années d'âge												Alder Age					
	0—11 mnd.			1—2 år		3—4 år			0—4 år		5—9 år		10—14 år		15—19 år		20—24 år	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Riket. <i>Royaume</i>	10	11	15	20	10	11	33	39	16	24	25	24	86	106	155	188		
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	10	11	10	14	9	9	27	32	14	19	21	21	64	90	115	125		
Byer. <i>Villes</i>	—	—	5	6	1	2	6	7	2	5	4	3	22	16	40	63		
Østfold	{ L B	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	2	4	6	4	
Akershus		—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	4	2	1	3	
Oslo	B	—	—	2	2	1	—	3	2	—	1	1	1	5	3	6	13	
Hedmark	{ L B	—	—	1	—	—	—	1	—	—	3	—	1	2	2	4	8	
Opland		—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	1	—	7	2	5	6	
Buskerud	{ L B	—	—	2	—	—	—	2	—	1	2	—	—	1	6	2	2	
Vestfold		—	—	1	1	—	—	1	1	—	2	—	2	4	2	1	1	
Telemark	{ L B	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3	4	2	
Aust-Agder		—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2	1	2	
Vest-Agder	{ L B	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	4	
Rogaland		—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	2	5	5	5	10	
Hordaland	L	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	3	10	7	13	9	
Bergen	B	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	2	3	9	
Sogn og Fjordane	{ L B	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1	4	5	
Møre og Romsdal		—	—	1	1	—	—	—	2	—	1	1	—	1	7	7	7	
Sør-Trøndelag	{ L B	1	1	2	—	1	2	4	3	—	4	—	7	5	12	10	13	
Nord-Trøndelag		—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	1	2	2	7	9	
Nordland	{ L B	2	5	1	7	1	—	4	12	3	—	8	2	7	8	18	19	
Troms		—	—	—	1	1	—	2	—	1	—	1	1	1	1	2	4	
Finnmark	{ L B	2	1	—	—	2	2	3	3	1	2	2	2	7	3	6	9	

aldersgrupper i 1939. Bygder og byer i hvert fylke.

âge et préfecture 1939.

= differensen mellom dødsår og fødselsår = la différence entre l'année de mort et l'année de naissance												Tuberkulose i alt Tuberculose, total	Herav lunge- tuberkulose Dont tub. pulmon.		
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M.	K.	M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.		M.		M.	K.
190	165	299	259	194	147	118	109	94	86	71	80	1 281	1 227	1 044	995
134	123	194	193	135	103	78	82	65	67	61	63	908	918	723	743
56	42	105	66	59	44	40	27	29	19	10	17	373	309	321	252
4	1	8	7	3	4	1	6	2	4	1	1	28	34	25	28
8	2	9	1	—	1	4	2	1	1	2	—	29	13	28	10
8	5	16	20	18	6	6	4	4	6	3	1	77	66	63	51
—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
15	5	37	26	24	17	8	8	14	7	4	7	117	90	100	75
11	2	14	13	13	10	4	9	6	4	3	6	58	58	46	49
—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	2	3	2
2	5	5	4	4	4	5	5	4	8	9	3	42	39	38	30
—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	3	3	2
6	8	11	10	7	7	4	2	2	2	2	3	38	42	31	35
1	1	3	1	1	1	2	1	1	1	—	2	10	7	10	6
3	3	7	7	5	2	4	3	1	—	1	—	28	21	23	17
3	1	1	1	4	—	2	1	2	—	1	—	14	5	10	4
4	7	8	5	7	5	6	3	4	3	6	5	39	35	35	28
2	1	4	1	1	1	4	—	1	2	—	—	15	7	12	5
5	3	10	5	4	5	3	—	1	2	3	6	29	24	25	22
—	3	1	2	2	2	2	1	1	1	—	1	9	9	6	8
4	2	3	5	1	1	3	1	2	1	—	3	15	18	10	16
1	—	2	2	—	1	—	—	—	1	—	—	6	6	6	5
6	9	7	8	7	5	3	4	4	2	6	5	45	45	37	36
4	9	9	5	9	5	4	2	2	2	1	—	40	34	33	31
9	12	18	10	9	5	7	5	1	11	3	3	71	67	54	55
8	12	9	9	9	7	7	4	2	1	—	1	40	46	34	36
4	6	7	10	5	4	3	8	1	2	3	5	31	43	23	37
—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—
13	12	12	18	8	11	3	3	7	4	2	6	54	71	45	59
—	—	11	5	1	3	2	1	2	2	—	4	23	22	23	17
9	16	16	19	11	11	4	4	7	3	5	6	71	98	61	76
7	4	4	4	2	—	2	5	2	1	—	2	27	29	23	24
10	5	8	12	4	6	8	9	2	6	3	4	51	65	38	51
1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	2	3	2
22	15	18	20	16	7	4	9	8	5	6	1	114	98	87	75
3	3	5	4	1	2	2	—	—	—	—	—	14	15	11	12
12	7	20	14	6	7	5	3	4	1	3	4	71	53	51	44
2	5	6	6	7	3	5	4	5	3	2	1	46	41	31	34
1	1	1	—	2	2	—	—	—	1	—	—	8	7	6	5

Tabell 7. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1939.

Legedistrikter Sections médicales	Tilfelle innført i året Cas déclarés pendant l'année					Utgått Sorties		Tilf. under tilsyn Cas sous surveillance pr. 31/12 1939			
	M. H.	K. F.	Tils. Tot.	Lunge- tub. ¹⁾	Tub. i andre org. ²⁾	I alt Tot.	Døde Décédés	M.	K.	Tils.	
R i k e t	2409	2127	4536	4408	128	4852	2027	11392	11376	22768	2097
Bygder	1514	1365	2879	3098	105	3408	1445	7326	7627	14953	1507
Byer	895	762	1657	1310	23	1444	582	4066	3749	7815	590
F y l k e r :											
Ø s t f o l d	151	117	268	265	3	192	88	575	500	1075	75
Halden stadsdistrikt	10	8	18	18	-	22	6	32	32	64	5
Sarpsborg ——	10	7	17	17	-	15	9	28	33	61	2
Fredrikstad stadsfysikat	19	11	30	30	-	20	15	70	43	113	8
Moss stadslegedistrikt	17	8	25	25	-	11	7	55	37	92	11
Skiptvet	1	3	4	4	-	6	3	9	7	16	2
Rakkestad	2	2	4	3	1	3	2	11	20	31	-
Eidsberg	18	16	34	33	1	16	7	41	41	82	-
Aremark	6	1	7	7	-	3	1	13	12	25	1
Idd	8	7	15	15	-	18	12	33	38	71	8
Hvaler	9	1	10	10	-	5	1	17	8	25	3
Borge	1	6	7	7	-	9	3	11	14	25	3
Tune	14	20	34	33	1	11	7	80	90	170	5
Glemmen	25	15	40	40	-	23	8	78	52	130	15
Råde	5	6	11	11	-	14	2	64	52	116	6
Rygge	6	5	11	11	-	11	4	28	16	44	6
Hobøl	-	1	1	1	-	5	1	5	5	10	-
A k e r s h u s	222	199	421	415	6	375	122	799	801	1600	55
Kråkstad	5	7	12	12	-	2	2	29	28	57	1
Frogner	10	3	13	13	-	8	3	28	20	48	3
Oppgård	4	3	7	7	-	5	1	21	23	44	1
Aker	98	100	198	198	-	214	53	333	351	684	12
Bærum	29	18	47	47	-	29	13	100	88	188	14
Asker	12	8	20	19	1	20	10	18	28	46	-
Aurskog	6	6	12	9	3	3	1	11	17	28	2
Høland	4	5	9	9	-	6	3	13	23	36	1
Enebakk	3	3	6	5	1	6	2	10	15	25	2
Ullensaker	6	7	13	13	-	2	1	42	51	93	3
Lillestrøm	4	11	15	15	-	22	7	51	51	102	3
Skedsmo	31	16	47	47	-	29	13	102	76	178	5
Nes	4	3	7	7	-	10	3	23	13	36	4
Eidsvoll	3	8	11	11	-	19	10	12	15	27	2
Hurdal	3	1	4	3	1	-	-	6	2	8	2
O s l o	239	203	442	428	14	480	204	1439	1280	2719	208
H e d m a r k	99	112	211	203	8	240	83	359	408	767	116
Hamar stadslegediistr. .	3	5	8	8	-	8	4	14	20	34	-
Ringsaker	9	8	17	15	2	7	5	33	39	72	6
Nes	1	1	2	2	-	-	-	5	5	10	-
Vang	4	4	8	8	-	8	3	16	20	36	8
Romedal	12	14	26	26	-	74	5	44	41	85	19

¹⁾ *Tuberculose des poumons.* ²⁾ *Tuberculose des autres organes.* ³⁾ *Admissions dans hôpitaux d'après la loi du 8 mai 1900 § 6.*

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1939			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Sør-Odal	5	9	14	14	-	-	-	13	21	34	8
Nord-Odal	-	2	2	2	-	4	2	7	9	16	-
Vinger	2	6	8	8	-	14	5	8	11	19	8
Eidskog	3	9	12	12	-	14	3	15	27	42	8
Brandval	4	2	6	6	-	6	6	25	20	45	7
Grue	14	5	19	19	-	10	4	27	17	44	8
Hof	10	6	16	16	-	25	13	36	40	76	16
Våler	3	2	5	5	-	1	-	9	4	13	3
Elverum	9	17	26	26	-	25	14	22	31	53	9
Trysil	5	4	9	8	1	8	7	17	13	30	3
Åmot	1	1	2	2	-	9	1	24	25	49	-
Stor-Elvdal	-	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-
Rendal	4	3	7	5	2	4	-	7	7	14	4
Alvdal	4	2	6	6	-	5	-	8	16	24	2
Tynset	2	2	4	4	-	6	4	11	12	23	1
Tolga	3	6	9	7	2	7	5	9	18	27	3
Engerdal	1	2	3	2	1	2	5	5	3	8	2
Kvikne	-	1	1	1	-	3	1	4	8	12	1
 O p l a n d											56
Lillehammer stadsdistrikt	67	55	122	118	4	113	69	246	267	513	-
Gjøvik ——→	6	5	11	11	-	9	1	14	22	36	1
Lesja	2	2	4	4	-	6	4	15	8	23	4
Lom	3	3	6	6	-	2	1	9	11	20	2
Vågå	2	1	3	3	-	3	3	5	5	10	2
Sel og Heidal	1	-	1	1	-	2	2	2	5	7	-
Nord-Fron	3	1	4	4	-	3	1	6	7	13	-
Sør-Fron	-	-	-	-	-	1	1	8	7	15	-
Ringebu	3	2	5	5	-	6	2	4	12	16	4
Øyer	-	4	4	4	-	4	4	2	3	5	1
Fåberg	6	5	11	11	-	6	5	32	34	66	5
Biri	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8	-
Snertingdal	1	-	1	-	-	1	2	6	3	9	2
Vardal	3	3	6	4	2	3	2	15	17	32	3
Ø. Toten	3	3	6	6	-	6	2	9	7	16	3
V. Toten	9	3	12	12	-	17	9	16	6	22	10
Lunner	4	1	5	5	-	3	3	3	5	8	1
Jevnaker	2	3	5	5	-	4	3	7	10	17	1
Gran	2	6	8	8	-	7	3	5	10	15	5
Land	5	5	10	10	-	5	4	24	31	55	3
Torpa	1	1	2	2	-	3	3	11	3	14	-
Sør-Aurdal	3	1	4	3	1	7	5	6	6	12	4
Nord-Aurdal	3	2	5	5	-	4	3	11	9	20	5
Etnedal	1	-	1	1	-	1	-	4	2	6	1
Vestre Slidre	2	3	5	5	-	6	5	16	16	32	2
Øystre Slidre	-	1	1	1	-	1	-	3	6	9	-
 B u s k e r u d											103
Drammen stadsfysikat	118	109	227	214	13	238	84	378	402	780	18
Kongsberg stadsdistrikt	29	8	37	36	1	75	12	93	71	164	6

**Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag
av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.**

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1939			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Norderhov	12	8	20	18	2	35	12	53	56	109	9
Ådal	2	3	5	5	-	2	-	3	5	8	2
Nes	3	7	10	10	-	5	3	6	12	18	7
Gol	3	7	10	9	1	6	5	6	10	16	3
Ål	-	5	5	5	-	10	5	8	16	24	3
Hol	1	-	1	1	-	2	1	3	4	7	1
Sigdal	3	5	8	8	-	3	1	8	10	18	5
Krødsherad	-	1	1	1	-	1	1	3	3	6	-
Modum	13	12	25	24	1	14	3	28	40	68	13
Eiker	11	13	24	21	3	14	7	65	63	128	7
Drammen	29	24	53	50	3	39	23	69	66	135	25
Sandsvær	5	5	10	8	2	6	2	13	24	37	2
Rollag	1	1	2	2	-	3	2	4	4	8	-
Nore og Uvdal	-	4	4	4	-	7	3	3	7	10	2
Vestfold	101	68	169	162	7	189	61	385	335	720	116
Horten stadsdistrikt..	8	4	12	12	-	9	2	30	23	53	19
Tønsberg ——	13	8	21	21	-	28	10	49	35	84	13
Sandefjord ——	2	4	6	6	-	7	-	16	10	26	-
Larvik ——	11	7	18	17	1	11	3	37	23	60	8
Skoger	9	-	9	9	-	10	7	35	36	71	4
Hof	12	11	23	22	1	29	11	40	60	100	16
Holmestrand	8	4	12	8	4	12	2	19	17	36	10
Stokke	11	9	20	19	1	23	6	50	57	107	9
Sem	13	4	17	17	-	20	8	39	29	68	8
Nøtterøy	12	10	22	22	-	18	6	49	21	70	9
Brunlanes	2	7	9	9	-	22	6	21	24	45	20
Telemark	95	81	176	174	2	170	83	341	340	681	125
Notodden stadsdistrikt	10	6	16	16	-	8	4	15	11	26	3
Skien stadsfysikat	8	9	17	17	-	11	4	44	49	93	12
Porsgrunn stadsdistrikt	4	5	9	9	-	14	6	23	25	48	1
Drangedal	7	2	9	9	-	5	3	14	15	29	4
Skåtøy	12	6	18	18	-	13	3	33	27	60	-
Bamble	7	4	11	11	-	6	4	24	14	38	4
Eidanger	11	6	17	16	1	8	7	42	32	74	5
Gjerpen og Siljan	2	3	5	5	-	19	5	13	14	27	17
Solum	2	7	9	9	-	9	2	24	27	51	6
Holla	6	10	16	16	-	18	10	13	23	36	12
Tinn	6	3	9	9	-	15	6	27	23	50	21
Hjartdal	8	6	14	14	-	17	12	29	28	57	14
Seljord	2	2	4	4	-	8	3	10	15	25	3
Kviteseid	-	1	1	1	-	3	2	9	7	16	5
Nissedal	2	-	2	2	-	4	4	5	6	11	1
Fyresdal	3	2	5	5	-	5	3	8	7	15	5
Lårdal	5	7	12	11	1	6	5	4	9	13	8
Vinje	-	2	2	2	-	1	-	4	8	12	4

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31./12. 1939			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
A u s t - A g d e r	66	55	121	120	1	136	50	257	283	540	22
Risør stadslegedistrikt	5	1	6	6	-	3	3	8	3	11	3
Arendal —»—	9	6	15	15	-	15	6	49	52	101	1
Holt	10	5	15	15	-	13	6	23	30	53	1
Søndeled	5	2	7	7	-	8	3	25	25	50	-
Åmli	5	-	5	5	-	27	3	17	14	31	3
Froland	4	8	12	12	-	6	4	29	35	64	-
Tromøy	4	7	11	11	-	9	6	19	23	42	3
Grimstad	8	10	18	18	-	24	11	34	28	62	8
Lillesand	5	9	14	14	-	5	3	15	26	41	3
Vegusdal	-	1	1	1	-	1	1	6	15	21	-
Evje	9	4	13	12	1	23	2	24	23	47	-
Bygland	1	1	2	2	-	-	-	5	6	11	-
Valle	1	1	2	2	-	2	2	3	3	6	-
V e s t - A g d e r	53	35	88	83	5	103	42	362	375	737	45
Kr.sand stadsfysikat ..	14	8	22	22	-	35	12	118	91	209	10
Oddernes	7	4	11	11	-	9	9	44	51	95	-
Søgne	5	-	5	5	-	13	3	22	18	40	3
Halse	1	2	3	3	-	7	2	27	46	73	-
Laudal	3	2	5	4	1	3	1	11	4	15	1
Bjelland	2	2	4	2	2	4	2	10	16	26	-
Audnedal	4	1	5	5	-	2	1	25	17	42	13
Lista	-	-	-	-	-	1	1	24	25	49	1
Farsund	2	1	3	3	-	3	-	9	17	26	1
Lyngdal	3	1	4	4	-	1	1	20	24	44	2
Hægebostad	1	1	2	2	-	2	-	4	4	8	-
Kvinesdal	7	2	9	9	-	10	2	17	12	29	5
Flekkefjord	2	7	9	9	-	7	6	22	43	65	5
Sirdal	2	4	6	4	2	6	2	9	7	16	4
R o g a l a n d	155	113	268	267	1	273	136	971	1008	1979	133
Stavanger stadsfysikat	45	34	79	79	-	108	45	349	389	738	59
Egersund stadsdistrikt .	-	-	-	-	-	2	-	7	6	13	-
Haugesund stadsfysikat	21	16	37	37	-	35	19	124	123	247	19
Sokndal	3	-	3	3	-	5	2	6	6	12	1
Lund	1	2	3	3	-	1	-	7	7	14	1
Eigersund	5	2	7	7	-	8	3	27	19	46	4
Time	6	5	11	11	-	21	14	93	110	203	1
Sandnes	5	8	13	13	-	9	4	45	53	98	6
Hetland	28	7	35	35	-	20	12	87	94	181	11
Høgsfjord	4	4	8	8	-	5	1	8	7	15	2
Finnøy	1	1	2	2	-	9	2	12	13	25	-
Nedstrand	4	-	4	4	-	5	5	17	13	30	-
Hjelmeland	3	3	6	5	1	4	1	27	21	48	4
Sand	4	2	6	6	-	11	4	24	18	42	6
Kopervik	17	18	35	35	-	22	17	82	57	139	19
Skåre	8	11	19	19	-	8	7	56	72	128	-
H o r d a l a n d	140	111	251	247	4	291	96	590	511	1101	72
Strandebarm	8	5	13	13	-	5	2	15	7	22	5
Jondal	2	-	2	2	-	3	3	4	3	7	1
Kvinnherad	3	-	3	3	-	5	2	19	19	38	1

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr 31/12 1939			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Skånevik.....	4	1	5	5	-	7	1	24	27	51	3
Ølen	6	4	10	10	-	10	3	27	30	57	9
Sveio	6	3	9	8	1	3	1	36	19	55	3
Finnås	7	-	7	7	-	13	2	29	21	50	4
Stord	6	3	9	9	-	5	2	19	26	45	2
Tysnes.....	3	2	5	5	-	12	5	13	13	26	1
Fusa	7	7	14	14	-	6	2	31	31	62	3
Fana	10	7	17	16	1	25	6	38	38	76	2
Os	2	-	2	2	-	8	4	5	3	8	1
Sund-Austevoll	4	3	7	6	1	4	3	29	11	40	8
Askøy	3	8	11	11	-	20	9	12	17	29	2
Laksevåg	17	23	40	40	-	49	9	45	41	86	-
Haus	10	12	22	22	-	17	6	55	33	88	9
Bruvik	2	7	9	9	-	8	4	11	16	27	6
Hosanger	1	1	2	2	-	4	2	21	22	43	-
Manger	1	3	4	3	1	35	9	17	17	34	1
Lindås	4	5	9	9	-	19	7	32	26	58	7
Røldal	1	-	1	1	-	2	-	4	3	7	-
Odda	26	10	36	36	-	15	7	51	40	91	-
Ullensvang	2	1	3	3	-	2	-	7	2	9	-
Ulvik	1	1	2	2	-	-	-	8	5	13	-
Kvam	3	1	4	4	-	5	1	15	14	29	4
Voss.....	1	4	5	5	-	9	6	23	27	50	-
Bergen	84	79	163	163	-	162	66	498	452	950	86
Sogn og Fjordane	58	52	110	100	10	149	61	324	321	645	45
Hafslø	3	1	4	4	-	2	2	9	11	20	2
Luster	2	2	4	3	1	3	1	9	7	16	-
Lærdal	2	3	5	5	-	5	4	12	8	20	1
Sogndal	-	1	1	1	-	5	2	4	2	6	-
Aurland	1	3	4	4	-	4	4	13	6	19	-
Leikanger	1	-	1	1	-	2	2	4	1	5	-
Balestrand	4	2	6	6	-	3	1	5	4	9	-
Vik	-	1	1	1	-	3	2	4	6	10	-
Kyrkjebø	3	5	8	8	-	18	4	23	19	42	-
Lavik	1	2	3	3	-	4	1	11	14	25	-
Gulen	9	2	11	11	-	5	5	34	25	59	13
Askvoll	-	1	1	1	-	3	3	19	20	39	-
Fjaler	4	1	5	5	-	8	2	16	14	30	3
Gaular	1	-	1	1	-	3	2	7	8	15	1
Førde	-	1	1	1	-	1	1	3	10	13	1
Gloppe	-	-	-	-	-	5	4	20	20	40	-
Naustdal	2	1	3	3	-	1	1	10	7	17	1
Kinn	7	9	16	14	2	26	5	24	14	38	8
Bremanger	2	2	4	4	-	7	1	16	24	40	-
Selje	8	10	18	11	7	11	6	34	30	64	5
Vågsøy (Ytre Nordfjord)	5	2	7	7	-	8	4	17	28	45	6
Davik	3	-	3	3	-	3	-	23	24	47	3
Nordfjordeid	-	-	-	-	-	4	1	3	9	12	1
Innvik	-	3	3	3	-	15	3	4	10	14	-
Møre og Romsdal.	129	180	259	250	9	332	123	824	988	1812	82
Ålesund stadsfysikat	16	4	20	19	1	45	24	94	78	172	14
Kristiansund ——	15	21	36	36	-	25	2	67	97	164	11

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1939			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Vanylven	-	-	-	-	-	1	-	32	24	56	2
Sande	-	1	1	1	-	3	2	20	19	39	-
Herøy	7	1	8	8	-	23	5	36	44	80	5
Ulstein	2	2	4	2	2	6	4	20	17	37	2
Volda	8	8	16	16	-	16	5	20	37	57	5
Ørsta	1	8	9	9	-	4	4	24	29	53	2
Hjørundfjord	-	-	-	-	-	3	-	8	13	21	1
Stranda	5	1	6	6	-	13	4	15	9	24	3
Norddal	1	-	1	1	-	4	1	3	4	7	-
Ørskog	6	2	8	8	-	11	4	20	26	46	4
Borgund	7	7	14	13	1	23	12	64	70	134	3
Haram	-	4	4	4	-	9	2	18	30	48	2
Vestnes	1	4	5	5	-	4	3	6	16	22	2
Eid	6	4	10	8	2	8	1	17	21	38	1
Grytten	2	8	10	10	-	7	2	20	26	46	2
Nesset	1	5	6	6	-	3	1	17	33	50	-
Molde ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bud	5	7	12	12	-	11	5	84	99	183	3
Aukra	7	1	8	8	-	2	-	29	35	64	1
Kvernes	13	16	29	28	1	36	10	70	80	150	9
Gjemnes	6	9	15	15	-	19	11	47	83	130	-
Tingvoll	6	4	10	10	-	2	2	19	23	42	2
Sunndal	4	-	4	2	2	1	-	7	6	13	-
Surnadal	2	1	3	3	-	2	2	11	7	18	-
Stangvik	1	1	2	2	-	2	2	6	6	12	2
Rindal	1	3	4	4	-	13	1	6	12	18	2
Aure	1	2	3	3	-	15	5	15	16	31	1
Halsa	1	3	4	4	-	10	2	19	17	36	-
Edøy	4	3	7	7	-	11	7	10	11	21	3
 S ø r - T r ø n d e l a g . . .											
Trondheim stadsfysiskat	152	178	330	325	5	368	184	880	914	1794	160
Bjørner	51	63	114	113	1	141	50	398	391	789	26
Afjord	2	2	4	4	-	3	3	18	12	30	6
Bjugn	8	6	14	14	-	1	1	36	29	65	3
Rissa	7	10	17	17	-	13	11	36	37	73	12
Ørland	4	3	7	7	-	10	9	18	33	51	3
Freya	7	6	13	13	-	8	6	23	15	38	4
Hitra	8	6	14	13	1	18	12	60	29	89	9
Hitra	5	6	11	11	-	7	6	32	20	52	19
Hemne	2	5	7	7	-	5	3	6	11	17	5
Orkdal	6	8	14	13	1	18	13	47	45	92	19
Meldal	7	6	13	13	-	25	14	20	21	41	3
Rennebu	1	2	3	3	-	5	5	4	9	13	2
Opdal	2	-	2	2	-	1	1	7	9	16	1
Røros	5	3	8	8	-	11	4	15	20	35	6
Singsås	-	3	3	3	-	1	-	10	32	42	1
Støren	8	7	15	15	-	16	8	20	32	52	5
Melhus	3	7	10	10	-	11	8	22	25	47	5
Børsa	3	4	7	6	1	11	4	18	20	38	5
Leinstrand	1	5	6	5	1	10	3	3	7	10	4
Strinda	22	22	44	44	-	47	17	62	70	132	17
Malvik	-	4	4	4	-	2	2	12	15	27	2
Selbu	-	-	-	-	-	4	4	13	32	45	3

¹⁾ Oppgave mangler.

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året						Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1939			Tilfelle innlagt på sykehusetter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.		
Nord-Trøndelag .	90	70	160	156	4	186	91	354	392	746	74	
Meråker	4	1	5	5	-	9	6	17	11	28	6	
Hegra	1	4	5	5	-	8	4	13	25	38	3	
Stjørdal	7	16	23	23	-	17	10	25	40	65	13	
Leksvik	10	3	13	12	1	7	6	13	13	26	2	
Frosta	-	-	-	-	-	12	6	5	9	14	1	
Skogn	3	1	4	4	-	5	1	18	11	29	-	
Levanger	2	1	3	3	-	3	1	15	18	33	2	
Verdal	9	8	17	17	-	13	11	20	23	43	9	
Verran	4	4	8	6	2	9	4	9	13	22	2	
Inderøy	7	6	13	13	-	3	1	19	19	38	2	
Stod	16	3	19	18	1	17	7	33	38	71	5	
Snåsa	2	-	2	2	-	2	1	6	8	14	2	
Beitstad	2	3	5	5	-	11	5	35	29	64	4	
Grong	3	7	10	10	-	11	4	15	22	37	2	
Lierne	2	-	2	2	-	5	3	6	3	9	1	
Overhalla	-	1	1	1	-	3	1	9	7	16	3	
Namsos	4	1	5	5	-	15	2	15	11	26	-	
Klinga	2	-	2	2	-	10	2	17	8	25	3	
Fosnes	4	1	5	5	-	1	1	15	14	29	4	
Flatanger	2	2	4	4	-	8	6	10	17	27	2	
Vikna	3	1	4	4	-	5	3	10	7	17	2	
Leka	-	-	-	-	-	3	1	6	8	14	-	
Kolvereid	3	7	10	10	-	9	5	23	38	61	6	
Nordland	208	181	389	372	17	462	185	948	885	1833	228	
Mosjøen stadslegedistr. ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bodø →—	1	1	2	2	-	8	5	19	9	28	-	
Narvik →—	7	6	13	13	-	12	7	64	50	114	3	
Svolvær →—	9	8	17	17	-	5	3	20	25	45	7	
Bindal	4	1	5	5	-	5	5	16	12	28	-	
Vik	2	3	5	4	1	7	2	11	10	21	3	
Brønnøy	3	4	7	7	-	10	8	13	11	24	8	
Vega	4	1	5	5	-	3	3	21	11	32	3	
Velfjord	-	-	-	-	-	7	1	3	6	9	1	
Tjøtta	-	2	2	2	-	5	3	26	19	45	3	
Vefsn	5	2	7	7	-	9	2	11	12	23	7	
Hattfjeldal	-	2	2	2	-	1	-	8	10	18	-	
Alstahaug	4	4	8	8	-	13	6	14	21	35	4	
Herøy	4	10	14	12	2	10	7	23	32	55	4	
Nesna	8	6	14	12	2	14	6	14	9	23	9	
Hemnes	2	1	3	3	-	15	3	23	28	51	1	
Mo	7	3	10	10	-	4	3	20	17	37	6	
Lurøy	2	1	3	3	-	3	3	18	20	38	4	
Røøy	2	3	5	5	-	6	2	13	12	25	2	
Meløy	7	2	9	7	2	2	2	19	15	34	-	
Gildeskål	6	5	11	11	-	11	5	25	15	40	6	
Beiarn	-	1	1	1	-	1	1	5	13	18	2	
Bodin	5	3	8	8	-	11	6	25	14	39	8	
Skjerstad	1	2	3	3	-	5	-	10	7	17	1	
Fauske	8	8	16	15	1	8	6	29	33	62	5	
Saltdal	2	4	6	5	1	5	5	12	13	25	3	
Sørfold	2	3	5	5	-	15	4	15	20	35	6	
Nordfold	4	2	6	5	1	1	1	13	14	27	-	

¹⁾ Oppgave mangler.

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1939 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året						Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. 31/12 1939			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.		
Steigen	1	2	3	3	-	6	2	14	17	31	3	
Hamarøy	5	7	12	12	-	13	2	12	16	28	4	
Tysfjord	4	4	8	8	-	13	6	21	18	39	9	
Ankenes	3	1	4	4	-	6	4	13	21	34	-	
Evenes	6	8	14	14	-	43	6	33	30	63	14	
Lødingen	9	5	14	13	1	18	6	48	30	78	15	
Vågan	11	10	21	21	-	29	7	32	21	53	9	
Gimsøy	1	2	3	3	-	4	1	13	10	23	4	
Borge	11	3	14	14	-	18	6	27	17	44	6	
Buksnes	5	5	10	10	-	11	6	31	34	65	12	
Flakstad	1	1	2	2	-	19	4	8	15	23	5	
Værøy	3	4	7	7	-	7	3	12	21	33	2	
Hadsel	26	25	51	49	2	42	12	114	103	217	20	
Bø	7	5	12	11	1	15	7	21	27	48	8	
Øksnes	7	3	10	8	2	8	6	19	17	36	8	
Sortland ¹	4	2	6	6	-	5	2	17	6	23	7	
Dverberg	5	6	11	10	1	9	6	23	24	47	6	
T r o m s	103	102	205	198	7	213	112	486	497	983	167	
Tromsø stadslegedistr.	4	5	9	9	-	5	3	30	48	78	9	
Harstad ——	1	2	3	3	-	6	4	8	3	11	2	
Kvæfjord	2	2	4	4	-	8	1	9	8	17	7	
Trondenes	15	8	23	21	2	23	9	56	59	115	25	
Bjarkøy	2	4	6	6	-	5	3	9	21	30	5	
Ibestad	6	2	8	8	-	12	5	38	31	69	4	
Salangen	8	10	18	18	-	22	7	15	32	47	14	
Tranøy	2	4	6	6	-	6	4	44	31	75	6	
Sørreisa	3	2	5	5	-	5	3	12	16	28	5	
Berg	8	6	14	14	-	25	12	29	40	69	14	
Hillesøy	2	7	9	9	-	25	12	10	12	22	2	
Lenvik	9	2	11	11	-	4	4	15	11	26	7	
Målselv	3	5	8	8	-	6	2	15	13	28	9	
Bardu	4	3	7	6	1	14	5	9	11	20	6	
Balsfjord	6	9	15	14	1	8	4	28	27	55	11	
Tromsøysund	8	8	16	16	-	14	14	50	43	93	6	
Lyngen	10	9	19	17	2	7	7	33	36	69	16	
Karlsøy	5	4	9	8	1	14	9	32	27	59	9	
Skjervøy	2	8	10	10	-	4	4	29	22	51	8	
Nordreisa	3	2	5	5	-	-	-	15	6	21	2	
F i n n m a r k	79	77	156	148	8	180	87	376	417	793	129	
Alta	8	8	16	16	-	12	9	17	24	41	14	
Talvik	6	4	10	10	-	7	6	14	21	35	9	
Loppa	11	3	14	11	3	11	4	32	35	67	12	
Hammerfest	13	15	28	27	1	28	15	49	53	102	25	
Måsøy	4	4	8	8	-	10	7	22	25	47	7	
Kjelvik	4	8	12	11	1	11	3	25	21	46	14	
Kistrand	-	4	4	4	-	3	3	8	18	26	4	
Karasjok	1	1	2	1	1	2	2	9	8	17	3	
Lebesby	-	5	5	5	-	11	1	15	20	35	5	
Tana	1	2	3	3	-	3	3	5	11	16	3	
Gamvik	3	4	7	6	1	10	6	21	16	37	7	
Vadsø	11	1	12	12	-	13	8	42	36	78	8	
Sør-Varanger	9	14	23	22	1	41	11	74	103	177	18	
Vardø	8	4	12	12	-	18	9	43	26	69	-	

¹ Oppgave mangler for Sortland.

Tabell 8. Tilstelte av epidemiske sykdommer meldt av
Cas des maladies épidémiques déclarés

Fylker Préfectures	Tyfoidfeber	Paratyfus	Cerebrospin. meningitt, epidemisk	Encephalitt, epidemisk	Poliomyelitt, alkutt	Skarlagens- feber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Septico- pyæmi	Septico- pyæmi etter fødsel	Septico- pyæmi etter abort	Perfigus hos nyfødte	Rosen	Kusma	Kirkhoste		
L = {Landdistrikter. <i>Districts ruraux.</i>																		
B = {Byer. <i>Villes</i>																		
Riket. <i>Royaume.</i>	50	46	29	9	55	5082	6442	72	32	182	129	7	289	3139	4850	9208		
Bygder. <i>Distr. ruraux.</i>	33	19	19	7	49	3370	4589	48	17	136	111	1	206	2060	2797	5604		
Byer. <i>Villes</i>	17	27	10	2	6	1712	1853	24	15	46	18	6	83	1079	2053	3604		
Østfold.....{L	-	4	2	-	-	336	139	1	1	5	3	-	18	158	419	145		
{B	-	-	-	-	-	120	38	-	-	19	1	1	10	48	83	54		
Akershus	{L	4	1	3	2	71134	292	7	7	25	8	-	17	260	751	904		
{B	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	1	4		
Oslo	B	3	2	5	-	-1028	61	3	-	-	-	-	-	-	218	835	489	
Hedmark	{L	-	-	-	-	1	335	262	-	-	-	-	-	10	156	149	146	
{B	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	4	29	-	-	
Opland	{L	-	-	-	-	1	104	57	2	-	6	9	3	3	111	111	208	
{B	2	-	-	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-	7	12	57	-	
Buskerud.....{L	1	2	8	-	4	118	533	-	-	1	6	6	6	95	118	696		
{B	1	-	1	-	-	12	48	-	-	-	5	7	5	52	12	809		
Vestfold	{L	-	-	-	1	332	84	2	1	4	2	1	1	24	102	44	428	
{B	-	-	-	2	1	25	55	3	-	2	1	1	8	56	22	134	-	
Telemark	{L	-	-	-	-	1	4	198	-	3	4	3	-	-	72	92	73	
{B	-	-	-	-	-	1	13	36	-	-	-	1	13	31	59	14	-	
Aust-Agder	{L	-	-	-	2	-	33	53	1	-	4	3	-	-	44	623	15	
{B	-	-	-	-	1	-	37	-	-	-	-	-	-	1	10	176	6	
Vest-Agder	{L	-	-	-	-	-	14	315	-	-	3	2	-	-	3	59	279	10
{B	-	-	-	-	-	-	51	465	-	2	2	1	-	8	40	399	38	
Rogaland	{L	1	-	-	-	2	45	20	2	-	2	4	-	5	64	26	270	
{B	-	-	-	-	-	39	37	8	-	8	4	-	6	196	9	607		
Hordaland.... L	-	2	-	1	5	191	24	15	2	18	5	1	16	195	137	451		
Bergen	B	1	4	1	-	-145	26	10	13	5	-	-	8	154	378	619		
Sogn og Fjord. {L	1	2	-	-	1	109	353	-	-	9	3	-	-	4	55	4	75	
{B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	
Møre og Romsd. {L	1	1	3	-	6	250	984	3	-	6	9	-	-	12	139	5	1027	
{B	4	21	-	-	1	97	614	-	-	3	-	-	-	3	55	13	360	
S.-Trøndelag	{L	-	1	1	-	-	80	60	11	-	5	9	-	41	97	12	222	
{B	-	-	-	-	-	1	60	-	-	-	1	-	15	85	11	214	-	
N.-Trøndelag	{L	-	5	-	10	27	2	1	-	5	3	-	-	20	82	9	230	
{B	2	-	1	-	-	3	1	-	-	1	-	-	-	9	2	26	-	
Nordland	{L	3	-	2	-	6	182	229	5	-	17	23	-	15	220	11	535	
{B	1	-	-	-	-	37	194	-	-	-	1	-	1	19	10	17	-	
Troms	{L	22	1	-	1	4	32	949	9	-	5	8	-	8	107	1	158	
{B	3	-	-	-	-	23	267	-	-	-	2	-	5	76	-	155	-	
Finnmark	{L	-	-	-	-	44	35	-	2	2	7	-	-	4	44	6	11	
{B	-	-	-	-	-	5	-	-	-	1	1	-	-	16	-	-	-	

Salmonella anatum: 1 tilf. i Østfold og 1 i Akershus. Vaksinasjonsencephalitt: 1 tilf. i Akershus, vaksinal meningitt: 1 tilf. i Hordaland.

legene i 1939. Bygder og byer i hvert fylke.
par les médecins, répartis par préfecture en 1939.

Influensa	Laryngitt og bronkitt, akutt	Broncho-pneumoni	Lungebetennelse, krupes	Erythema nodosum	Pleuritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Giktfeber	Malaria	Febris undul	Weiss sykdom (icterus hemorragica)	Gastrone-ritt, akutt	Skabb	Ulcus molle	Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	Syfilis, medfødt	Gonorré, uretritt	Lymfagranu-loma ingui-nale
93783	107925	8542	5886	1850	3001	3986	615	2150	40	5	6	24335	11048	77	317	575616	13	
53527	66807	5975	4430	1232	2095	2739	422	1450	16	5	2	14325	8057	20	84	361427	4	
40256	41118	2567	1456	618	906	1247	193	700	24	-	4	10010	2991	57	233	214189	9	
2544	5010	295	264	49	86	164	12	117	-	-	-	836	142	1	7	2	74	
1918	3668	116	95	37	50	92	5	68	-	-	-	627	79	2	5	-	79	
9818	12341	1004	596	129	163	333	19	172	-	-	1	3388	632	4	16	6	155	
149	284	6	10	-	5	2	-	3	-	-	-	29	3	-	1	-	3	
10930	7483	567	222	102	105	396	8	74	5	-	1	1995	733	21	90	5	1729	
3035	5483	442	347	105	145	160	45	91	-	-	-	892	648	-	-	2	43	
427	290	20	13	8	8	11	1	4	-	-	-	50	20	-	-	6	-	
2955	4681	385	242	56	84	94	13	113	-	1	1	755	1427	-	1	3	46	
469	686	13	10	8	10	13	4	7	-	-	-	102	63	-	2	-	12	
3767	4792	234	234	73	102	135	25	111	-	1	-	1002	596	1	2	1	85	
3392	3572	127	81	30	31	42	8	32	1	-	-	1003	165	2	2	-	190	
1984	2865	222	165	41	46	95	6	43	-	-	-	880	253	-	9	3	110	
1318	2059	165	91	24	49	59	4	32	-	-	1	387	166	2	7	1	181	
3078	2922	265	215	74	62	86	11	106	-	-	-	894	412	1	1	2	34	
1836	1915	104	75	28	54	56	2	21	3	-	-	528	128	4	12	2	146	
1673	1568	191	115	33	31	76	13	19	1	-	-	366	140	-	1	-	34	
1130	842	45	21	13	17	23	1	6	1	-	-	111	16	1	3	-	22	
714	919	157	90	26	42	42	8	21	-	-	-	308	91	-	1	1	35	
955	1737	149	76	16	51	28	26	23	1	-	-	545	94	1	12	1	103	
1390	1557	189	162	61	106	105	19	54	9	-	-	395	171	1	4	-	79	
3870	4098	237	147	82	107	97	47	147	6	-	1	1244	355	7	35	1	364	
3869	5262	460	482	118	234	196	39	162	1	1	-	1332	450	1	7	3	42	
7040	5753	400	244	110	150	163	20	137	2	-	-	1582	426	3	23	2	293	
1784	1460	171	170	42	66	94	13	27	-	1	-	340	222	-	-	-	16	
88	21	5	-	-	1	1	1	-	-	-	-	2	9	-	-	-	-	
2945	2913	425	292	79	209	159	21	79	1	1	-	837	474	3	4	4	107	
1344	1601	69	66	42	45	67	15	30	-	-	-	491	156	2	13	4	215	
3055	3840	366	293	82	170	209	25	77	1	-	-	518	637	-	3	2	82	
2525	4495	243	144	59	97	96	11	49	2	-	1	866	330	8	14	1	502	
2998	3286	232	273	56	115	124	22	53	-	-	-	410	318	1	4	-	45	
344	283	15	17	1	10	8	2	2	-	-	-	66	24	-	-	19	-	
4999	4840	509	225	136	277	348	78	134	3	-	-	599	633	7	12	6	209	
1431	1087	146	47	20	37	52	18	15	2	-	-	207	42	1	13	2	142	
1453	1856	250	172	44	103	187	16	48	-	-	-	296	369	-	2	-	82	
714	804	86	69	27	66	26	12	40	-	-	-	128	150	3	1	2	141	
1466	1212	178	93	28	54	132	37	23	-	-	-	277	442	-	11	1	149	
376	440	54	28	11	13	15	8	10	1	-	-	47	32	-	-	42	-	

1 i Aust-Agder og 1 i Troms. Tetanus: 1 tilf. i Hedmark. Miltbrand: 1 tilf. i Telemark. Post-

Tabell 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1939.
Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1939.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidefeber	33	1	-	1	19	-	-	-	3	4	2	3	-	-
Paratyfus	19	-	4	-	-	-	1	2	2	-	2	3	5	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	19	-	1	2	4	-	1	1	2	3	1	2	2	-
Encephalitt, epidemisk	7	-	-	1	-	-	1	2	1	-	2	-	-	-
Poliomyelitt, akutt	49	9	8	6	3	2	2	1	5	1	7	4	1	-
Skarlagensfeber	3 370	288	165	170	96	163	180	513	203	200	396	535	461	-
Meslinger	4 589	623	570	626	399	482	373	242	165	185	287	289	348	-
Difteri	48	3	3	1	4	7	3	1	9	3	1	6	7	-
Dysenteri	17	1	2	2	-	1	-	6	3	1	-	-	1	-
Septico-pyæmi	136	10	7	5	8	14	8	18	13	12	20	17	4	-
Septico-pyæmi etter fødsel	111	18	8	8	14	11	12	4	6	7	9	8	6	-
Septico-pyæmi etter abort	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pemfigus hos nyfødte	206	19	8	14	15	17	16	24	26	17	18	20	12	-
Rosen	2 060	163	158	167	153	157	165	164	182	184	203	209	155	-
Kusma	2 797	452	507	418	352	245	173	107	64	83	126	107	163	-
Kikhoste	5 604	615	540	653	537	479	343	322	351	366	457	442	499	-
Influensa	53 527	3 315	10 460	18 963	11 194	3 805	1 276	627	415	522	825	956	1 169	-
Laryngitt og bronkitt, akutt	66 807	9 159	9 397	9 659	7 642	6 110	4 439	2 909	2 381	2 923	3 904	3 887	4 397	-
Bronchopneumoni	5 975	814	881	1 199	891	571	319	187	150	133	264	257	309	-
Lungebetennelse, krupøs	4 430	587	523	712	623	498	314	181	124	123	253	259	233	-
Erythema nodosum	1 232	122	145	143	142	123	114	80	55	50	54	91	113	-
Pleuritt	2 095	200	191	182	173	242	197	156	164	153	145	152	140	-
Tuberkulose i lungene	2 739	226	218	247	246	291	297	215	189	187	186	230	204	3
Tuberkulose i andre organer	422	32	38	37	38	40	55	32	31	29	40	29	21	-
Giktfeber	1 450	139	137	143	124	139	136	107	97	89	117	118	104	-
Malaria	16	2	6	1	-	1	3	1	-	-	-	1	1	-
Febris undulans	5	-	1	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-
Weils sykdom, Icterus hemorrhagica	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	14 325	828	733	838	791	1 065	1 398	1 591	2 133	1 951	1 182	921	894	-
Skabb	8 057	790	657	632	522	508	470	369	467	752	1 031	1 077	782	-
Ulcus molle	20	2	2	-	-	1	2	1	1	2	5	1	3	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	84	7	10	9	4	7	7	4	3	4	3	12	14	-
Syfilis, medfødt	36	2	5	2	3	4	2	4	4	1	1	6	2	-
Gonorré, uretritt	1 427	92	89	102	113	109	111	119	155	137	121	153	126	-
Lymfogranuloma inguinale	4	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-

Tabell 10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1939.

Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1939.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidefeber	17	2	-	-	2	5	-	3	1	1	1	1	1	-
Paratyfus	27	1	1	1	4	1	1	2	14	3	1	1	1	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	10	1	-	3	3	1	-	1	-	-	-	1	-	-
Encephalitt, epidemisk	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Poliomyelitt, akutt	6	-	1	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Skarlagensfeber	1 712	63	60	58	37	47	74	49	86	152	380	476	230	-
Meslinger	1 853	198	150	247	209	137	96	64	28	42	68	159	455	-
Difteri	24	1	1	2	3	3	1	3	-	4	1	5	-	-
Dysenteri	15	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	2	-
Septico-pyæmi	46	1	2	-	4	11	7	1	5	7	4	2	2	-
Septico-pyæmi etter fødsel	18	2	2	1	3	1	2	-	1	-	1	1	4	-
Septico-pyæmi etter abort	6	1	-	2	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-
Pemfigus hos nyfødte	83	3	7	4	3	13	18	5	10	5	4	8	3	-
Rosen	1 079	76	83	76	103	117	83	65	95	98	93	94	96	-
Kusma	2 053	567	393	248	151	130	63	31	16	21	19	100	314	-
Kikhoste	3 604	380	374	360	339	373	297	227	278	242	262	226	246	-
Influensa	40 256	3 127	13 688	12 800	4 910	1 828	559	270	229	416	718	778	933	-
Laryngitt og bronkitt, akutt	41 118	5 188	5 684	6 018	3 959	3 364	2 468	1 447	1 350	2 201	3 133	3 021	3 285	-
Bronchopneumoni	2 567	318	458	509	314	212	119	105	59	97	110	119	147	-
Lungebetennelse, krupøs	1 456	158	225	266	159	153	81	34	40	53	99	86	102	-
Erythema nodosum	618	52	56	50	60	94	67	26	26	30	47	44	66	-
Pleuritt	906	97	95	88	88	77	74	68	61	67	66	66	59	-
Tuberkulose i lungene	1 247	90	99	124	104	134	129	101	98	90	95	94	89	-
Tuberkulose i andre organer	193	18	19	17	21	11	11	21	18	7	22	10	18	-
Giktfeber	700	63	67	45	54	83	94	45	30	40	53	61	65	-
Malaria	24	3	2	6	2	1	2	2	2	2	1	1	-	-
Febris undulans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weils sykdom, Icterus hemorrhagica	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	10 010	659	610	618	635	755	806	809	1 634	1 309	682	785	708	-
Skabb	2 991	274	228	240	222	174	154	146	207	270	357	415	304	-
Ulcus molle	57	1	2	9	6	4	1	2	6	7	8	6	5	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	233	19	19	18	18	13	22	12	11	24	18	28	31	-
Syfilis, medfødt	21	1	1	1	1	5	2	1	-	-	2	7	-	-
Gonorré, uretritt	4 189	342	311	339	363	341	279	358	412	386	372	363	323	-
Lymfogranuloma inguinale	9	-	4	-	1	1	-	-	-	-	-	1	1	-

Tabell 11. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1939.

Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins en 1939.

Fylker <i>Préfectures</i>	Barselkvinner <i>Femmes accouchées</i>				Fosterleier: <i>Présentation du foetus:</i>				Fødselen fullendt ved <i>Accouchement avec</i> <i>application de:</i>					
	I alt <i>Total</i>	Derav: <i>Dont:</i>												
		Forstefødende <i>Primiparae</i>	Flergangs- fødende <i>Multiparae</i>	Gifte <i>Mariées</i>	Ugifte <i>Célibataires</i>	Iseleie <i>Tête</i>	Ansiktsleie <i>Face</i>	Sete- eller fotleie <i>Siège ou pied</i>	Tverrleie <i>Couche transverse</i>	Annet eller uopp- gitt leie <i>Autres couches</i>	tang <i>forceps</i>	vending <i>version</i>	uttrekning <i>extraction</i>	
Riket. <i>Royaume</i>	46 228 ¹⁾	19 338	26 697	43 479	2 723	43 500	303	1 790	93	1 189	282	38	183	163
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	28 913	10 436	18 477	27 157	1 756	27 250	211	944	46	822	58	16	120	151
Byer. <i>Villes</i>	17 315	8 902	8 220	16 322	967	16 250	92	846	47	367	224	22	63	12
Østfold	2 462	1 125	1 337	2 323	139	2 245	12	167	9	66	-	-	3	3
Akershus	2 551	1 203	1 348	2 412	139	2 409	10	78	1	80	17	1	1	9
Oslo	4 699	2 689	2 010	4 337	362	4 496	16	226	8	42	-	-	-	-
Hedmark	2 567	999	1 568	2 357	210	2 426	29	98	4	56	23	1	12	5
Opland	2 326	895	1 431	2 174	152	2 207	17	71	5	48	-	1	4	15
Buskerud	1 857	852	1 005	1 785	72	1 781	9	60	4	29	-	-	4	7
Vestfold	1 977	932	1 045	1 909	68	1 916	12	62	4	17	-	-	-	3
Telemark	1 647	725	922	1 592	55	1 573	5	55	2	27	28	5	9	9
Aust-Agder	1 068	372	696	1 044	24	1 024	11	33	3	10	9	-	1	6
Vest-Agder	1 532	607	925	1 503	29	1 460	9	60	6	23	-	-	14	2
Rogaland	3 166	1 274	1 892	3 076	90	2 980	23	119	9	80	2	2	2	1
Hordaland	2 274	671	1 603	2 245	29	2 061	11	70	7	151	15	3	12	15
Bergen	2 310	1 091	1 219	2 238	72	2 206	9	116	1	9	170	13	37	4
Sogn og Fjordane	1 412	414	998	1 390	22	1 346	5	41	2	33	-	1	-	-
Møre og Romsdal	2 821 ¹⁾	1 036	1 759	2 683	112	2 624	29	115	4	85	-	1	9	7
Sør-Trøndelag	2 872	1 252	1 620	2 573	299	2 754	18	106	5	30	1	1	24	11
Nord-Trøndelag	1 877 ²⁾	678	1 032	1 780	97	1 605	30	67	7	195	-	2	8	13
Nordland ³⁾	3 614	1 374	2 240	3 235	379	3 424	28	129	5	81	14	4	26	26
Troms	1 949	716	1 233	1 741	208	1 809	14	68	4	79	3	-	6	8
Finnmark	1 247	433	814	1 082	165	1 154	6	49	3	48	-	3	11	19

¹⁾ Herav er uoppgett for 26 mødre om de er førstegangsfødende eller flergangsfødende, om gifte eller ugifte. ²⁾ Herav uoppgett for 167 mødre om førstefødende eller flergangsfødende. ³⁾ Oppgave for Mosjøen er ikke innkommet.

Tabell 11 (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1939.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Enfants nés au total</i>	Levendefødte barn <i>Enfants vivants</i>												Barn født uten liv <i>Enfants morts</i>						Tvinningfødsler Acc. <i>doubles</i>	Trillingfødsler Acc. <i>triples</i>			
		Samlet antall <i>Total des nés-vivants</i>						Derav døde innen 24 timer ¹⁾						født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		Dødfødte <i>Morts-nés</i>								
		født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾								
		Sum	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.						
Riket	³⁾ 46875	24030	22844	141	117	404	436	22806	21716	80	51	57	46	88	39	133	120	123	138	423	317	638	⁴⁾ 3	
Bygder	³⁾ 29273	14930	14342	62	52	193	209	14341	13803	38	22	30	24	48	19	50	52	66	69	218	157	356	2	
Byer	17602	9100	8502	79	65	211	227	8465	7913	42	29	27	22	40	20	83	68	57	69	205	160	282	⁴⁾ 1	
Østfold.....	2499	1305	1194	8	11	23	18	1245	1142	4	2	2	2	5	4	4	4	4	2	21	17	37	-	
Akershus	2578	1325	1253	7	1	20	20	1275	1208	7	-	-	1	5	1	8	3	6	3	9	18	27	-	
Oslo	4788	2461	2327	11	14	69	68	2291	2170	3	6	6	8	10	7	12	16	15	18	63	41	89	-	
Hedmark	2613	1329	1284	11	5	22	18	1265	1226	6	2	3	1	5	3	5	5	6	9	20	21	42	2	
Opland	2348	1191	1157	6	6	16	17	1133	1113	2	2	3	-	5	1	11	1	4	5	21	15	22	-	
Buskerud	1883	972	911	11	7	21	12	906	869	5	4	5	2	2	-	11	8	6	5	17	10	26	-	
Vestfold	2011	1039	972	7	7	7	14	1003	924	3	4	3	2	3	1	2	9	8	8	5	12	13	34	-
Telemark	³⁾ 1662	870	791	-	4	14	18	835	751	-	1	3	3	10	2	3	3	6	4	12	11	15	-	
Aust-Agder	1081	549	532	2	4	9	6	524	507	-	2	2	1	3	1	5	6	1	3	8	6	13	-	
Vest-Agder	1558	784	774	5	7	15	17	746	729	3	6	2	2	-	1	4	3	7	9	7	9	26	-	
Rogaland	3211	1689	1522	13	6	21	19	1607	1460	6	4	5	3	6	1	16	10	7	9	25	18	42	⁴⁾ -	
Hordaland	2300	1152	1148	5	2	11	13	1111	1104	3	1	1	6	4	-	3	5	5	6	17	18	26	-	
Bergen	2341	1198	1143	11	5	36	49	1110	1053	10	2	1	2	-	1	10	11	4	7	27	18	31	-	
Sogn og Fjordane..	1427	743	684	2	2	7	9	714	657	2	2	2	1	1	-	4	1	2	4	14	11	15	-	
Møre og Romsdal..	2857	1446	1411	5	6	20	28	1387	1346	4	4	2	2	7	6	6	7	6	7	22	17	36	-	
Sør-Trøndelag	2913	1475	1438	11	5	40	35	1383	1364	6	3	8	2	7	-	9	5	4	13	28	16	41	-	
Nord-Trøndelag ...	1904	964	940	9	12	15	15	902	873	7	2	2	3	4	3	12	13	5	8	21	19	27	-	
Nordland	3667	1876	1791	12	8	22	37	1787	1712	6	1	2	3	7	3	4	5	9	12	42	17	53	-	
Troms	1974	1018	956	4	3	9	11	967	924	3	1	4	1	1	2	1	2	13	5	24	11	23	1	
Finnmark	1260	644	616	1	2	7	12	615	584	-	2	1	1	3	2	3	3	5	4	13	11	13	-	

¹⁾ Dont décédés pendant les premières 24 heures. ²⁾ Mois de gestation. ³⁾ Herav 1 misfoster med ubestemmelig kjønn, født i 8. måned.
⁴⁾ Dessuten 1 gang firlinger.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX og X. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX et X.)

Rekke IX.

Trykt 1940.

- Nr. 185. Skolestatistikk 1936—37. (*Instruction publique.*)
- 186. Norges jernbaner 1938—39. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 187. Kriminalstatistikk 1937 og 1938. (*Statistique de la criminalité pour les années 1937 et 1938.*)
- 188. Norges industri 1938. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 189. Skattestatistikken 1939/40. (*Répartition d'impôts.*)
- 190. Telegrafverket 1938—39. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Jord brukstellingen 20 juni 1939. Første hefte. Arealet, husdyrholtet m. v. Herredsvise oppgaver. (*Recensement du 20 juin 1939. I. La superficie, animaux domestiques etc.*)
- 192. Folkemengdens bevegelse 1938. (*Mouvement de la population.*)
- 193. Sinnssykeasylenes virksomhet 1938. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 194. Sunnhetsstilstanden og medisinalforholdene 1938. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 195. Norges fiskerier 1938. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 196. Norges kommunale finanser 1936—37. (*Finances des communes.*)
- 197. Norges postverk 1939. (*Statistique postale.*)
- 198. Norges Handel 1939. (*Commerce.*)
- 199. Skolestatistikk 1937—38. (*Instruction publique.*)
- 200. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1940. (*Dette etc. des communes.*)

Rekke X.

Trykt 1941.

- Nr. 1. Bureising med statsstøtte 1921—36. Telling pr. 20. juni 1938. (*Colonisation en Norvège subventionnée par l'Etat 1921—36. Recensement au 20 juin 1938.*)
  - 2. Forsikringsselskaper 1939. (*Sociétés d'assurances.*)
  - 3. Syketrygden 1939. (*Assurance-maladie nationale.*)
  - 4. Norges bergverksdrift 1939. (*Mines et usines.*)
  - 5. Norges private aksjebanker og sparebanker 1939. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
  - 6. Meieribruk i Norge 1939. (*L'industrie laitière de la Norvège 1939.*)
  - 7. Norges jernbaner 1939—40. (*Chemins de fer norvégiens.*)
  - 8. Det sivile veterinaervesen 1939. (*Service vétérinaire civil.*)
  - 9. Jord brukstellingen 20. juni 1939. Annet hefte. Eiendomsforholdene, arbeidsstyrken m. v. (*Recensement du 20 juin 1939. II. Données spéciales sur les exploitations, ouvriers etc.*)
  - 10. Skattestatistikken 1940—41. (*Répartition d'impôts.*)
  - 11. Representativ boligtelling 1. november 1938. (*Recensement représentatif d'habitations au 1er novembre 1938.*)
  - 12. Sjømannstrygden 1937 og 1938. Fiskertrygden 1937 og 1938. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'Etat contre les accidents des marins pêcheurs.*)
  - 13. Telegrafverket 1939—40. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
  - 14. Skolestatistikk 1938—39. (*Instruction publique.*)
  - 15. Norges postverk 1940. (*Statistique postale.*)
  - 16. Norges industri 1939. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
  - 17. Norges fiskerier 1939. (*Grandes pêches maritimes.*)
  - 18. Folkemengdens bevegelse 1939. (*Mouvement de la population.*)
  - 19. Norges kommunale finanser 1937—38. (*Finances des communes.*)
  - 20. Norges sivile, geistlige og rettslige inndeling 1. juli 1941. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1941.*)
  - 21. Sunnhetsstilstanden og medisinalforholdene 1939. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
-

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:
Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1940. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1939. (*Aperçu de la situation économique en 1939.*)
Statistiske Meddelelser. Trykkes månedsvise. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedsvise. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889,
1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrået er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:
Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930 og 1934.
Norges Handel 1911—1915, 1921 og 1929.

15. august 1941.